

ВЕЛИКА СРБИЈА

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

БЕОГРАД, АВГУСТ 2001. ГОДИНЕ
ГОДИНА XII, БРОЈ 1631

ПОЧЕТАК КРАЈА ДОСМАНЛИЈСКЕ ОКУПАЦИЈЕ

СРПСКИ РАДИКАЛИ НА ИНТЕРНЕТУ!

Пут до истине иде преко

WWW.SRS.ORG.YU

**Српска
радикална
странка**

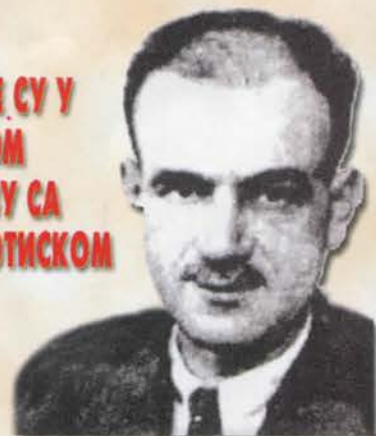
*Памет, знање и поштење!
Мудрост, храброст, поверење!*

Обећавали су реформе и демократију, добили смо прогоне и хапшења. О томе неки ћуте. Рекли су да ћемо боље живети, удесетостручили су порезе и цене. Живот обичног човека постаје неподношљив. За само неколико недеља интернет презентација Српске радикалне странке постала је најпосећенија у односу на све друге политичке странке. Путем интернет презентације Српска радикална странка сваког дана издаје саопштења за јавност, а сваког петка преноси комплетан садржај конференције за новинаре председника Странке, др Војислава Шешеља.

САБРАНА ДЕЛА ЛАЗЕ М. КОСТИЋА У ДЕСЕТ ТОМОВА У ИЗДАЊУ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

**КЊИГЕ СУ У
ТВРДОМ
ПОВЕЗУ СА
ЗЛАТОТИСКОМ**

**КЊИГЕ МОЖЕТЕ КУПИТИ ПО ЦЕНИ ОД 1000 ДИНАРА ПО ПРИМЕРКУ
У СЕДИШТУ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ, Трг победе 3, Земун,
Све информације на телефон: 011/316-46-21**

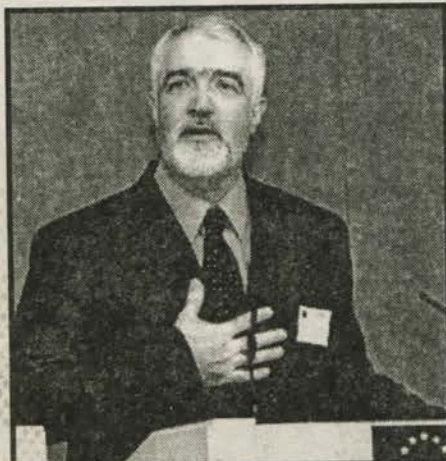

ВЕЛИКА СРБИЈА

ЗЕМУН
ТРГ ПОБЕДЕ 3

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Ко у ствари влада Србијом?

Истину је тешко бреме за савесни, стога смо одлучили да будемо искрајни на путу којим смо одавно кренули, а то је пут до истине.

Никада као сада, иај пут није био тежи и суровији, јер је њепоокобарска револуција изгнала из Србије истину, а сви њени поклоници поседали су жриве прогона и незапамћене репресије. За српске радикале ништа ново...

Међутим, за велики број људи јесће нејодношљиво нова реалност њошталитарне окупиације оних (чишај - ДОС-а) који верују да је Нови светски поредак једини прави поредак ствари. Поредак у којем су национални индустријери, дошвојанство, традиција и култура прогнани; у којем се усвојила владавина финансијски јаче и елиминише сигурности сваког појединачно.

У овом броју ћеће читати о позадини ошмице бившег Председника Југославије: о касирофалном салду донајорске конференције; о медијским манипулативним играма по налогу ДОС-а а по свестии грађана; о судском еилогу демонстрација у Требињу; о смишљеном уништењу српског исма, језика, културе- вере; о истинама и лажима Г- 17 илус.

За Велику Србију говоре: Мићо Јелић Грновић, српски јесник и први министар културе у Влади РСК; проф. др Бранко Радић, доцент на катедри за Међународно право Правног факултета у Београду и Ивана Жићон.

Дакле, све оно што иначе нећеће чути и прочитати а ииче се вашеј основној права на животи, наћићеће на страницама Велике Србије!

Оснивач и издавач: др Војислав Шешел; **Главни и одговорни уредник:** Синиша Аксентијевић; **Заменик главног и одговорног уредника:** Марина Рагуш; **Издање приредили:** Огњен Михајловић, Јасна Олуић-Радвановић, Весна Арсић, Дејан Анђус, Драгана Глушац, др Бранко Надовеза, Добрица Гајић, Владимир Ђукановић, Момир Марковић, Душан Муникравић, Весна Марковић; **Техничко уређење, компјутерски прелом:** Северин Поповић; **Фоторепортер:** Марко Поплашен; **Лектор:** Зорица Илић; **Секретар редакције:** Љиљана Михајловић; **Председник Издавачког савета:** др Ђорђе Николић; **Заменик председника Издавачког савета:** др Бранко Надовеза; **Издавачки савет:** др Војислав Шешел, Томислав Николић, др Никола Поплашен, Маја Гојковић, др Небојша Величковић, Александар Вучић, Драган Тодоровић, Мирко Благојевић, Ратко Гонди, Момир Војводић, Стево Драгишић, Драгољуб Стаменковић, Гордана Поп-Лазич, Лука Митровић, др Бранислав Блажић; **Карикатуре:** Синиша Аксентијевић; **Штампа:** "Етикета", 20. октобра 2, 11307 Болеч; **Редакција прима пошту на адресу:** "Велика Србија", Трг победе 3, 11080 Земун; Рукописи се не враћају; Новине "Велика Србија" уписане су у Регистар средстава јавног информисања Министарства за информације под бројем 1104. од 5. јуна 1991. године.

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Цена огласа за издање у 100.000 примерака: последња колорна страна корица 100.000 динара; унутрашња колорна страна корица 80.000 динара; унутрашња новинска страна 60.000 динара; 1/2 унутрашње новинске стране 30.000 динара; 1/4 унутрашње новинске стране 15.000 динара; плус порез на промет.

ШПИЈУНСКО ПРЕПУЦАВАЊЕ

ПРЕКО СРПСКИХ ЛЕЂА

Судска пресуда десеторици Срба није једина посљедица демонстрација у Требињу. Након свега, последице догађаја у Требињу и Бања Луци, Жаку Клајну је избијена најјача полуга власти коју је имао у својим рукама. Морао је препустити високом представнику Волфгангу Петричу контролу над међународном цивилном полицијом (ИППФ). Добро упућени извори у Републици Српској сврставају Клајна у чисто америчку обавјештајну службу, док Петрич у шпијунским водама важи за врхунског обавјештајца америчко-европске струје. Ово "америчко-европске" треба схватити условно, јер је већ очигледно да Европљани, или бар неки међу њима, покушавају да се отргну америчком патронату

Због инцидента који се десио у Требињу приликом покушаја постављања камена темељца за Осман-пашину џамију, осуђено је укупно десет Срба. Рјешењем Суда за прекршаје Требиње, од 1. јуна, кажњени су различитим казнама, новчаним и затворским, у-трајању од 15 до 35 дана. У Рјешењу су наведени овим редосљедом:

1. Перо Акшам
2. Драган Вујичић
3. Дејан Делић
4. Жељко Чичковић
5. Александар Стриковић
6. Милан Шешел
7. Лазар Шкоро
8. Миљан Копривица
9. Бојан Копривица
10. Миленко Вукаловић

Најблажу, новчану казну од 400 марака, добио је најмлађи, Дејан Делић, рођен 28. јуна 1983. године у Требињу. Најгоре је прошао Жељко Чичковић којем је суд одмјерио 35 дана затвора. Са по 30 дана кажњени су Милан Шешел, иначе брат од стрица председника Српске радикалне странке др Војислава Шешела, Перо Акшам и Лазар Шкоро. Казном затвора од 25 дана кажњен је Александар Стриковић, а 5 дана мање добио је Драган Вујичић. Браћа Копривица, Миљан и Бојан, осуђени су на по 15 дана.

Оно што упада у очи читајући генералије осуђених је да су сви рођени у Требињу или непосредној околини, што је случај са Миланом Шешелом који је рођен у селу Марева љут. Исто тако, већи дио су веома млади људи.

Значи, отпада теза да су језгро бунтовника сачињавале избјеглице, инцидент је био израз гнијева Срба-старосједилаца. Чињеница да су већина младих, говори не само о тренутном расположењу херцеговачких Срба, него и о перспективи заједничког живота на овим просторима. Или „суживота“, како је волио да каже покојни Фрањо, а често користио још помало живи Алија.

Ствар је јасна, можемо да се лажемо колико хоћемо, али мира и оног што се зове толеранција још дуго неће бити на просторима међународног протектората званог БиХ.

Необорив доказ је ово судско финале, финале демонстрација одржаних у Требињу, тачно уочи овогодишњег Ђурђевдана. Намјерно истичемо дан, а

не повод због којег је дошло до туче. Само будала може да мисли како ће Срби мирно сједити за једну од својих највећих слава и мирно посматрати како странци и муслимани ударају темељ за цамију у сред Требиња. Да им Ђурђевдан, послје потока крви, осване у сјенци минарета. Будала или провокатор. Ако нису будале, како баш да одреде 5. мај за дан полагања темеља Осман-пашине цамије? Што није могло два-три дана касније, послје славе. А онда се тражи од Срба да буду толерантни, да поштују основна људска и уопште цивилизацијска начела.

Да су провокатори, види се и из Рјешења требињског Суда за прекршаје којим је ових десет Срба проглашено за главне кривце, инспираторе и починиоце свега што се догодило. Због оног што су закували, прије свих, странци. То су на суђењу потврдили и осуђени и свједоци, српски полицајци који су обезбјеђивали муслимане и њихове патроне приликом покушаја копања рупе у центру Требиња. Дакле, ако полицајац у својству свједока до-словно изјави да је сопственим ушима чуо Данијела Руиза, представника ОХР за Херцеговину како узвикује: „Ово је исламска земља”, њему се заиста може вјеровати. Прије тога, наводи полицајац Слободан Јевтовић, Руиз се попео на „школу-фелицију”, са које је покушао да једном од демонстраната отме српску тробојку из руку. Када је на чистом српском, тврди Јевтовић, дотични странац изговорио: „Ово је исламска земља” дошло је до оштрег револта и пуцања полицијског кордона под навалом испровоцираних Срба који су физички напали Данијела Руиза.

Да слика о позитивном имиџу српске полиције и негативном страних представника не би дошла недирнута у јавност, прије свега српску, потрудио се Јевтовићев колега Саша Хамовић. Дотични је својим лажним свједочењем покушао да Милану Шешелу у руке угура маљ. По наводима Хамовића, Милан Шешел је са овим маљем, којег није видио нико сем њега, покушао да разбије камен темељац. На тај начин, да је суд прихватио његову лаж о анти-темељац чекићу, свим оптуженим би се лако могао доказати предумишљај, што би уједно значило да пада у воду теза о провоцирању и актима насиља који су уследили спонтано. Аутоматски, својим лажима полицајац Саша Хамовић свргава Данијела Руиза у жртве припремљеног и добро организованог линча. Очигледно да је Хамовић одлучио да напредује у служби, па се користи средствима из очигледне наставе коју је у Републику Српску на велика врата увео Милорад Додик.

Ипак, без таквих као што је Хамовић, ова прича не би била потпуна. Јер,

каква је то прича о Србима без Бранковића? Таква, једноставно, не постоји. Ни у српским бајкама.

Шпанац, врхунски обавјештајац

Ликове као што је Хамовић срећемо на свим српским просторима и у свим временима, па и није толико интересантан. Много је занимљивији Данијел Руиз, странац који је послом дошао у нашу земљу. Уствари, због два

посла. Оног званичног и оног незваничног, много важнијег. По националности Шпанац, који је на течном српском објаснио Требињцима како живе на исламској земљи, очигледно да ради за обавјештајну службу. На питање о чијој служби се ради, тешко је одговорити. Додуше, кад их толико има у Републици Српској, није ни важно за кога ради.

Битно је размотрити последице

РЕПУБЛИКА СРПСКА
СУД ЗА ПРЕКРШАЈЕ
ТРЕБИЊЕ

Број: П-734/01.
Дана: 1.06.2001. год.

Суд за прекршаје Требиње, по судији за прекршаје Терзић Сузани, а у прекршajном поступку против окривљених АКШАМ ПЕРЕ и др., а због дјела прекршаја из чл. 2. ст. 1. т. 2. и 3. Закона о јавном реду и миру дошло је на основу чл. 84. 214. и 293. Закона о прекршајима («Сл. Гласник Републике Српске», 12/94. 16/95. 40/98) сlijедеће

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Окривљени АКШАМ ПЕРО, син Недеља, рођен 30.1.1961. год. у Дубровнику, по занимању токар, запослен у ИА Требиње, неожењен, настањен у Дому пензионера – Градина.
2. Окривљени ВУЗИЧИЋ ДРАГАН, зв. Пицела, син Веселина рођен 4.9.1977. год. у Требињу, где је настањен ул. Никшићки пут С-48, аутомеханичар без запослења, неожењен.
3. Окривљени ДЕЛИЋ ДЕЈАН, син Ристе, рођен 28.6.1983. год. Требињу, ученик фризерске школе, настањен у Требињу Виногради блок бр. 6.
4. Окривљени ЧИЧКОВИЋ ЖЕЉКО, син Милорада, рођен 20.10.1970. год. Дубровнику, настањен у Горица бб, по занимању фризер, запослену ЈДП «Комунално» Требиње, ожењен.
5. Окривљени СТРИКОВИЋ АЛЕКСАНДАР, син Драгутина, рођен 26.9.1975. год. у Требињу где је и настањен Н. Пут С-38/3 аутомеханичар, неожењен, живи од Инвалиднице.
6. Окривљени ШЕШЕЉ МИЛАН, син Душана, рођен 11.10.1940. год. у Марева Љут - Требиње, настањен у Требињу ул. Луке Вукаловића бр. 56. пензионер, ожењен 2 дјеце, живи од пензије.
7. Окривљени ШКЕРО ЛАЗАР, син Илије, рођен 22.6.1959. год. у Дубровнику, настањен у Требињу, Горица бр. 19, електричар без запослења.
8. Окривљени КОПРИВИЦА МИЉАН, син Радивоја, рођен 29.6.1979. год. у Требињу, где је и настањен Тина С-20/2 електромеханичар, незапослен, неожењен, живи од помоћи родитеља.
9. Окривљени КОПРИВИЦА БОЈАН, син Радивоја, рођен 3.4.1981. год. у Требињу, где је и настањен, Тина С-20/2 угост. без запослења, неожењен живи од помоћи родитеља.
10. Окривљени ВУКАЛОВИЋ МИЛЕНКО, син Крста, рођен 1.9.1975. год. у Требињу, где је и настањен, неожењен, незапослен, некажњаван.

К А Ж Њ А В А

Окривљене АКШАМ ПЕРУ, ШЕШЕЉ МИЛАНА и ШКЕРУ ЛАЗАРА казном затвора у трајању од по 30 (тридесет) дана затвора.

Окривљеног СРИКОВИЋ АЛЕКСАНДРА казном затвора у трајању од 25 (двадесетпет) дана.

Окривљеног ВУЗИЧИЋ ДРАГАНА казном затвора у трајању од 20 (двадесет) дана.

Окривљеног ЧИЧКОВИЋ ЖЕЉКА казном затвора у трајању од 35 (тридесетпет) дана.

Окривљеног КОПРИВИЦА МИЉАНА и КОПРИВИЦА БОЈАНА казном затвора у трајању од по 15 (петнаест) дана.

Против овог рјешења може се уложити жалба у року од 8 дана од дана пријема овог рјешења. Жалба се предаје овом суду у два примјерка. О жалби одлучују Округни суд у Требињу – Вијеће за прекршаје.

СУДИЈА ЗА ПРЕКРШАЈЕ

[Handwritten signature]

Belkić, nekadašnji ministar u petljaci

Beriz Belkić o zahtjevu iz Haga

Uskoro ćemo naći zamjenu za Šaćirbegovića

Jubileji: Mehmed Zeković, 50 godina

JEDINI SAM DIPLOMATA U BEOGRADU KOJI NEMA SEKRETARICU

NE PRIZNAJEMO USPJESNE I TO JE NAŠE PROKLETSTVO

Travniki: Predložena rukometna utakmica

SUDIJE RASTODER I HURIC NAPADNUTI PISTOLJIMA

MJESEČ DANA OD TROVANJA

Ne dolazeći svijesti umrla je Fatima Halilović

MEDINA MUSLIVIĆ, OLUMICA

Pozorište može ono što političari ne mogu

od jutro do sutro

ARGETA moja politika

Spriječen početak obnove džamije

ČETNIČKO DIVLJANJE U TREBINJU

Policija pasivno posmatrala ekstremiste • Pretučen Danijel Ruiz • Nasilje osudili predstavnici međunarodne zajednice

Dugo pripremana svečanost polaganja kamena temeljca za obnovu, prije devet godina porušene, Osman pašine džamije u Trebinju spriječena je na najbrutalniji način od nekoliko stotina srpskih nacionalista. Oni su svoj bijes posvijetili iskaliti na Danijelu Ruizu, šefu Ureda OHR-a u Trebinju i Kenanu Cerimagiću, mladom novinaru NTV Hayat.

Organizirano arvanje ekstremista. Nasilje se razlikuje porokom

da je Ruiz pod direktnim rukovodstvom Petriča, pa je просто очигледно да је инцидент у Требињу изазвао само да би се што више ослабио Клајн. И појачао притисак на Србе, неизоставно. Јер, која год шпијунска струја да је у питању, свака од њих жели да у потпуности контролише Републику Српску. Зато што су Срби, по њима, destabilирајући фактор на cjелокупном подручју.

Кад се боље размисли, у праву су. Неће Срби да прихвате здраво за готово све што им се сервира. А и воле Србију.

Колико је све смијешно и смишљено (смијешно свима осим осуђеним Требињцима) види се из параболe медијских изјава Данијела Руиза. Одмах послје батина, опалио је жестоко по свему што је српско, по полицији, на руду, националистима, како оним сакривеним у шуми, тако и оним који јавно дјелују у Републици Српској. Очас посла, чим је Клајн изгубио управу над ИПТФ-ом, ублажио је своје ставове.

Муслимани поново не разумију

Послије свега, ничим изазвана и као бибер по пилаву, појавила се и трећа, кад се саберу шпијунски боље рећи - четврта страна. Огласили су се муслимани. Необавјештени и изманипулисани као обично, почели су да бљују ватру из свих оружја. По Србима, као и обично. По њиховим новинама одмах су осванули наслови познатог типа: „Четничко дивљање у Требињу“ (Дневни аваз), „Фашисти за 21. вијек“ (Дани) и многи други писани у истом жаргону.

Није за расправу што нападају Србе, али у тим својим писанијама бране јадног Руиза, који је, ето, надрљао ни крив ни дужан. Тим великим новинарским перима неко би, из редова муслиман-

његове провокације које су усједиле у структури окупационе власти. Након свега, послје догађаја у Требињу и Бања Луци, Жаку Клајну је избијена најјача полуа власти коју је имао у својим рукама. Морао је да препусти високом представнику Волфгангу Петричу контролу над међународном цивилном полицијом (ИПТФ). Добро упућени извори у Републици Српској сврставају Клајна у чисто америчку обавјештајну службу, док Петрич у шпијунским водама важи за врхунског обавјештајца америчко-европске струје. Ово „америчко-европске“ треба схватити условно, јер је већ очигледно да Европљани, или бар неки међу њима, покушавају да се отргну америчком патронату. Ови покушаји добили су извјесно охрабрење доласком Буша на власт, из чијих ставова провејава традиционални републикански изолационизам. Све је још јасније када се има у виду

Spriječeno postavljanje kamena temeljca za obnovu džamije

Četničko divljanje u Trebinju policija je pasivno posmatrala

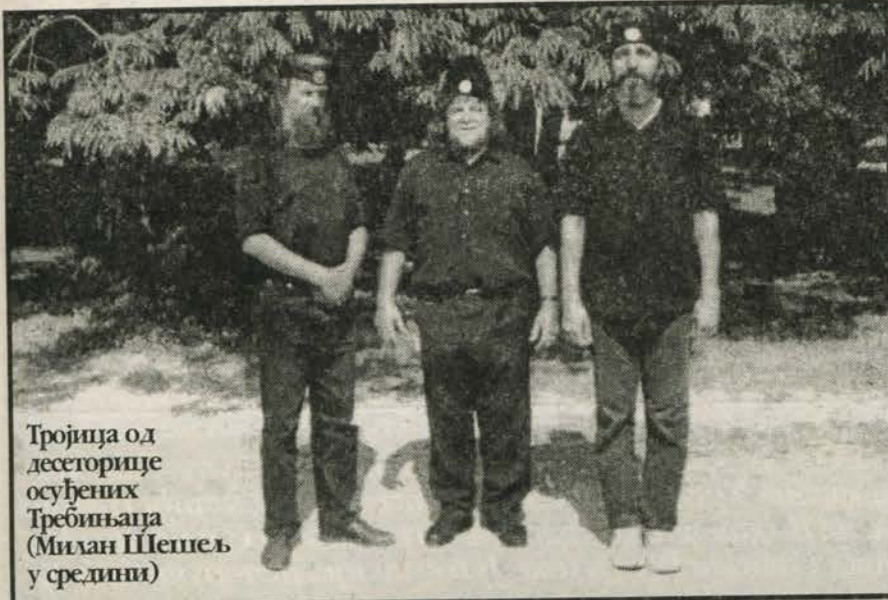
Tukući šefa Ureda OHR-a Danijela Ruiza šovinsti su galamili "Umri Turčine" • Vidimo se u Banjoj Luci i vjerujem da tamo neće biti problema, rekao je ef. Cerić

Dugo pripremana svečanost polaganja kamena temeljca za obnovu, prije devet godina porušene, Osman pašine džamije u Trebinju spriječena je na najbrutalniji način od nekoliko stotina srpskih nacionalista. Oni su svoj bijes iskalili na Danijelu Ruizu, šefu Ureda OHR-a u Trebinju i Kenanu Cerimagiću, mladom novinaru NTV Hayat.

Prijeteći grafiti
Ruiz je, sav obliven krvlju, i sa vidnim povredama po glavi.

Тројица од десеторице осуђених Требињаца (Милан Шешелј у средини)

ског народа, већ једном требало да каже да престану замајавати сопствени народ. Нека већ једном напишу праву, храбру, чисту и поштену новинарску причу, барем нека покушају објаснити улогу разноразних бјелосвјетских скигара, пустолова и шпијунчина.

Овако, испада да је све са Запада чисто злато, а сво зло овог свијета је сконцентрисано у комшилuku, гдје живе „власка пашчад“. Оваквим несавјесним и потпуно непрофесионалним писањем припремају сопствени народ за још једну манипулацију, да га тај вољени Запад гурне, ко зна који пут по реду, право у нову балканску кланицу. Да су се ти људи, ти назови новинари, удостојили да макар ослушну шта о свему мисли комшилук, својим читаоцима би пренијели отприлике овакво размишљање: „У реду, нека се граде цамије, не тражимо од муслимана да се одрекну своје вјере. Само, брате, рано је. Још увијек боли оно што се задњи, па и предзадњи пут десило. Сачекајте годину-двје, па да разговарамо. И, најважније, разговарајте са нама. Немојте да нам нешто натурате преко странаца.

Они ће отићи, кад-тад. А ми остајемо, од Требиња до Бања Луке, преко Сарајева. Тако ће остати и опстати само оне цамије које сте градили у договору са Србима, оне које вам граде окупатори имају ограничен рок употребе“. Ко ово не схвати, неће далеко догурати. Сваком сљедећем који крене на Србе биће сто пута теже него Франци и Алији.

Против себе неће имати народ који се уљукује у идеју југословенства, који наивно вјерује да се не може поновити несрећна 1941. година.

Када се све подвуче и сабере, од Требиња до Бања Луке, види се неколико занимљивих резултата који одурају од оних који су званично пласирани. Прво и најважније, оно због чега

је Руиз изазвао читав инцидент - Петрич је удесио Клајна. Друго, судска пресуда изречена у Требињу произве-

ла је потпуно супротан ефекат од оног који су прижељкивали страни фактори. Мјесец дана затвора? Права ситница. А за тучу више и не може да се добије.

Тако су Срби добили нових десет хероја. И неће их никакав затвор и ничија полиција зауставити да јавно искажу своје незадовољство. Зато, крајње је вријеме да водећи људи муслиманске популације, барем они који не служе интересима окупатора, почну реалнију политику према Републици Српској и Србима уопште. Она удварачка, према Западу и Хрватској, показала је сву своју погрешност и, што је најгоре, сву погубљеност управо за муслимане.

Овако, у Србији се чују хрватски, а у Хрватској српски народњаци. Севда-линка се, некако, изгубила.

Огњен Михајловић

DANI
NEZAVISNI NEWS MAGAZIN

ZA DANE GOVORE
BERIZ BELKIĆ, SENADA ČOMUROVIĆ,
ARBEN XHAFERI, SAFET ZEC,
DINO MERLIN

FAŠISTI
OD TREBINJA PA DO BANJE LUKE
ZA 21. VIJEK

ХАГА - ОПТУЖНИЦЕ И ПОСЛЕДИЦЕ

Републичка влада прекршила је и одбацила као неважећу одлуку Савезног уставног суда којом је суспендована Уредба Савезне владе о екстрадицији грађана Хашком трибуналу, и 28. јуна, на Видовдан, киднаповала грађанина Слободана Милошевића, бившег председника Савезне Републике Југославије, испоручила га Хашком трибуналу и тако погазила читав уставни поредак наше земље

Док се Зоран Ђинђић хвалио, Коштуница се "жалио" како није знао да је Милошевић на путу за Хаг, ту ударну вест чуо је тек на телевизији. Лаж или замена теза, сасвим је свеједно, јер је лов на српске главе почео.

Прети нам колективна кривица, морални глиб, али и "реформа" националне историје, по америчком упуству.

У српској историји бешчашћа остаће црним и неизбрисивим словима записано како је издајничка власт Србије, на дан једног од највећих српских празника, светог Вида, киднаповала из Централног затвора, грађанина Савезне Републике Југославије, бившег

председника наше земље, Слободана Милошевића, а онда га и противзаконито испоручила Хашком трибуналу.

Највећа српска крвопија, а уједно и светски паразит, Хашки трибунал, захваљујући киднаперској Влади Србије, коначно пред својим оснивачима (пре свега Америком) има оправдање за своје постојање, односно за потрошене стотине милиона долара.

Најгрубље и најсрамније депортовање и допремање у затвор Шевенингена, пратили су многобројни новинари, али и радозналци, а снимак Милошевићевог изласка из хеликоптера снимљено је, наводно, неки аматер, који је,

наравно, тај снимак продао, а новац наменио некој хуманитарној организацији, те је читава светска јавност могла да се наслађује највећим српским благом: новим хашким заточеником, који је показао отпор америчким империјалистичким прохтевима, и као такав, проглашен кривим.

Милошевићев долазак - оправдавање Хашког трибунала

Подсмех у виду похвале оваквом антисрпском понашању, одмах је као отпоздрав стигао, где цинизма, управо из Хага. Огласио се председник Хашког

суда. Клод Жорда, који је после низа декларативних фраза, о томе како су сви оптужени исти и имају идентична права, изрекао и објашњење, које у суштини открива разлог за радост и задовољство, као и "оправдање" за постојање Хашког трибунала: "Али, с друге стране, у овом се случају ради о бившем шефу државе и то је важан догађај за Трибунал. Ово је први пут да се бивши шеф државе нађе пред правосудном институцијом коју је основала међународна заједница.

Одушевљење и радост оних који су

читавају своју историју, или боље рећи оно мало историје што су током неколико векова напобирчили и изградили искључиво на геноциду и уништавању читавих народа, изречена је кроз речи првог човека Америке, и то је једна од најподругљивијих и најсрамнијих србистребљивачких порука: "онима који су донели трагедију и бруталност Балкану да ће морати да одговарају за своје злочине" Дабоме, своје похвале издајничкој српској власти, Буш је још изразио речима спремности да САД "помогне" српском народу на путу

остваривања "демократије".

Ми из Србије му се захваљујемо на таквој "добročинитељској и хуманој помоћи", јер смо имали прилику да се уверимо пре две године како су нас седамдесет осам дана "америчка хуманост и демократија" убијали. Такву "хуманост и добročинитељство", а све наравно, у интересу добро познате америчке "демократије", предлажемо да усмере искључиво на свој народ, а нас, Балканце, Србе нека ослободе свог присуства и проклетог духа вековних криминалаца и убица. Све домаће издајнике из Србије, могу, наравно да поведу са собом, па на њима, или са њима, како им воља, да показују и демонстрирају своју "хуманост и демократске процесе". Своје убилачко-империјалистичке нагоне и савремена оружја нека усмере ка онима који их тако жељно очекују.

Др Шешел: Извршен државни удар

Јуче је извршен отворен државни удар упркос изричитој забрани Савезног уставног суда, Влада Србије је погазила све уставне одредбе и републичког и Савезног устава и донела једну криминалну одлуку. Они то објашњавају како им се не свиђају личности које су у Уставном суду, свака критика тих појединаца који су у Уставном суду може бити оправдана, али што су се сад сетили, да је другачија пресуда била не би ни пало на памет да нападају те људе. Као што су примили све најгоре из прошлог режима, ако су спремни да служе ДОС-у и ако су спремни да проводе досовску политику и испуњавају досовске налоге српских непријатеља.

Државни пуч-почетак окупације

Српски народ од њих није тражио помоћ у остваривању оваквих "демократских процеса", јер ово што се нама десило зове се једноставно - окупација.

Дакле, Слободан Милошевић је киднапован из Централног затвора у Србији, и то по налогу (анти)српског премијера Зорана Ђинђића. Ђинђић је дефинитивно ушао у српску историју као домаћи издајник, или како већ неко од мудрих људи рече, исписао се из националне историје. Такође, сасвим је извесно да ће Ђинђић још бити упамћен, не само зато што је киднапован грађанина Савезне Републике Југославије, односно Србије, што је противуставни чин, већ и по чињеници, око које су се сви правни стручњаци, а који нечему вреде, сложили да је Влада предвођена Ђинђићем извршила класичан државни пуч уперен пре свега против српског народа, а затим и против легално изабраног председника Савезне Републике Југославије, захваљујући коме је ДОС и дошао на власт.

Наравно, председник овога, што само још појединци, а који су доказани родољуби, називају заједничком, односно јединственом државом српског народа, добио је још једну "црну рупу" у својој обавештености и сећању, а то смо сазнали у његовој "исповедаоници", коју још само Коштуница и његове најверније присталице називају "конференцијом за штампу".

Дабоме, Ђинђићеве присталице, су "председникову неинформисаност и незнање" одмах демантовале као ортодоксну лаж и замену теза. У својим изјавама, свако од њих је појединачно износио аргументе за овакве оштре тврдње, у којима није било дилеме око тога да ли је Војислав Коштуница знао да ће грађанин наше земље, Слободан Милошевић, бити екстрадиран Хашком трибуналу.

Др Шешељ: НАТО се суђењем Милошевићу брани

Смисао суђења Милошевићу и другим истакнутим Србима је да се одбаци тужба пред међународним судом правде за агресију против наше земље и да се фабрикованим лажима докаже да смо ми сами криви за бомбардовање. Најављује се већ и проширење оптужница како би нас натерали да плаћамо ратну штету и Хрватима и босанским муслиманима и вероватно Шиптарима, јер Американци интензивно раде на отцепљењу Косова и Метохије.

пристати да учествују, чак и против своје воље, али да ли је баш тако?

У касним вечерњим сатима 28. јуна, дакле, још је био празник светог Вида, грађанима земље са великим закашњењем се обратио и председник "легалитета", Војислав Коштуница. Дакле, и сам Коштуница је признао да је ек-

традиција Слободана Милошевића противзаконита и неуставна, јер је Савезни уставни суд донео привремену меру суспензије Уредбе о сарадњи са Хашким трибуналом, а коју су на савезном нивоу донели министри и ДОС-а. На тој ванредној конференцији, Коштуница није остао дужан својим ко-

А, српски народ? Српски народ је био затечен класичном количином мржње и острашћености, коју су још једном показали досовци, васпитавани на доктринама комунизма.

Боже, спаси нас оваквог "спашавања"

Дакле, још пре него што се "збуњени" председник Коштуница снашао, (анти)српски премијер Зоран Ђинђић се без срама и блама, само сат времена по екстрадицији Слободана Милошевића, обратио нацији: "... Влада Србије обавезала се данас да спроводи идеале земаљске Србије, не толико због нас и наших родитеља, већ због наше деце. У овој одлуци ми спасавамо будућност наше деце..."

Одговор на народно питање, како то Влада Србије спасава будућност наше деце, стигао је само дан касније и то из уста потпредседника Савезне владе Мирољуба Лабуса (Савезна влада је у међувремену већ пала, јер је савезни премијер Жижич поднео оставку), и то баш на Донаторској конференцији, изговоривши чувене речи: "Ми смо своје обавили, сада је на вас ред".

Да ли ове ДОСманлије мисле тако да спасавају будућност наше деце, класичном трговином са српским главама? Ко им је допустио да одлучују уместо нас, народа, уместо родитеља. ДОС-а је било њихових фрикомбиновања по разноврсним непостојећим хладњачама за чије постојање ваљда зна само министар полиције Михајловић.

Можда ДОСманлије сматрају да је то још једна игра на релацији америчко-домаћи издајнички интереси: "Сакупиш пет (Крајишник, Караџић, Младић, Плавшић и Милошевић)-добљеш НАТО-пакет" у којој ће Срби

Пиноккио

Др Шешел: Ниједан закон не сме да буде противустанован

Многи правници падају на испиту, кажу – ми смо обавезни да примењујемо све одредбе Међународног права. Није истина. Ми смо обавезни да применимо само оно што је ратификовано у нашој земљи. Акт о ратификацији неког међународног споразума или конвенције је закон по својој природи. Законом се врши ратификација. Не сме ни један закон да буде противан Уставу, што подразумева да се ни један међународни правни акт не може ратификовати уколико није сагласан са нашим Уставом. Не може се актом о ратификацији који има снагу закона мењати било која уставна одредба. Како они могу да примене било какав правни акт који претходно није објављен у Службеном листу или Службеном гласнику. У нашој земљи може да се примени само онај општи правни акт који је претходно објављен или у Службеном листу Савезне Републике Југославије или у Службеном гласнику Републике Србије, а не неко да измишља постојање неких аката. Ниједан правни акт не може бити изнад нашег Устава. И друго, образложење зашто су то урадили – није им успело у Савезној скупштини. Значи њима мора увек све да успева у Савезној скупштини. Да ли је то демократија? Покушали су демократски па не може, а сад може аутократски, диктаторски. Шта то значи? Да ли је то демократија да увек њима мора да успе? Демократија је док они побеђују.

лиционим партнерима, које је директно окривио за противустановно деловање, али исто тако није штетео ни коалиционе партнере ДОС-а на савезном нивоу Социјалистичку народну партију. Нагласио је још Коштуница како се овим и оваквим путем не може у будућност, и таман када је српски народ помислио да је у Војиславу Коштуници остало макар зрнце части и да ће те исте вечери, на Видовдан, објавити расписивање нових савезних избора, он је почео да се извињава, па да обећава, и тако све што је те вечери изговорио пред многобројним светским и домаћим новинарима, доведено је у питање: "Учинићу све што је у мојој моћи да се то најгоре спречи и да се очувају јединство државе и интереси њених грађана, као и да се све оно добро, а што је до сада постигнуто у сарадњи са међународном заједницом настави".

Ко је чији таоц

После неколико дана од срамног Ђинђићевог пуча, Коштуница је за италијанску "Стампу", још изјавио и ово: "...Екстрадиција Милошевића извршена је иза мојих леђа и то је био ограничен државни удар... Осећам се заиста у положају једног таоца, на различитим нивоима..."

Остало је само нејасно чији је то таоц председник Савезне Републике Ју-

гославије, можда српског народа, ДОСманлијских лидера који су се захваљујући њему докопали власти, или можда сопствених амбиција, јер му се улога новог маршала, баи допала?!

Није нам још председник Коштуница разјаснио ни то, шта је то добро постигнуто у сарадњи са међународном заједницом.

Такође, остао је Коштуница дужан

српском народу још један одговор, ако је екстрадиција Слободана Милошевића противустановни и противзаконит чин и ако је такво неодговорно и издајничко понашање Републичке владе угрозило уставни поредак наше земље, о ком јединству и очувању државе он прича?

Остало је још неразјашњено, јер нам Коштуница то још увек није образложио, како се ових дана на савезном нивоу опет формира коалиција са Социјалистичком народном партијом Црне Горе, и то оним људима, који су својим одлукама помогли ДОС-у у противустановном деловању против Савезне Републике Југославије? Ко је у тој заврзлами политички одговоран а ко не, осим српског народа, који још једном преживљава агонију опстанка? Ко је крив, ако председник једне озбиљне правне државе допушта државни пуч усмерен против српске државе и народа, а самим тим и против њега као председника који се залаже за поштовање закона?

По угледу на Броза

Говорећи о Хашком трибуналу и екстрадицији бившег председника, професор београдског Правног факултета, др Коста Чавошки, следећим речима је прокоментарисао и понашање ДОСманлијске власти (цитат пренет из "Сведока" 3. 7. 2001. године): "Већ на самом почетку своје власти Зоран Ђинђић је показао да нимало не држи ни до устава ни до закона. И да се просто сналази и довија како је то својевремено чинио Јосип Броз. Броз је остао запамћен по чувеној изреци – да се не треба држати параграфа као пилан плота! И у том погледу је, не само Слободан Милошевић, него и Зоран Ђинђић, Брозов ученик".

На вест о томе како је холандски затвор Шевенинген добио новог ста-

нара, бившег председника Савезне Републике Југославије, огласио се некадашњи главнокомандујући НАТО-а, Весли Кларк, који је у неконтролисаном атмосфери еуфорије и ликована изговорио и тако још једном потврдио, оно што ми Срби одувек знамо, а то је да је екстрадиција Милошевића само накнадно оправдање за НАТО бомбардовање наше земље. Ето тако говоре "велике демократе", они који су седамдесет осам дана убијали српски народ, правдајући се "коллатералном ште-

будућности) које је без поговора прихватио "Велики ДОСманлијски везир" што је изазвало помаму светских, а у суштини колонијалистичких "похвала лудости", није оставио равнодушним ни Савет безбедности Уједињених нација, који је на амерички предлог требало да поздравља изручење Слободана Милошевића Хашком трибуналу, стопирала је, правом вета Русија. Тај потез објаснио је представник Русије Сергеј Лавров: "Што би значило мешање у унутрашње ствари те земље", нагласивши како се Русија сла-

ти помогли су им њихови најамници и плаћеници, петоктобарски пучисти. Најблаже речено, без претеривања и песимизма, чека нас оно кроз шта је Немачка прошла после Другог светског рата, што пре свега подразумева денацификацију, којом бисмо требали међународној заједници да докажемо морално-интернационалистичку подобност. Једноставно речено, Хрватице ће опет рађати Хрвате, Французи ће опет рађати Французе, а Српкиње ће сада, за промену, рађати грађане света. Дакле, свиђало се то некоме или не, ушли смо у неку врсту неокомунизма! Као последице чекају нас и исплате ратних одштета, које ће, дабоме, бити изражене у доларским милијардама. Ето, то нам је донела антисрпска власт предвођена Ђинђићем, Батићем, Михајловићем, Човићем и Коштуницом, чија је морална одговорност, међу осталим америчким плаћеницима, свакако највећа!

Морална каљуга

Како је овде реч о људима без морала, морална љага ће, по свој прилици пасти само на српски народ.

Где је почетак краја наше колективне драме, показаће време.

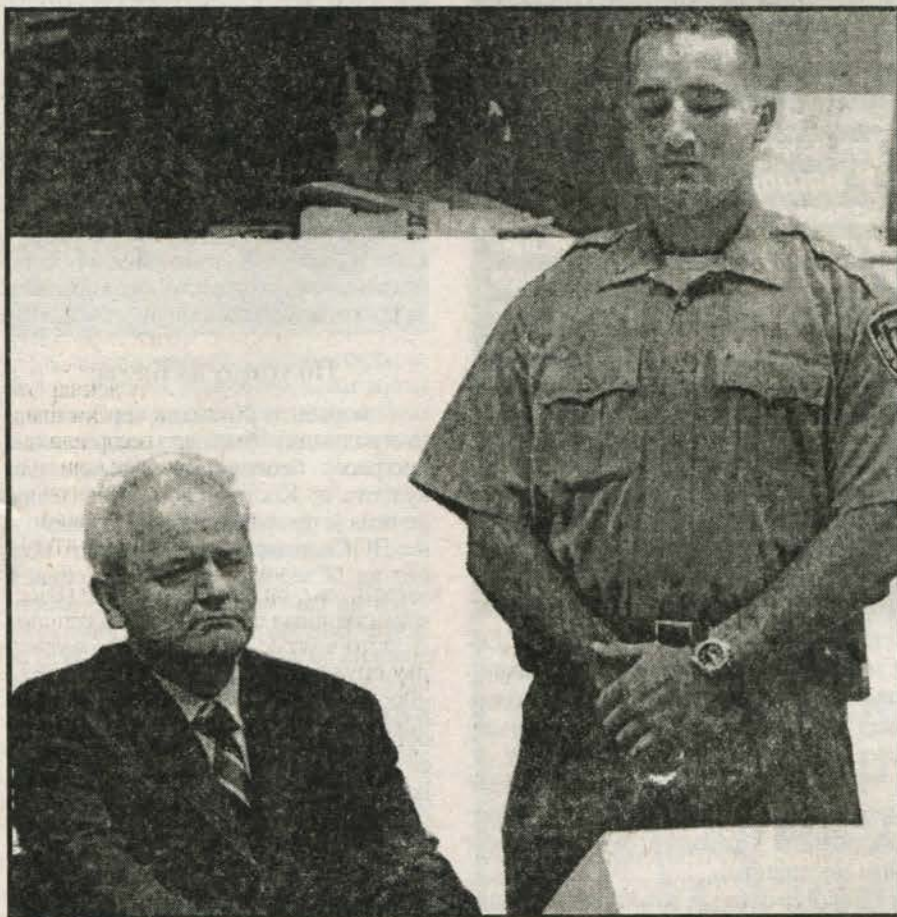
Ето шта су петоктобарске промене донеле српском народу, ДОСманлијску власт која нас лови по улицама и нашим кућама и противзаконито, баш као вреће трулог кромпира, испоручују онима, чији је једини задатак и циљ да оправдају НАТО бомбардовање на Савезну Републику Југославију, окупацију Косова и Метохије, јужне Србије и... Сезона лова на Србе је отворена, ту више нема дилеме, још само да нас убеди да смо криви за све светске геноциде и да нас у потпуности изједначе са нацистичком Немачком, да нас полију бензином и као геноцидни народ колективно запале, а они остваре своје деценијске циљеве-постану власници вековне српске земље.

Следећи захтев нових светских колонизатора убрзо ће видети светлост дана, не треба ни сумњати како ће издајничка српска власт реаговати.

Ипак, оно што ДОСманлије, изгледа још нису схватиле јесте чињеница да свака власт долази и пролази, а иза сваке власти, одговорне и неодговорне, остају њихова дела, чињеница и нечињеница. Чиме ће се похвалити ова одлазећа издајничка Ђинђићева гарнитурa, којој је легитимитет дао Коштуница, шта су они добро учинили српском народу?

Ништа, зато и јесу одлазећи. Завили су нас у црно и увукли у морално-политички глиб. Да ли си српски народе гласао за најамничку власт какву си добио? Да ли је то нормалан живот какав су ти обећали и какав си хтео?

Јасна Олујић Радовановић

том", они који су нам "хуманитарном" бомбашком акцијом, иронично названом "Милосрдни анђео" показали како изгледа њихова хуманост и њихова демократија. Ти исти људи, данашњој ДОСманлијској власти су велики пријатељи, а колико је пријатељства у њима према српској држави и народу, свакодневно се уверавамо.

Шта је колективна кривица

Данашњи представник НАТО-а за штампу Роберт Пшел, такође је похвалио антисрпску власт: "...То је добра вест на коју се дуго чекало. То је нешто што је требало целом региону. То је веома добра одлука..."

Америчко степовање, а српско стриповање, које подразумева комплетну реформу српске националне историје (прошлости, садашњости и

же са тврдњама да се правосуђе не може вршити неправним деловањем.

Сасвим је извесно како је Хашки трибунал измишљен као институција, у којој ће само Срби бити оптуживани за злочине. То је једина и права истина. Ову истину зна читав свет, али ћути. Испорука Слободана Милошевића Хашком трибуналу не значи престанак српске голготе, већ се види њен продужетак, у недоглед. Оптужба за геноцид није индивидуалног карактера, за геноцид је увек крива читава држава, што подразумева кривицу, а самим тим и одговорност читавог народа.

Дакле, овде више није реч само о Милошевићу, већ о читавом српском народу. По свој прилици, нама, српском народу, амерички колонизатори наменили су улогу геноцидног народа. И, не само наменили, они су нас прогласили кривим, а у тој прљавој рабо-

ИСТОРИЈА СЕ ПОНАВЉА

Дана 18. марта 1941. године, на граници између Краљевине Југославије и Грчке британским официрима изручен је др Милан Стојадиновић, бивши председник владе Краљевине Југославије. "Прво, да ли су се некадањи Стојадиновићеви противници заиста тада борили за демократију коју су њему оспоравали, и друго, да ли је Краљевина Југославија на дан његова изручења британским властима (на грчкој територији, 18. марта 1941. године) још увек била суверена земља своје уставности и законитости"? (Др Лазар Проклић). "Стојадиновићево изручење Енглезима представља у историји изузетан пример инфамије и политичког перверзитета". (Милан Банић)

Дана 28. јуна 2001. године, на Видовдан, намерно на тај дан, Хашком трибуналу изручен је Слободан Милошевић, бивши председник Србије и СР Југославије. Наравно, између та два догађаја не може се ставити паралела. После изручења Стојадиновића српски народ је доживео катастрофу у сваком погледу (са преко милион мртвих), а пре изручења Милошевића српски народ је тешко страдао.

Тек историја ће донети суд о личности и делу Слободана Милошевића. Да ли је постојао сценарио да се територијално и етнички угрози српски народ, о томе сигурно постоје тајна документа у архивама светских моћника. Питање је да ли се Слободан Милошевић снашао у својој улози који му је наменио сплет околности (од личних, уласком у моћну комунистичку породицу Марковић, па све до објективних, распада бивше СФР Југославије и стварања новог светског поретка на челу са САД). О томе ће историја донети коначан суд тек за пола века. Историчари и научници ће утврдити истину.

Хашки трибунал претендује да буде наставак тековина које су ограничавале ужасе ратова, нарочито стварањем модерног односа.

Испоставља се да Хашки трибунал не поштује ни своје сопствене правне норме.

Пре свега, правно и политички Хашки трибунал треба да се састоји из две основе.

Прво, процес сакупљања релевантних података, докумената, чињеница које се односе на избијање, ток и крај оружаног сукоба, при чему би се омогућило сведочење свим заинтересованим странама и битним факторима који су утицали на узроке и последице оружаног сукоба.

Друго, процес који би укључивао кривично гоњење осумњичених, судске процесе, изрицање казни и њихово извршење.

Узроци избијања рата на тлу бивше СФР Југославије имају, пре свега, своју историјску димензију. Али, догађаји од 1991. године имају своју политичку основу од 1941, а правну од последњег устава СФРЈ из 1974.

Дакле, да би се у Хагу осудили узроци рата на територији бивше СФР Југославије, потребно је анализирати сва документа која су довела до рата, а то су Устав СФРЈ, устав република у саставу СФРЈ, програми релевантних политичких странака и организација, изјаве и поступци значајних политичких лидера и друга значајна документа.

Рат је изазван тиме што је међународна заједница (прецизније, Европска унија и САД) одбацујући комунистичку диктатуру прихватили административне границе између република у саставу СФРЈ које су створили управо комунисти 1946. године. Срби су, пак, пошли од етничког принципа, а међународна заједница од позитивних норми, уграђујући управо комунистичке границе у њих.

На пример, програм Српске демократске странке за Босну и Херцеговину говори о праву народа на самоопредељење, док програм Странке демократске акције говори супротно. Председник Босне и Херцеговине, Алија Изетбеговић, написао је тзв. Исламску декларацију, у којој говори о

неспојивости исламске и хришћанске вере, те да ће се у Босни и Херцеговини временом увести шеријатско право. Шта је онда остало Србима, него да се дигну на оружје, јер исламску декларацију није написао некакав верски фанатик, универзитетски професор или институтски научник, већ човек који је постао председник Босне и Херцеговине.

Албанске партије и организације на Косову и Метохији у својим програмима и декларацијама отворено говоре о отцепљењу од Србије, да се не говори о поступцима неких лидера и слично.

Стога може бити само речи о сламању оружане побуне и борби за оспотак. А сви евентуално почињени злочини могу се само судити у месту или близини где су почињени.

Стога се не може поставити питање да ли треба или не треба сарађивати са Хашким трибуналом, већ да се поштују позитивне правне норме.

ДОС-овска власт застрашује јавност, да нам прети изолација (санкције и опет бомбардовање) уколико не испоручимо осумњичене за ратне злочине. Ствар је у томе да се примене изворне конвенције и декларације, а онда се сигурно Срби не би налазили на оптужничкој клупи.

Слободан Милошевић је у Хагу донео храбру одлуку - да не призна Хашки трибунал и да не узима адвокате у своју одбрану.

Они који су Хашком трибуналу изручили Крајишника, Милошевића и друге Србе, неће одговарати само пред Богом и историјом, већ њих чека и редовна одговорност када ускоро изгубе власт, и то пред сопственим народом. Не схватају да су они само људи проишли из привилегија једнопартијског система и да их на Западу управо тако третирају, јер издајника се сви стиде, са њима се само привремено послуже, уколико су им потребни, а затим их одбаце.

Др Бранко Надовеза

ИЗВОЗ СРБА НА ВЕРЕСИЈУ

САД не признају надлежност Хага за своје држављане, а тражиле су испоручивање Милошевића да би оправдале дивљачко бомбардовање СРЈ. Уцењени ДОС испунио све што је тражено. На донаторској конференцији у Бриселу одобрено 1,28 милијарди долара. Пресрећни ДОС горко се разочарао када је схватио да ће мањи део помоћи који остане када се подмире спољна дуговања СРЈ добити, ако се западне земље не предомисле, највероватније тек идуће године

Мрвица по мрвица је, у познатој дечјој бајци "Ивица и Марица", сироту децу која су се изгубила спасила и довела до куће. Међутим, мрвице нису тако популарна "Бајка о светској помоћи СРЈ", залутали ДОС ће кључајући мрвицу по мрвици које им остављају светски моћници отићи. Наш народ каже "Скупља дара него мера". Много зулума треба да прогутају грађани, а заузврат само обећања. Разочарани оним што је донео ДОС протестују. Траже оно што им је обећано.

ДОС је говорио да је главна препрека уласку стране помоћи у земљу испорука Слободана Милошевића Хагском суду. Очајни због падања свог кредитibilitета одлучили су да ризикују и урадили су и то срамно и кукавучки.

Онда су очи јавности, нарочито домаће, биле упрте у одржавање донаторске конференције у Бриселу 29. јуна ове године.

Премијер Србије Ђинђић цвили, тражи разумевање донатора, притиска га опасност од "добро посећених" социјалних немира који би, највероватније, значили крај његове Владе, али и владе ДОС-а.

Међутим, Запад као Запад никада није ни имао слуха за Србију. Историјски посматрано, на међународним конференцијама је увек нешто ускраћивао од српских захтева, ма колико били оправдани. Сада тврде да је крива администрација што помоћ одобрена на донаторској конференцији, одржаној 29. јуна у Бриселу, не стиже.

Па још додају да су тај проблем уочили и раније и да морају да нађу начина да га реше. Одлично, али шта то решава премијеру Ђинђићу чија Влада нема новац потребан за реализацију својих планова у јулу и августу.

На удару ће, пре свега, бити социјална давања и део дуга пензионерима, а потом и покретање јавних радова у саобраћајној инфраструктури (за шта су се залагали радикали). Њима требају

паре одмах, јер ће, како сам Ђинђић метафорично каже (у својој искреној изјави у "Шпиглу", у којој оштро осуђује западне земље наводећи да је "шокиран фарсом од помоћи", иако уопште није намењена, а и није било пожељно, пренета у домаћим медијим) у новембру бити мртваци (политички наравно).

Мада се премијер у изјави коју је дао "Шпиглу" јада зато што нема стране помоћи и пита зашто он уопште излаже безбедност своје породице? Помиње и неке три милијарде марака које су му обећане, како каже, ако сруши Слободана Милошевића.

Представници Европске комисије и Светске банке кажу да ће помоћ од 1,25 милијарде долара, колико је према њиховој процени потребно југословенској влади за реформе у текућој години, након одобравања и даље бити условљавана и политички и економски.

Зоран Ђинђић: Озбиљно улозимавам Запад. Ако моја Влада падне то ће

Донације за СРЈ у Бриселу (у милионима УСД)

Аустрија 28,33, Канада 11,31, Естонија 0,05, Финска 2,88, Француска 11,68, Немачка 66,95, Грчка 45,67, Мађарска 3,04, Италија 98,59, Јапан 50,00, Кореја 1,00, Луксембург 5,56, Холандија 5,83, Норвешка 18,82, Шпанија 7,49, Шведска 10,98, Швајцарска 22,44, Велика Британија 14,21, САД 181,86, Европска унија 196,83, ЕБРД 206,25, ЕИБ 128,37, Светска банка 150,00, УНДП 1,70, УНИЦЕФ 5,50, Сорос фонд 4,92, укупно: 1,279,99

Напомена: ЕБРД - Европска банка за обнову и развој
ЕИБ - Европска инвестициона банка

биће влада као поклон, али у новембру најраније.

Бинђићу остаје тежак задатак, а то је да објасни народу како му ММФ тражи повећање цена струје и телефона, тражи поопштравање услова рада у новом закону, смањење понако ниских плата...

САД су тражиле, пре свега, сарадњу са Трибуналом, који не признају за своје грађане, и екстрадицију оптужених. Затим, поштовање Дејтонског споразума (подразумева да српска власт престане да подржава српску опцију у Републици Српској). Последњи услов је био пуштање из затвора свих албанских терориста за које не постоје докази за злодела.

Пошто један Србин? Колико дајете за овога?

Париски клуб

Бојан Зечевих: Стандард грађана је сада нижи него пре 5. октобра. Реч је о умањењу куповне моћи од тек неколико процената. (Да ли је могуће? Колико је само струја поскупела?)

Мирољуб Лабус: Донатори ће фантастично реаговати на екстрадицију Слободана Милошевића Хагу.

Потпис: Милошевић-извозни продукт ДОС-а

"Сандеј тајмс": Реализација обећане финансијске помоћи Југославији би могла бити условљена изручењима Хашком суду свих до сада оптужених за ратне злочине.

Укупна помоћ од 1,28 милијарди долара, од чега су 64 одсто или 820 милиона долара бесповратна помоћ, а 36 одсто или 460 милиона долара су концесиони кредити.

Белић: Србија је подигла цену струје и утврдила прву верзију закона

о радним односима као што је било договорено. Мисија ММФ ће боравити до 26. јула у СРЈ и њен извештај ће бити база за пуштање друге транше кредита ММФ у септембру.

Париски клуб: Дуг државама повећиоцима од 4,5 милијарди долара. Ако се дугови само репрограмирају нећемо моћи да их враћамо. Потребно је да се највећи део дуга отпише, а преостали део врати под повољнијим условима, уз камату нижу од тржишне и уз повољне рокове отплате.

Љубомир Тадић: Хаг није ништа друго него злоупотреба моћи коју диктира Америка.

Цифра од 1,28 милијарди долара не би звучала лоше кад би је ДОС заиста и добио и то одједном и то у новцу и без даљих условљавања.

Драгана Глушац

коштати међународну заједницу 10 милијарди долара. Не могу нашем становништву стално да причам о помоћи Запада коју не видимо да стиже. Губим кредибилитет и не могу више да стабилизујем земљу... Нама је потребна искрена помоћ, не празне изјаве да нас подржавају. Када сам био у опозицији, Европска унија је обећала три милијарде марака за збацивање Милошевића. Где су оне сада?

Једино што ће можда стићи је макроекономска подршка ЕУ нашој земљи у износу од 300 милиона евра која је требало да стигне у августу. ДОС је, по систему дај шта даш, задовољно трљао руке, јер би тиме попунио платни биланс. Међутим, не може ни то. Један део ове суме, у укупном износу од 225 милиона евра, биће додељен као зајам којим ће СРЈ платити свој дуг Европској инвестиционој банци и то у септембру. Преосталих свега 75 милиона евра до-

БОГАТА ДРЖАВА СИРОМАШНИХ ГРАЂАНА

Буџет обезбеђује "праведнију" расподелу сиромаштва. Исплата старе девизне штедње из џепова грађана. Порези штеде богаташе. Само четвртина становништва има довољно новца за храну. Трећина није у стању да издвaja ни динар за обућу и одећу

Преко 330.000 породица у Србији живи испод социјално подношљивог нивоа. Још милион грађана је на ивици ове категорије. Посао тражи 1,5 милион, радника, а нови Закон о приватизацији учиниће да још 600.000 радника остане без посла

Очекује се преко 45.000 захтева за доделу дечијег додатка. Домаћа привреда се гуши у губицима, производни и прометни капацитети су минимално искоришћени, курс динара је прецењен а извоз константно пада, прети инфлација чак од 50 одсто на годишњем нивоу. Имамо светске цене робе и најниже плате и пензије

Реформа јавних финансија, пореска реформа, санација банкарског система, суспензија лошег модела приватизације, ревитализација привреде, социјални програми за најсиромашније и много других лепих обећања дао је ДОС грађанима у предизборној кампањи.

Можда су они млађи или највнији ДОС-овци заиста и поверовали да је све то могуће реализовати чим се дође на власт уз огромну страну помоћ. Међутим, они лукавији, политички лисци, су можда глумили пред другима ентузијазам, а при том су знали да од свега тога нема ништа поготно у скорије време. Али, знали су и да једино на крилима тих обећања могу да се вину до власти па шта их је коштало да обећавају и обећавају.

Сада они који су их бирали штрајкују и штрајкују, протестују и протестују. Премијер Ђинђић сматра да за то нема места, јер, како је рекао поводом коментара 100 дана ДОС-овске власти: "Сви грађани већ осећају да живе боље."?! Колико њих дели овакво мишљење? Колико их припада групи која каже: "Гласао сам за њих, али они ништа не раде за народ!"

Не треба бити на крај срца, премијер Републичке владе, Ђинђић, више пута је изјавио да је циљ (само циљ ништа више од тога чак није смео ни да га унапреди у празно обећање) Владе да до краја године свака четворочлана породица може да плати потрошачку корпу, која према последњим подацима Савезног завода за статистику, за ја-

нуар (тада је последњи пут објавио) за 20 одабраних (али, не и довољних) производа за живот по малопродајним ценама требало би да износи око 5.800 динара. Тешко да ће Влада омогућити својим грађанима да плате и овако малу цифру за данашње услове живота, јер премијер Ђинђић каже да је за то потребно да се у буџет додатно уплати, ни мање ни више, него милијарда марака.

На донаторској конференцији прикупљено је око 1.280.000 долара, међутим невероватно је да ће Ђинђић скоро половину добитијене помоћи дати да би грађани могли да плате потрошачку корпу. Па није му то највећи проблем. А, и вероватно очекује да ће се до краја године десити нешто што ће можда створити новац за ову сврху, јер сада има важнијих ствари, штрајкова и протеста који би могли да постану незгодни ако постану навика.

Ако не буде тако, увек остане спасоносни изговор како је претходна власт тако опустошила државу за претходних 10 година (овде не могу прецизно да се договоре, јер неки чланови ДОС-а упорно наводе 12 година) да они, ДОС-овци, сад чине све што могу, чине чак и немогуће мученици, али не вреди, све је тако упропаштено, па они јадни сад не могу да помогну свом народу. На ову причу се нико више не "пеца".

Премијер Зоран Ђинђић: "Циљ Владе је да на крају године свака четворочлана породица може да плати потрошачку корпу, а рачуница показује да би за то био потребан додатни приход у буџету од милијарду марака."

ДОС ће хитно морати да смисли неки нови изговор, јер овај више "не пије воду" код оних којима су празни стомаци.

За преживљавање две плате

Према анализи Института за тржишна истраживања за покриће трошкова минимума egzистенције трочланог домаћинства потребно је између 2-2,5 месечне плате или 2,5-3,1 месечне пензије.

Из овог Института стижу упозорења да смо сада постали јединствена земља у свету по томе што нудимо светске цене робе, а најниже плате и пензије. До овога је дошло, како кажу стручњаци овог Института, због тога што се домаћа привреда гуши у губицима, производни и прометни капацитети су минимално искоришћени, курс динара је прецењен, извоз константно пада, а уз све то прети инфлација. Притисак на цене је повећан. Прати нас негативна динамика извоза и све теже налазимо пут до страних тржишта. Понуђених 100.000 марака Владе Србије извозници не смеју да узму, јер не знају да ли ће моћи да врате.

Гладују да би се облачили

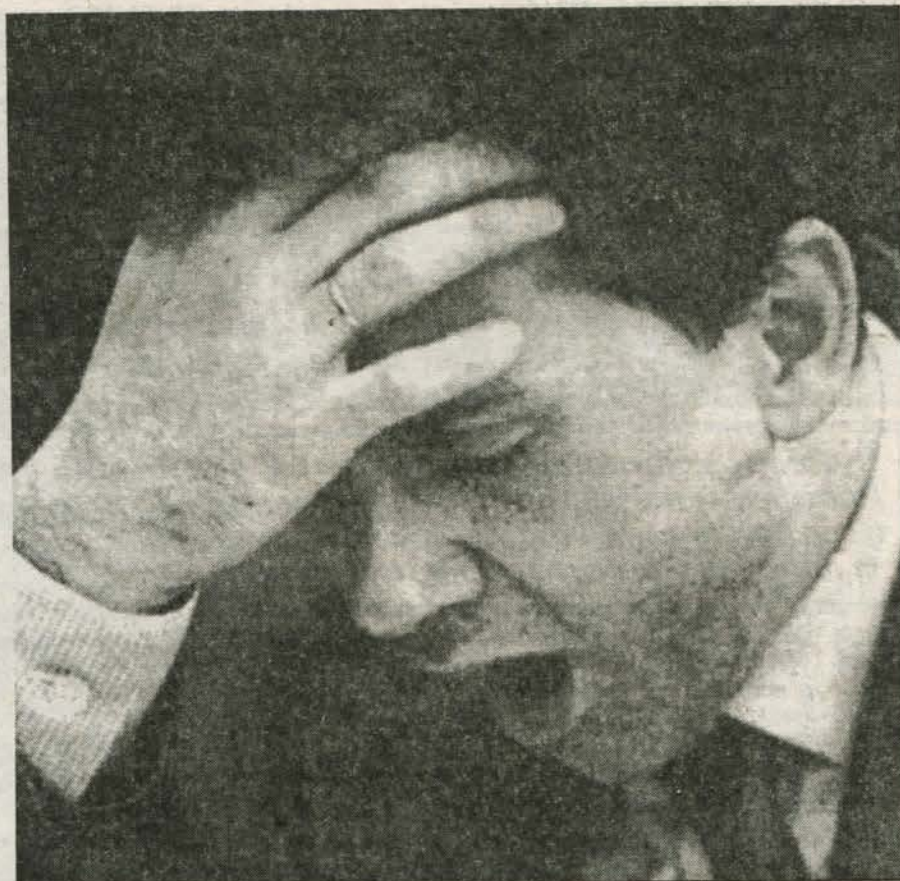
Једна друга, страна организација, Светски програм за храну при Уједињеним нацијама, урадила је такође истраживање на узорку од 1.000 испитаника у Србији и 500 у Црној Гори. Резултати су поражавајући - преко 17 одсто становништва има довољно новца само за храну. Око 42 одсто испитаника не може да приушти себи и тај луксуз да, осим јела, издваја новац за обућу или одећу. Може ако, најбуквалније схваћено, одваја од уста. Тако ако купују нешто од одевних предмета могу комотно да купе себи барем број мање. Према овом истраживању, 9,6 одсто анкетираних гладује.

Миллион грађана испод социјално подношљивог нивоа

Око 330.000 породица, или око 1.000.000 грађана, живи испод социјално подношљивог нивоа. Прети опасност да још толико становника има исте проблеме. За једне и друге фамозна потрошачка корпа од само 20 производа је недоступна. За минимум ег-

Владана Хамовић: "Највећи терет промене система опорезивања поднеће средњи слој становништва што ће се видети по паду стандарда и смањеној куповној моћи."

Томислав Милосављевић из Института за тржишна истраживања: "Неће бити изненађење ако инфлација на годишњем нивоу буде изнад 50 одсто и тиме знатно превазиђе очекивани раст. Разлози су, поред раста цена на мало од 3,2 одсто, и промене у систему пореза на промет и повећање струје од 1. априла."

Божидар Ђелић: "Уколико Влада не успе да обезбеди средства за покривање буџетског дефицита од 22 милијарде динара... мораћемо да смањимо фондове за развој, односно за преквалификацију радника који ће остати без посла (приликом примене новог Закона о приватизацији предузећа).

зистенције је потребан и сапун и шампон, детерџент за веш и судове, наравно и неко поврће за ручак, а и тешко да је 500 грама меса са коском сваког шестор дана довољно четворочлавној породици. Са оваквом исхраном деца не могу нормално да расту и да се развијају.

ДОС-овска Влада, која је за потребе победе на изборима скидала звезде са неба, сада свом становништву не може да обезбеди чак ни једну просечну корпу, а камоли више од тога.

Трговци најављују да ће, због потеза Владе, и та, таква, никаква потрошач-

ка корпа поскупети упркос све слабијој куповној моћи потрошача, због пада промета у малопродаји и да ће се, где год је то могуће, преселити на сиво тржиште које не признаје ДОС-овске порезе.

Докле је то, онда, ДОС-овска политика довела ДОС? Влада је предложила парламенту да роба буде опорезована у промету по јединственој стопи од 17 одсто. Уместо пореза који поскупљује производ и смањује промет неће добити ништа, али, становништво ће изгубити много. Стога не чуди ни што се "генијалним" креаторима економске политике у ДОС-у све више обраћају економски експерти, као што је Томислав Миленковић из Института за тржишна истраживања, који, да се не би догодила богата држава сиромашних грађана, предлаже преиспитивање чврсте монетарне политике, нетржишних и искитрених потеза, а решење види у смањењу пореских стопа управо обратном од онога у шта се ДОС куње. Али, лако је њему, он може да се понаша ускладу са економским законима, њему не треба брдо пара у буџету из џепова грађана.

Драгана Глушац

ПО ПРИНЦИПУ ЈА ТЕБИ-ТИ МЕНИ!

Донаторска конференција за СР Југославију, одржана 29. јуна 2001. у Бриселу, показала је да и поред срамне кооперативности савезних и републичких органа западне земље нису спремне да издвоје неопходна средства за опоравак југословенске привреде

Последње дане јуна обележила су два међусобно веома повезана догађаја, чије последице су најпре изазвале дубоку политичку кризу на савезном нивоу, угрожавајући чак и опстанак саме федералне државе, а затим довеле до крупних несугласица у ДОС-у и, што је за водеће представнике његовог режима било и те како шокантно, изостанка иностране финансијске помоћи у очекиваном износу.

Први догађај, није тешко погодити, био је "видовдански" трансфер Слободана Милошевића у Хаг; други догађај, који је уследио само дан касније, била је Донаторска конференција за СР Југославију у Бриселу. Као што је свима познато, у Београду је, после сусрета са америчким амбасадором у СРЈ Вилијемом Монгомеријем, "прљави" посао завршио републички премијер Зоран Ђинђић, док је на Донаторској конференцији главну реч са наше стране имао потпредседник Савезне владе Мирољуб Лабус.

У нашем тексту, пажњу ћемо посветити "подршци" коју је југословенска делегација, предвођена Лабусом, успела да избоксује у седишту Европске уније и оном што је уследило касније, када је еуфорија прошла и када су ствари легле на своје место.

Лабусов тријумфални повратак

Судећи према првим извештајима који су пристизали из Брисела, Донаторска конференција се за нашу земљу успешно завршила, тако да је својим крајем она превазишла чак и "најоптимистичкије прогнозе", јер је уместо очекиваних 1,25 милијарди долара Југославија добила 30 милиона долара приде.

Кесу су, по ономе што се могло прочитати у штампи, највише "одрешили" Европска комисија (445 милиона долара) и Светска банка (580 милиона долара). Сједињене Америчке Државе су

пристале на обавезу да са 181,6 милиона долара подрже економске реформе у СРЈ, што је, за информацију "неверним Томама", како кажу упућени, за 75 милиона долара виша цифра од оне коју су првобитно намеравале да издвоје. Најзад, финансијску подршку Аустрије обећала је и Бенита Фереро-Валднер, аустријски министар спољних послова, која је истакла да ће за потребе Донато-

рске конференције њена земља издвојити суму од 100 милиона шилинга.

По повратку са учешћа на Донаторској конференцији у Бриселу и Светском економском форуму у Кран Монтани, шеф југословенске делегације Мирољуб Лабус није крио задовољство због наговештених средстава и похвала које је за програм економских реформи добио на тим скуповима.

године ће се видети да су почели да се граде путеви, да су почели да се поправљају неки мостови, да ће неки наши предузетници добити кредите и додатна средства за своје функционисање - изјавио је Ђелић, истичући том приликом и своје уверење да ћемо као земља врло брзо постати предводник свим осталим земљама у региону Југоисточне Европе.

Сличним оптимизмом одисале су и оцене Лабусовог сарадника Милана Пајевића, иначе председника ИО Г 17 плус, који је по доласку у Београд нагласио да пристизање прикупљене новчане помоћи у земљу неће бити ничим уцењивано и условљавано, те да је због "непромишљених потеза" Зорана Жижића делегација у којој је био прошла боље него што се надала.

- Дobar део новчане помоћи прикупљене на Донаторској конференцији је бесповратан, део је у кредитима са повољним условима отплате, а остатак је у одређеној роби - рекао је Пајевић.

На другој страни, суочен, у разговору са новосадским привредницима, са примедбама да смо се "у Бриселу затрпали кредитима до гуше", Мирољуб Лабус је настојао да им објасни шта је од укупно добијене суме кредит, а шта права донација.

- Није тачно да су средства која су нашој земљи одобрена на недавној Конференцији донатора у Бриселу пуки кредит. Прецизно говорећи, од 1.278,6 милиона долара, зајмови износе 36 одсто, а 64 процента су поклоњена средствима - прецизирао је Лабус, мада конкретне податке о каквој се врсти кредита ради није изнео.

Штавише, признајући да помоћ из Брисела неће бити довољна за све наше потребе, он је (не)успех Донаторске конференције елегантно ставио у други план и као приоритетни задатак истакао обезбеђивање подршке западних земаља за репрограмирање наших спољних дугова, иако је крајње незахвално прогнозирао на који начин ће се и тај процес одвијати.

Занемаривање ратне штете

Обазривост су, међутим, показали и страни аналитичари који су пратили рад Донаторске конференције у Бриселу. Обећану помоћ САД и осталих западних донатора од 1,28 милијарди долара, они су оценили као "кап у мору" у односу на укупне економске потребе наше земље.

Наиме, процене експерата Светске банке и Европске комисије, који су пред Донаторску конференцију промовисали двотомну студију "Савезна Република Југославија - Раскид са прошлошћу: пут ка стабилности и расту", указују на то да ће СР Југославији у наредне 4 године бити потребно негде око 4 милијарде долара помоћи.

Међутим, оно о чему се овде мало говори, и што су наши властодршци уг-

лавном хтели да прећуте, јесте чињеница да ће највећи део тих средстава бити утрошен на сервисирање југословенског спољног дуга, док ће преостали део бити намењен делимичној обнови порушене инфраструктуре у НАТО агресији на СРЈ пре две године.

Колико је помоћ западних донатора бедна и лицемерна, највише се види при њеном поређењу са причињеном ратном штетом која се, и по самом Лабусу, процењује на скоро 30 милијарди долара, мада има експерата чије рачунице показују да је њен прavi износ чак неколико пута већи од те бројке.

И Словенија на листи донатора

Неколико дана после боравка у Бриселу, министар финансија у Влади Републике Србије, Божидар Ђелић, одобрен износ је "конвертирао" у немачке марке (ДЕМ), а затим објаснио да 60 посто тих средстава (тј. 2,98 милијарди марака) тек треба наменски усмерити у складу са жељама страних донатора, док је распоређивање оних 40 процената већ урадила наша страна.

Према Ђелићевим речима, наша делегација тражила је да се за енергетику издвоји 600 милиона ДЕМ, за транспорт 510 милиона ДЕМ, социјалну заштиту 400 милиона ДЕМ, потпору буџету 360 милиона ДЕМ, развој привреде 260 милиона ДЕМ, просвету 195 милиона ДЕМ и пољопривреду 165 милиона ДЕМ. Као највеће донаторе, Ђелић је издвојио Европску унију (930 милиона ДЕМ), Европску банку за обнову и развој (490 милиона ДЕМ), САД (423 милиона ДЕМ), Европску инвестициону банку (298 милиона ДЕМ), Италију (229

милиона ДЕМ) и Јапан (116 милиона ДЕМ).

Нешто после Ђелићевог појављивања у јавности са овим подацима, и споразума који је са потпредседником Европске инвестиционе банке Евалдом Новотним потписао Мирољуб Лабус ("премошћивање" дуга и прва транша кредита од 150 милиона евра која је предвиђена за јесен), износ Донаторске конференције за СР Југославију се увећао на 1,33 милијарде долара, јер су додатна средства пристигла од Русије, Словеније и неких других земаља.

Аплаузи за испуњена обећања

На Економском самитију у Салцбургу, како је иренео бечки лист "Ди пресе", екипа Републичке владе (у саставу Зоран Ђинђић, Божидар Ђелић и Горан Питић) побрала је ловорике и добила силна признања свих учесника на овом скупу.

У uzavрелој атмосфери, Ђинђић је чак назван и "суперстаром".

Посебну наклоност публике српски премијер је стекао искоручивањем Слободана Милошевића Хашком трибуналу, при чему је, како тврди "Ди пресе", показао "неуобичајену храброст".

- Шта је боље: инсистирајући на суверености, а немајући посла, или испуњавајући обећања дајући међународној заједници, за што добити финансијску помоћ и тим новцем обезбедити посао? - рекао је у свом поздравном обраћању Ђинђић.

У свом извештају, бечки лист наводи да су симпатичним изражењем новца, ошвореношћу, стручношћу и познавањем страних језика и два преостала члана делегације оставила врло повољан утисак на највећи део публике.

Врхунац се догодио у вечерњим сајтима када је министар Питић, уз праћујућу безоркестра, ошлевао познату песму Билса "Летити би".

Ђинђић остављен на цедилу

Да ни три милијарде марака нису много вредне, без обзира шта Лабус и Ђелић причали о томе, изненада се у интервјуу немачком "Шпиглу" пожалио Зоран Ђинђић, схвативши, изгледа, да су га западни моћници дебело насамарили у "трговини" са Милошевићевим пребацивањем у Хаг.

- Нисмо поставили никакав услов за изручење Милошевића Међународном кривичном суду у Хагу. Желели смо тиме да покажемо нашу спремност за интегрисање са међународном заједницом. Морам, међутим, да признам да сам шокиран фарсом о "западној помоћи" која укупно треба да достигне 1,3 милијарде долара.

У августу је требало да примимо прву траншу од 300 милиона евра. Изненада нам се најављује да ће од те суме бити задржано 225 милиона евра на име дугова који делом потичу из Титовог времена. Две трећине суме су тако "казнена камата", јер Милошевић је десет година одбио да враћа кредите.

Остатак од 75 милиона ће нам бити исплаћен најраније у новембру. Такви су садашњи принципи на Западу, речено нам је. То је као када дате лекове тешко оболелој особи тек пошто умре - рекао је Ђинђић и додао још и то "да ако не примимо одмах нашу финансијску инјекцију, имаћемо најкасније у септембру демонстрације и социјалне немире, јер нећемо моћи да испуњимо обећања".

Колико су страховања од "бурне јесени" присутна у Влади Србије, показало

је и реаговање министра трговине и туризма Слободана Милосављевића, који је указао на то да ће у случају кашњења новца, који би требало да стигне од страних поверилаца, сви планови Владе за август и септембар (социјална давања, пензијски дуг, покретање јавних радова) пасти у воду, те да нам једино преостаје, како рече министар, "да се удамо у се и у своје кљусе, а знамо у каквој смо ситуацији".

У ишчекивању социјалних немира

После Ђинђићевог интервјуа "Шпиглу", као и одлуке шефова дипломатија Европске уније (од 16. јула) да СРЈ одобре макроекономску помоћ од 300 милиона евра, настала је права пометња у изјавама домаћих и међународних званичника.

Понекад су нека њихова објашњења, као што се то десило са портпаролом Ке д' Орсеја Франсоа Ривасоом, била толико конфузна да су била тешко разумљива чак и економски образованим људима.

На "домаћем терену", пак, инцидентну ситуацију са иностраним донацијама покушао је "исправно" да протумачи Горан Питић, републички министар за економске односе са иностранством.

- Ових 300 милиона евра помоћи Европске уније не улазе у суму Донаторске конференције. Европска унија је, наиме, на Донаторској конференцији, 29. јуна у Бриселу, Југославији дала помоћ од 230 милиона евра за ову годину, а ових 300 милиона евра иде у оквиру програма макроекономске подршке -

рекао је Питић, уз додатно објашњење да од те суме 225 милиона евра заиста иде за измирење дуга код Европске инвестиционе банке, док ће остатак бити усмерен за покривање поремећаја у платном билансу земље и попуњу буџетских расхода.

Наравно, не би требало испустити из вида чињеницу да је сума од 225 милиона евра заправо кредит Европске уније, а да је само износ од 75 милиона евра, у ствари, бесповратна помоћ.

Но, шта ће све од уговорених аранжмана до краја јесени бити остварено, и нама и Ђинђићу остаје да видимо, мада је више него сигурно да ће социјалне напетости попримити кудикамо веће димензије него што их данас имају.

У таквој ситуацији, што и није тешко закључити, председнику Републичке владе све теже ће бити да се и даље задржи у садашњој фотелији.

Коначно, ако се у борби са "бриселском бирократијом" буде задржао само на подршци координатора Пакта за стабилност југоисточне Европе Бода Хомбаха, или тек на унилатералним финансијским инјекцијама појединих западних влада (попут оне од 50 милиона франака добијених од Француске), Зорана Ђинђића и његове министре збрицаће на јесен, без икакве сумње, већ први таласи нараслог народног незадовољства.

Због тога се дочек, који су два његова министра већ "преживела" у Крагујевцу, може схватити и као најозбиљније упозорење самом премијеру.

Добрица Гајић

БИНЂИЋЕВА ВЛАДА КИДНАПОВАЛА МИЛОШЕВИЋА

Злочиначки чин Ђинђићеве Владе, којим је Слободан Милошевић изручен бандитском удружењу званом Хашки трибунал, изазвао је гнушање код нашег народа, али и код људи који представљају српску интелигенцију. Поред апела професора са Правног факултета у Београду да се такве ствари не чине, јер оне представљају кршење Устава СРЈ и Устава Републике Србије, а самим тим и кривично дело, Ђинђић је са својим разбојницима у Влади Републике Србије ипак донео уредбу о изручењу бившег председника државе Слободана Милошевића, којом је погазио комплетан правни систем наше државе. Срозавање правног система, као и уништење националног поноса био је повод да редакција "Велике Србије" разговара са Бранком Ракићем, доцентом на катедри за Међународно право Правног факултета у Београду

• Господине Ракићу, Влада Републике Србије је урадила оно најгоре. Поред одлуке Савезног уставног суда, којом је уредба о изручењу наших грађана Хашком трибуналу суспендована, и поред апела професора са Правног факултета, Републичка влада се ипак дрзнула и изручила бившег председника СРЈ Слободана Милошевића. Ваш коментар?

Проф. др Бранко Ракић: 51 професор са Правног факултета у Београду је потписник петиције за оцену уставности уредбе Савезне владе, која предвиђа изручење наших држављана Хашком трибуналу. Ми смо се определили на тај корак да би из нашег правног система отклонили једну озбиљну болест у нашем правном систему, која је настала након увођења те уредбе.

Рачунали смо да ћемо у томе успети. Међутим оно што се десило је нешто што је много горе, чак и од те уредбе. Уредба је, иако незаконита, предвиђала макар неки поступак. Сада се отишло корак даље, јер су чланови Републичке владе, што је ван памети, прихватили примену Статута Хашког трибунала не предвидевши никакву процедуру. Они су, практично, извршили киднаповање Слободана Милошевића, и тако га изручили Хашком трибуналу. То значи да у односу на оно против чега су се побунили професори са Правног факултета, овај потез Владе Републике Србије представља велики корак уназад.

• Да ли је уопште правно могуће да се Статут Хашког трибунала примени у нашем правном си-

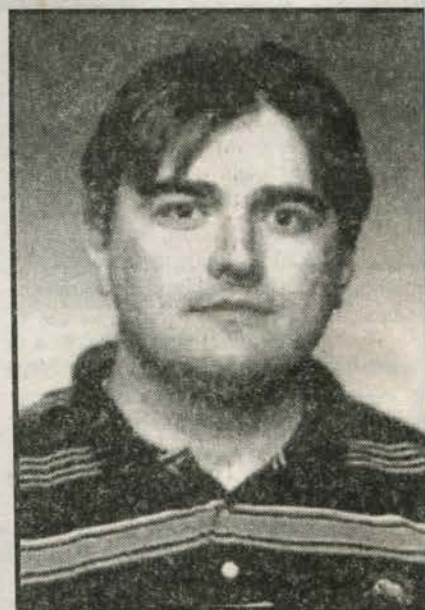
стему? Ово вас питам, јер преко свих медија актуелни властодршци, а посебно министар правде Владан Багић, неуморно причају и покушавају да убеду наше грађане да је то могуће.

Проф. др Бранко Ракић: Чак и у ситуацији када би Статут Хашког трибунала стварао за нас правно ваљану обавезу да сарађујемо са том институцијом, морала би да се нашим правом предвиди нека процедура за ту сарадњу. Међутим, сам Статут није правно ваљан са гледишта међународног права, а са друге стране обавеза изручења, није у складу са нашим Уставом. Самим тим није могућа примена Статута Хашког трибунала у нашем правном систему.

• ДОС-овски министри нам стално причају да смо самим чланством у УН обавезни да изручујемо наше држављане Хашком трибуналу, јер је то, наводно, међународна организација. Како ви коментаришете те тврдње?

Проф. др Бранко Ракић: Уопште није битно да ли смо или не чланови УН. Неке обавезе које су правно ваљане постоје и за земље које нису чланице УН. Сигурно је да не можете извршити агресију на неку другу земљу, и да будете поштеђени одговорности, јер нисте члан УН. Овде се ради о нечем другом. Наш Устав, који је усвојен 1992. године, јасно предвиђа забрану лишавања држављанства, протеривање и изручење наших држављана иностраној држави.

Појединци тумаче да то што пише

да се забрана односи на изручење иностраној држави, да се то не односи на међународне организације. Међутим то тумачење једноставно није добро и то из више разлога. Прво треба имати у виду да 1992. године није постојао никакав Хашки трибунал, па су очигледно аутори Устава забрану изручења искључиво предвидели за стране државе, јер је то тада било једино у опцији.

Да су знали да ће се основати нешто попут Хашког трибунала сигурно би предвидели забрану изручења и према њему. Друго, одредба Устава СРЈ којом се предвиђа забрана изручења је одредба која регулише право на држављанство. Држављанство је према Универзалној декларацији о правима човека и гра-

ђанина предвиђено као једно од основних људских права.

Код људских права се увек тумачи у прилог онога о чијем се држављанству ради. У оквир права на држављанство спада и право да не будете изручени. То значи да ви имате право да од ваше државе тражите да вам се суди на њеној територији, односно да не може да вас изручи. Она мора да се брине о вама, па макар ви били и најгори криминалац. То је смисао забране екстрадиције и у нашем Уставу. Аргумент да смо ми чланица УН и да из тога проистиче обавеза изручења је бесмислен.

• **Да ли се Хашки трибунал може сматрати међународном организацијом?**

Проф. др Бранко Ракић: Државе нису дужне да поштују одлуке Савета безбедности УН ако нису у складу са Повељом. Разлог томе је тај што су се државе уласком у чланство УН обавезале да поштују Повељу, а не нешто што један политички орган УН-а може да смисли под утицајем неких сила које су његове чланице и које имају утицаја на тај орган.

Ту су свега мислим на САД. Савет безбедности нема право да суди нити да оснива помоћна тела која ће имати судску функцију. Функција Савета безбедности је обезбеђење мира, а не суђење. Пословник Савета безбедности у члану 28. предвиђа која помоћна тела може основати та институција.

То су: комитет, комисија и извештај за одређена питања. С обзиром да је Савет безбедности основао Хашки трибунал, тај трибунал не може бити валидна међународна организација. Мухамед Бецови, председник Међународног суда правде, каже да међу осам резолуција Савета безбедности, које наводи као пример кршења Повеље, еклатантан је пример две резолуције уз помоћ којих је основан Хашки трибунал. Значи,

нема говора да је ово било каква међународна организација.

• **Можете ли уkratко да нашим читаоцима кажете основне мањкавости Хашког трибунала?**

Проф. др Бранко Ракић: Па то је заиста немогуће рећи уkratко. Покушаћу најсажетије. Прво, структура трибунала. Нигде на свету не постоји да суд и тужилаштво чине једну органску целину, а код Хашког трибунала је то случај. Такође и измешаност легислативне и судске функције још нигде није позната, а опет Хашки трибунал и то предвиђа. Судије тог Трибунала саме доносе одлуке о правилима поступка. То је незамисливо и непримерено једном судском органу на почетку 21 века. Друго, постоји огромна правна несигурност, која је произишла из сталних измена о правилима поступка.

Практично, судије промене правила о поступку у зависности од ситуације. До сада су 18 пута променили правила о поступку. Треће, у погледу начела дво-

степености, које је једно од основних људских права, код Хашког трибунала се дешава да вам једне исте судије суде и у првом и у другом степену.

То је просто незамисливо, јер једне исте судије у суштини контролишу своје одлуке. Тако да ако ви уложите жалбу, о тој жалби у другом степену водиће се поступак пред оним истим судијом који вам је судио у првом степену. Четврто, трајање притвора је изузетно дуго, а нема могућности накнаде штете у случају да сте незаконито ухапшени. По правилима Хашког трибунала притвор је правило, а пуштање из притвора је изузетак.

Пето, постоји несклад између Статута Трибунала и правила поступка у погледу веома битне ствари као што је казна затвора. Статут Трибунала каже да ће се примењивати казне које су биле предвиђене у СФРЈ, а правила поступка кажу да ће се примењивати казна затвора до нивоа доживотне робије. У СФРЈ је највећа могућа казна била до

вечерње НОВОСТИ

СТАК, 28. Јуни 2001. • Београд • Цена 20,000 • Укупно 115 примерака
ДНЕВНИ ЛИСТ С НАЈВЕЋИМ ТИРАЖОМ У СРЈ

БИВШИ ПРЕДСЕДНИК СРЈ ИЗРУЧЕН НА ОСНОВУ ОДЛУКЕ ВЛАДЕ СРБИЈЕ - КОШТУНИЦА ПРОТИВ

МИЛОШЕВИЋ У ХАШКОЈ САМИЦИ

Влада: Бранимо интерес Србије. **Бинђић:** Земалска, а не небеска Србија. **Коштуница:** Незаконито и неуставно. **Црногорци** напуштају Савезну владу. **Опозиција** најављује митинг. **СВЕТ** поздравља одлуку Београда. **Хагу** истим авионом изручени Мартић, Мршкић и Кнежевић • Стране 2. - 7.

15 година затвора, осим у изузетним приликама када се замењује смртна казна па вам се изрекне 20 година затвора. Самим тим, по Статуту Трибунала највише што могу да вам изрекну је 20 година затвора.

Обрнуто, по овим правилима поступка може се одредити доживотна робија. Тако се дешава да због тих несаслагласности људи буду осуђивани на доживотну робију, а то је драстично врећање права на слободу, јер се увек мора предвидети законско ограничење казне затвора.

Шесто, Хашки трибунал предвиђа тзв. тајне оптужнице. Није ненормално да док полиција врши истрагу око неког дела, да окривљени не зна за то време да га полиција тражи. Али, онога тренутка када је подигнута оптужница нормално је да окривљени зна да је против њега подигнута оптужница за одређена дела. Ако се при том узме да је објављено да је против вас подигнута оптужница, нормално је да знате за шта вас терете. У случају код подизања оптужнице против Жељка Ражнатовића Аркана, Хашки трибунал је подигао оптужницу а да Аркан није имао појма због чега је окривљен.

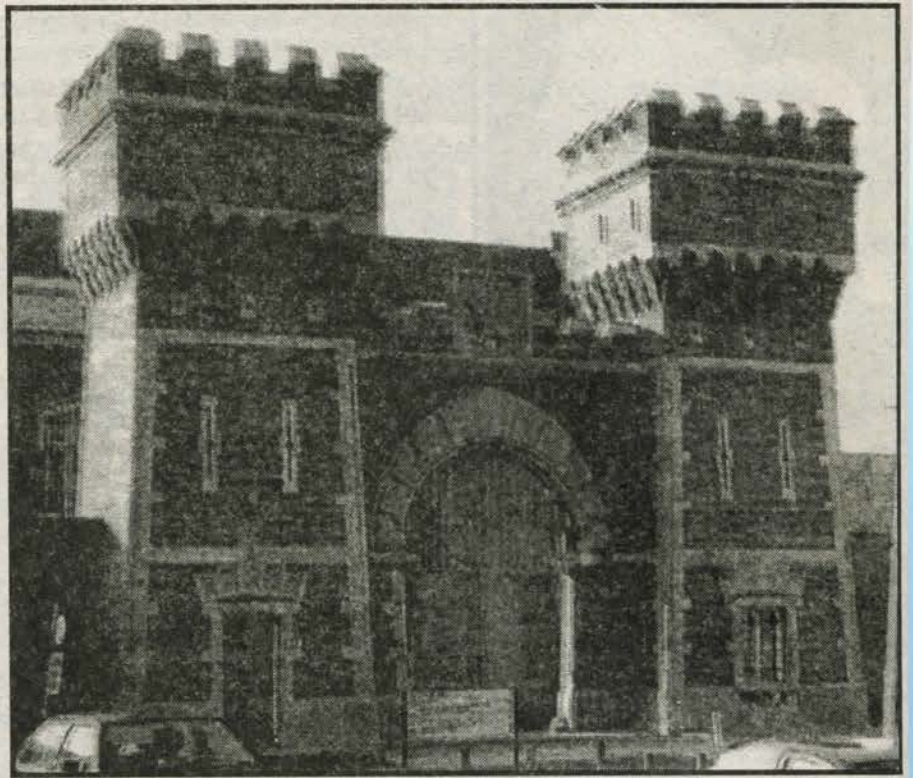
Седмо, идентитет сведока и општењих који сведоче против вас или ако су општењени у питању терете вас за одређене радње, није вама као окривљеном познат. Податке о томе ко вас терети или ко сведочи против вас добијете веома касно, тако да одбрана није у могућности да вам спреми адекватну аргументацију за вашу заштиту.

Чак је предвиђена могућност да се разним средствима сведоку промени глас како ви не би сте могли да откријете ко против вас сведочи. То вам јасно казује да се овде говори о једној манипулацији, јер ви не можете да се одбраните када не знате ни ко вас терети ни за шта вас терети. Ето ово је оно најсажетије, а иначе могла би књига да се напише о свим неправилностима рада Хашког трибунала.

• У чему је по вама поента свих ових хапшења представника бивших руководства СРЈ, Републике Српске и Републике Српске Крајине?

Проф. др Бранко Ракић: Међународна заједница већ годинама ствара слику о српској кривици. Наравно када узмете некога ко је некада био руководилац, онда вам је лакше да сатанизујете народ који је бирао тог човека, јер он је ипак био симбол нације. Прича која се провлачи већ данима, да ако ми изручимо бивше роководиоце, да ће нам се скинути колективна кривица са грбаче, је потпуна замена теза.

Напротив, ти људи који су испоручени Хагу су персонификација нације, и то што се суди Милошевићу, Крајшнику, Талићу и многим другима то се суди српском народу. Ако погледате оптуж-

нице Хашког трибунала три четвртине тих оптужница се односи на ондашњу актуелну политичку ситуацију у којој се наводе српска хегемонија, етничка чишћења и разне друге измишљотине, па се тек онда после свега наводи да су ти људи извршили одређена дела не наводећи при том ниједно конкретно дело.

• Какав је третман затвореника у затвору Шевенинген и какви су начини хапшења окривљених?

Проф. др Бранко Ракић: Начини хапшења су заиста брутални, јер били смо сведоци чак и убиства. Што се тиче третмана ни они нису бољи. Знате, све то када гледате са стране, када гледате телевизију и како они то приказују, то заиста изгледа пристojно.

Међутим, методе које се примењују су невиђене, јер по неким причама чак се говори да се притворенику ускрађује кисеоник у просторијама. Такође, степен моралитета је изненађујући за једну затворску установу. Све то говори да се затвореници малтретирају и разним методама доводе до веома тешког стања.

• Сматрате ли да су чланови Владе Републике Србије починили кривично дело и да ће неко због овога што је урађено морати кривично да одговара?

Проф. др Бранко Ракић: Апсолутно! Ово је дефинитивно кривично дело и једна насилна противправна радња. Овде чак има и елемената државног удара.

Ја морам да напоменем једну чињеницу која се да приметити након овог изручења. Наиме, Ђинђић је обавио један део задатка, јер ако сте приметили ви-

ше нико не спомине масовне гробнице, што је доказ да су оне чисте измишљотине.

Та прича да је неко возио хладњачу са Косова, па је отишао у Текију да је умочи у Дунав, па је онда извадио из Дунава и уништио хладњачу, а лешеве сахрањено код Београда, потпуно је лудило. Само луд човек, или евентуално два до три луда човека могу да тако нешто ураде, а опет за тако нешто би им требала огромна организација и много више људи.

Толико масовно лудило је заиста невероватно. Невероватно је чињеница да државни органи увек знају колико има лешева, чак и пре него што их ископају. Код Кладова нису могли да ископају гробницу јер је зарасла у растиње. Па молим вас, НАТО агресија је била пре две године.

Немогуће је да је то растиње баш толико никло да не може да се ископа та фамозна гробница. Па није ово Амазоњиа. Ја се само плашим да је Ђинђић завршио први део задатка, а да је сада кренуо на други део, јер већ увелико прича о отцепљењу Црне Горе. Он то ради прилично директно и бахато тако да се засита плашом оног најгорег за српски народ.

Морам да напоменем једну чињеницу која се односи на хапшење Слободана Милошевића и на његово изручење. Обе ствари су урађене уочи истека америчких ултиматума, и то је само доказ да је овде амерички човек прави гад. Њих не интересује актуелна власт, јер она њима служи само као крпа, а они су у суштини газде.

Владимир Ђукановић

ОПСЕНАРИ ИЗ Г-17 И Г-17 ПЛУС

Због пропагандне и финансијске подршке ДОС-у предизборној кампањи, челни људи Г-17 и Г-17 плус заузели кључне позиције у новом систему власти

После прошлогодишње победе ДОС-а на септембарским изборима и "малапартеовског" политичког преврата од 5. октобра, добрим делом испровоцираног и несхватљивим избегавањем надлежних државних органа да непристрасно и на време прогласе стварне резултате избора, на кључним местима у Народној банци, Савезној влади, а после децембарских избора и Републичкој влади, нашли су се водећи представници две умногоме сродне организације Г-17 и Г-17 плус.

О наглom доласку на ударне позиције власти руководећих чланова Г-17 и њиховом учинку у економској политици земље, врло провокативан коментар, у јунском броју "Српске речи", написао је др Милан Божић, некадашњи потпредседник Скупштине града и један од најугицајнијих функционера Српског покрета обнове, што ће нам послужити као добар повод да кроз интерпретацију његових ставова и сами изрекнемо одређена запажања о политичком утицају ове групе економиста.

"Како је црногорски СНП извршио прелазак на праву страну предавши се де факто новим властима, Миролуб Лабус је постао стварни господар савезне владе где са места потпредседника диктира системске законе, фискалну политику и читаву област односа Југославије са међународним организацијама. Божидар Ђелић је постао српски министар финансија, док је Млађан Динкић, који није навршио ни четрдесету, постао гувернер Народне банке Југославије. Дојучерашњи шеф управног одбора Г-17 Предраг Марковић, београдски издавач "Времена књиге" - каснијих "Стубова културе", делио је лекције и лево и десно, чак је прозивао и самог председника Коштуницу да је некаквих милион долара поклона од Либије склонио незнано куда мада је сасвим јасно да је оптужба бесмислена. Радило се дакле, о обичној увреди како би се демонстрирала моћ што је у српској балканској крчми једнако бахатости", наводи у првом делу своје анализе Божић.

program

ДЕМОКРАТСКЕ

ОПОЗИЦИЈЕ

SRBIJE

za demokratsku

Srbiju

Сигуран пут у пропаст

Други део свог текста, Божић започиње констатацијом да "група Г-17 влада државом" и запажањем да је на подручју економије и политике она "диктатор идеологије", као што је то, рецимо, ГСС у науци, култури или просвети, да би већ у следећој реченици поставио питање откуда проистиче њена "енормна" моћ, када се зна да она, иако није била учесник на изборима, "има више власти него заједно узете обе највеће странке ДОС-а, ДС и ДСС".

У одговору на ово кључно питање, политички коментатор "Српске речи" пише да би објашњење засновано на пре-

**C PLUS
G17**

Група 17 (Г-17) Директор институције:

**Млађан Динкић, координатор.
Основна програмска оријентација:**

Г-17 је организација која окупује економисте из Србије, Црне Горе и иностранства, с циљем да својим програмима, пројектима и укупним јавним деловањем допринесе промоцији и практичној реализацији идеја модерне тржишне привреде, отвореног и демократског друштва и владавине права.

Преглед реализованих пројеката (1997-2000):

Студија: "Програм радикалних економских реформи у СРЈ", јануар 1997.

Међународна економска конференција "Програм радикалних економских реформи у СРЈ", октобар 1997.

Летња школа економске политике, јули 1998.

Студија: "Економске последице НАТО бомбардовања и средства потребна за економску реконструкцију Југославије", јули 1999.

Летња школа економске и социјалне политике, август 1999.

Студија: "Србија 2000 - годину дана након НАТО бомбардовања", јуни 2000.

Летња школа политике тржишта рада, август 2000.

Редовни месечни "Билтен Г-17", од јануара 2000.

Донатори:

Фонд за отворено друштво, Београд, HESP/OSI, Budapest, Friedrich Ebert Stiftung, Berlin, Freedom House, Budapest, USAID/OTI, Budapest, WZB, Berlin.

(Извор: публикација Фонда за отворено друштво о невладиним организацијама у Србији.)

од преврата, према званичним подацима, бар 30% те је њена стварна вредност најмање 40 ако не и 45 динара", сматра Божић.

Привремена окупациона влада

Последњи део Божићевог текста започиње предвиђањем да ће се и после Милошевићевог испоручивања Хагу наставити са претварањем Југославије у колонију ММФ-а и опаском да ће недостатак инвестиционог капитала у земљи за извесно време продужити "привремено савезништво" између Ђинђића и Г-17.

"То је вероватно и разлог што је отрпео увреду типа 'Лаки је мало нервозан!' којом му је на неки његов приговор одговорио Динкић.

Најидеалнија опција о којој машта не само Ђинђић него и цео онај део српске јавности који је политички писмен је да се Г-17 третира као нека врста "привремене окупационе владе" која ће нам дотерати стране паре и покренути (?) привреду а онда хемо их се већ некако ратосиљати.

Да ли је то, међутим, тако лако мо-

гуће? Шта ако ствари крену у смеру који се не може променити? Шта, коначно, ако не можемо да преживимо терапију коју нам доктори из Г-17 препишу?

Шта ако буде било и пуних сандука пива и исправних телевизора, али из увоза и по ценама које не можемо да платимо?", пита се на крају свог чланка Божић, додајући да би, уколико се такав сценарио буде обистинио, требало опет узети мотке у руке и запутити се пред скупштину, или колективно кренути на море и тамо у нади ишчекивати да ће неко, макар и грешком, бацити у море пун сандук пива.

"О исправном телевизору можемо само да маштамо", каже на крају Божић.

Хоћу, уместо хоћу-нећу

Оно што је, међутим, у свом тексту Божић тек површно дотакао, најверо-

тпоставци да се ради о наредби Американаца, или томе да је ова група само "извршни орган ММФ-а у Југославији" ("Зли језици кажу да када Лабус преговара са ММФ-ом онда ММФ има два представника, а Југославија ни једно", додаје Божић), било недовољно пошто су и неки домаћи фактори имали утицаја на положај Г-17 на политичкој сцени.

"Утицај страног фактора, ма како био велики у малој и опустошеној земљи није, међутим, једино објашњење.

Тужна је, али истинита, чињеница да је представљање за експерта у ситуацијама које су *par excellence* политичке, најефикаснији начин да се засени простота. Наша земља која болује не толико од одсуства стручних кадрова колико од комплекса да је све што долази из иностранства богомдано и боље од домаћег идеално је тле за опсене сваке врсте.

У антропологији се ова социјална болка зове Карго култ. Назив потиче од товара (карго) које велики прекоокеански бродови бацају као отпад са палубе. Понекад је то празан сандук пива, а понекад ислужени телевизор. Море овај отпад нанесе на обалу каквог полинезијског острва или афричке земље. Урођеници, видевши да је по среди

артефакт, а верујући да је то дар богова, не ретко предмет постављају у средиште села и клањају му се као каквом тотему или идолу.

На срећу, светско глобално електронско село лечи овај култ те и урођеници све чешће желе пун сандук пива и исправан телевизор", објашњава Божић, истичући даље да ће од економске политике Г-17 "берићет" извући једино њени креатори, а никако целокупан народ.

Уосталом, отварање "Института Г-17" у Кнез Михаиловој 10, о чијем формирању Божић изгледа није обавештен, а на шта су потрошене огромне паре, представља типичан пример на који начин се троше средства страних донатора и шта им као приоритетне ствари "експерти" из Г-17 и Г-17 плус сервирају.

Отуда није неразумљиво зашто се привреда налази у још горем стању него прошле године, а о чему на крају другог дела свог текста пише и сам Божић.

"Систем власти коју је креирао Г-17 води, као што смо то и раније наглашавали, у потпуну пропаст домаће привреде и претварање земље у складниште стране робе. Привреда скоро у потпуности стоји - чак је на трећини производње од пре 5. октобра! - али стоји и марка на 30 динара, иако је инфлација

Г-17 плус

Директор институције:

Бојан Зечевић, извршни директор.

Управни одбор: Мирољуб Лабус, председник УО, економиста; Мијат Дамјановић, политиколог; Млађан Динкић, економиста; Душан Ковачевић, драмски писац; Љубомир Маџар, економиста; Предраг Марковић, издавач; Јелица Минић, економиста; Слободан Вучетић, судија; Иван Вујачић, економиста.

Основна програмска оријентација:

Г-17 плус је експертска мрежа за помоћ грађанима Србије. То је организација која окупља стручњаке из свих области друштвеног живота у различитим градовима Србије, с циљем да својим програмима, пројектима и укупним јавним деловањем допринесе промоцији и практичној реализацији идеја отвореног и демократског друштва, модерне тржишне привреде и владавине права. Организација постоји од 14. 10. 1999. године.

Преглед реализованих пројеката:

Енергија за демократију;

Осмишљање експертске мреже Г-17 плус;

Асфалт за демократију;

Предизборна кампања - Г-17 плус је активно учествовао у предизборној кампањи ДОС-а и Војислава Коштунице - штампани су "Програм за демократску Србију" (на основу којег су ДОС-ови кандидати за савезне изборе потписали "Уговор са Србијом" као обавезу спровођења програма у случају победе на изборима), и "Бела књига Милошевићеве владавине", који су јавно дељени на свим предизборним скуповима опозиције; одржано је 25 митинга широм Србије на којима је подељено по око 200.000 примерака ове публикације; три летка су штампана у тиражу од 4 милиона и убацивана у поштанске сандучиће широм Србије; штампане су мајице, капе, постери, беџеви, флајери, заставице, упалачи; направљено је 16 видео и 20 радио спотова који су пуштани на локалним независним РТВ станицама; карикатуриста Предраг Кораксић-Коракс је нацртао 8 карикатура-огласа који су штампани у две независне новине током целе дужине трајања кампање; представници Г-17 ПЛУС су наступали на локалним медијима свакодневно од 16. 8. до 21. 9; ангажована је "Бубњарска компанија" Драгољуба Буричића за музичку подлогу и као заштитни знак јавних наступа Г-17 ПЛУС; организован је концерт "Осмех за демократију" у оквиру здружене кампање "Време је", и извођен је позоришни комад "Контејнер са пет звездица" Душана Ковачевића у више градова где се одвијала кампања.

Донатори: Фонд за Отворено друштво, Београд, HESP/OSI, Budapest, Friedrich Ebert Stiftung, Berlin, Freedom House, Budapest, USAID/OTI, Budapest, The German Marshall Fund, Washington.

(Извор: публикација Фонда за отворено друштво о невладиним организацијама у Србији.)

ватније због сличног става СПО-а по том питању, а што се тицало залагања чланова Г-17 да се бивши југословенски председник Слободан Милошевић под хитно изручи Трибуналу, у истом броју "Српске речи" (!) недвосмислено је изложио мр Душан Павловић, политиколог и истраживач са новоотвореног "Института Г-17" у Кнез Михаиловој улици.

Пре него што је изрекао свој став о предаји "ратних злочинаца" Карли дел Понте, Павловић се у разговору за "Српску реч" осврнуо на предстојећу Донаторску конференцију и тврдњу новинара тог листа да на њој "можемо да добијемо највише четири милијарде долара" (sic!).

- Добићемо и мање, уз учешће Американаца процене су 1,2 милијарде долара, без њих и мање. Волео бих заиста да смо ми данас Немачка и да не морамо

Американце ништа да питамо, нека мисле шта хоће. Волео бих да имамо правосуђе као у Немачкој и да сами судимо ратним злочинцима. Волео бих да нам нико не дахне над вратом. Нажалост, то је наша реалност. Земља је у расулу, Милошевић је водио четири рата и сва четири изгубио. Потпуно смо опустошена и осиромашена земља, новца нема нигде. За нас је милијарда долара велики новац - одговорио је Павловић.

Уследило је затим једно заиста "добро" постављено питање ("Значи морамо да се понашамо по правили вежи коња где ти газда каже?"), тако да је гост "Српске речи" добио прилику да се размахне и покаже каквим аргументима располаже.

- За сада да. Важно је да ствари уредимо тако да изгледа као да ми то радимо. Много је боље да смо испоручили ратне злочинце, него да нас жури Карла

дел Понте. Да смо са том причом кренули у децембру прошле године, да смо диктирали темпо, да смо журили Карлу, а не Карла нас, ситуација би данас била другачија. Пренемагали смо се хоћемо ли да је примимо или нећемо, да ли ћемо сарађивати са Хашким трибуналом или нећемо... Зато смо дрхтали да ли ћемо добити сто милиона долара од САД у марту месецу, сада дрхтимо због донаторске конференције, у септембру ћемо дрхтати због нечег петог. Стално се води игра хоћу-нећу, а пара нема. На крају смо дошли до тога да Коштуничина девета рупа на свирали постане прва рупа - изложио је своју кооперативну визију Павловић.

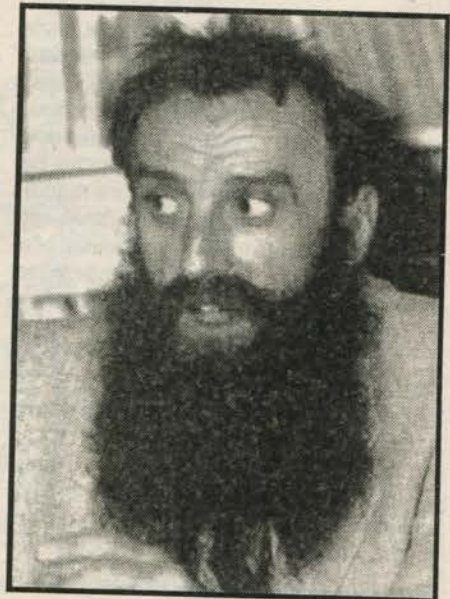
Употреба једноставног рачуна

За нешто боље познаваоце рада активиста Г-17 и Г-17 плус, овакав Павловићев резон не представља никакво изненађење. Штавише, он се идеално слаже са ставовима осталих чланова ових невладиних организација, мада међу њима, мора се признати, има и оних који су пре Павловића експликативно указали на потребу што хитнијег Милошевићевог "експортовања" у Хаг.

Највише је у том смислу допринео Мирослав Здравковић, који се у априлском броју "Билтена Г-17" појавио на насловној страни, са уводним текстом "Економски трошак одлагања сарадње са Хагом".

Здравковић полази од става да је "у претходних 60 година економија била подређена политизи", што је, другим речима, значило да се у претходном систему није водило довољно рачуна о економској користи и економским трошковима приликом спровођења зацртане економске политике.

Такав начин "вођења политике", сматра аутор, није ни данас без утицаја на политичко понашање државног врха и гледање самог грађанства на то какву би политику требало реализовати при

Bilten G17

Spori povratak u budućnost

Svećka banka i Evropska komisija su objavile dostojnu studiju pod naslovom *Savremena Republika Jugoslavija - Haskid sa prošlosti: put ka stabilnosti i rasti*. Ovaj obimni dokument od ukupno oko 450 stranica predstavlja, naizgled, studiju o strategiji tranzicije i razvoja. Kažem naizgled zato što je - šteta, kako i sam naslov kaže, usredredena samo na stabilnost i rast. U stvari, kao što će biti istaknuto kasnije, tak se i ostvaruju ostali drugi ciljevi prilazi sa izvrsnim oprezom i akcijom.

I prvini tonu se određuju glavni ciljevi i sredstva za njihovo ostvarenje. Detaljna analiza po sektorima se može naći u drugom tonu. Prensivna namena same studije je da posluži kao osnovni materijal na donatorskoj konferenciji, zapravo za niz donatorskih konferencija koje bi trebalo da se održe u periodu do 2004. Na prvot, koja bi trebalo da se održi 29. juna u Briselu, trebalo bi da se razmatraju finansijske potrebe Jugoslavije u ovoj godini. Drug je manje-više period koji autori studije nazivaju kratkoročnim. Srednjoročne finansijske potrebe, koje se odnose na period od 2002 do 2004, trebalo bi da se razmatraju kasnije. Studija se bavi i dugoročnim razvojem, ali samo u opštim crtama i ne ulazi u preciznije računanje ponosi i drugih finansijskih potreba.

Pređ Savremenu Republikom Jugoslavijom podrazumjeva se Srbija i Crna Gora. Kosovo nije uključeno, budući da je ono predmet zasebnog programa donacija lične statističke informacije, ineditim, na primer preračun bruto domaćeg proizvoda, BDP uključujuju i Kosovo). Ovaj rad ne završe u uslova i politička pitanja, mada se primjećuje da mogu da se očekuju značajne promene, koje mogu dovesti do potrebe da se u skladu sa njima prilagodi i program sadržan u ovoj studiji. Uopšteno govoreći, političko-ekonomski preduslovi za osvajanje ovog programa uopšte se ne razmatraju.

Roč je o srednjoročnom stanju koju bi trebalo veoma pažljivo proučiti. Oveć će se samo razmotriti njena osnovna strateška ideja.

Glavni ciljevi

Dva osnovna skupa ciljeva bi ova strategija trebalo da ostvari. Jedan skup je sadržan u njenom naslovu: stabilnost i rast. Drugi je konkretniji i sastoji se od tri cilja.

- (I) uspostavljanje makroekonomske stabilnosti i spoljašnje ravnoteže,
- (II) postizanje rasta i stvaranje osnovica za održiv nivo poade,
- (III) poboljšanje društvenog blagostanja najugroženijih slojeva i izgradnja ljudskih sposobnosti.

Ako bi se ova dva skupa ciljeva svela na jedan, moglo bi da se kaže da strategija ima za cilj stabilnost, održiv rast privrede i poboljšanje dobiti i sposobnosti ljudi. Odmah valja zapaziti da nemaju uobičajeni

U ovom broju:

Uvodnik

Spori povratak u budućnost

Vladimir Gilgorov

Temabroja:

Šta možemo naučiti od dosadašnjeg iskustva zemalja u tranziciji?

Branko Milanović

Makroekonomski osvrt

Branko Radulović

Jugoslavija u ogledalu Istočne Evrope

SRJ Osnovni ekonomski indikatori	2000		V 2001		I-V 2001	
	1999	V 2001	IV 2001	V 2000	I-V 2000	
Stopa rasta GDP u stalnoj ceni 1994*	-	5,4%	-	-	-	-
Industrijska proizvodnja	-	10,0%	-	0,0%	-0,3%	-0,4%
Ukupna cena	-	3,7%	-	12,7%	17,0%	1,9%
Stopa	-	11,4%	-	-0,3%	7,3%	-2,0%
Centralna banka	-	25,0%	-	-4,0%	-11,9%	-6,1%
Ukupna	-	10,1%	-	7,0%	1,5%	0,3%
Pravna plata - Srbija, u DSI	80	-11,3%	70	-0,0%	69,9%	72,0%
Ukupna stopa nezaposlenosti	29,43%	-	30,1%	-	-	-
Ukupna	-	46,0%	-	-	-	-
Ukupna	27,60%	-	29,0%	-	-	-
Tržišni indeks u miliona USD	-1,398	0,0%	-	-	-	-
Tržišni indeks u miliona USD	-1,398	-10,0%	-0,0%	13,4%	31,9%	18,3%
Ukupna, u miliona USD	1,718	18,0%	1,17	-20,0%	-10,0%	7,2%
Ukupna	1,07	21,1%	0	-0,0%	-0,0%	-1,0%
Ukupna, u miliona USD	1,41	13,0%	1,12	-10,1%	-1,6%	-0,0%
Ukupna, u miliona USD	3,062	12,0%	3,047	-1,1%	7,0%	10,0%
Ukupna	3,12	-1,0%	0	-20,7%	-0,2%	-7,4, 6%
Ukupna	3,032	15,0%	2,09	0,0%	18,1%	10,0%
Miliona eura (M) u mil. din. kroz periode	20,0	90,7%	41,0	10,7%	112,0%	90,2%
Ukupna	20,0	90,7%	22,0	10,2%	120,0%	90,2%
Ukupna	10,0	74,0%	17,0	11,0%	111,0%	102,0%
Ukupna	10,0	26,7%	1,00	10,7%	37,0%	88,7%
Ukupna	2,0	70,2%	0,0	0,0%	-	-
Ukupna	-	-	1,00%	0,0%	-10,0%	-10,0%
Ukupna	-0,0%	37,0%	0,0%	-0,0%	7,0%	0,0%
Ukupna	70,0%	-	1,0%	120,0%	110,0%	-
Ukupna	70,0%	-	0,0%	100,0%	110,0%	-
Ukupna	100,0%	-	0,0%	110,0%	110,0%	-
Ukupna	35, 42	100,2%	30, 40	0,0%	34, 0%	30, 0%

* Podatak se odnosi na SRJ bez Kosova

ovako složenim situacionim faktorima.

"Većina stanovništva nije za izručivanje Slobodana Miloševića Haškom tribunalu, već za suđenje u zemlji.

Građani (a verovatno i neki političari, čim se protive izručivanju uprkos jasnim stavovima Zapada) nemaju svesti o tome da politika protivljenja košta. Pri tome su, u visokom procentu, i nezadovoljni ekonomskim rezultatima novih vlasti. Stoga nije na odmet izvršiti jedinstvenu računicu troškova odlaganja izručivanja Miloševića Haagu. Ekonomске koristi od ovog odlaganja nismo u sposobnosti da prepoznamo.

Očekuje se da se u maju-junu održi donatorska konferencija za pomoć Jugoslaviji. Stejt Department će izvršiti pritisak da se pomoć uslovi izručivanjem Miloševića. Pritisak Stejt Departmenta a nije toliko bitan zbog pomoći koju možemo očekivati od SAD, jer će ona biti skromna u odnosu na pomoć drugih država i institucija, a si-

mboična u odnosu na naše razvojne potrebe, već je bitan usled višestruko negativnih posledica po druge očekivane koristi otvaranja međunarodne zajednice prema SRJ.

Ekonomski trošak Miloševićevog izručivanja Haagu se može definisati kao razlika između dobijanja donacija prema planu sredinom 2001. godine, i posledičnim snažnim zaмахom ekonomskog ciklusa od jeseni i dobijanja donacija u nekom kasnijem periodu", piše Zdravković.

Изручење без алтернативе

У својој "експертизи", уводничар "Билтена Г-17" претпоставља да је "пакет помоћи" на Донаторској конференцији од око једне милијарде долара "извештан" и да и у том обиму, мада се ради о далеко мањој своти новца од потребне, он може иницирати економски опоравак земље и, поврх свега, са мултипликованим ефектом деловати на наставак преговора са страним повериоцима, добијање нових кредита код међуна-

родних финансијских организација, већи прилив страних директних инвестиција (СДИ), успостављање боље инвестиционе климе итд.

Здравковић се користи и одређеним графиконима не би ли показао да је економску сарадњу са међународном заједницом потребно успоставити а'ту рпх јер се политичка цена, пре или касније ионако мора платити. Са "конфликтном варијантом" он не рачуна као алтернативом, због тога што би она подразумевала одлагање економског опоравка и "додатан трошак пада друштвеног производа по стопи од 3% годишње након 2001".

Зато би, сугерише он, било препоручљиво да се са економским циклусом започне још у септембру и онда у наступајућем периоду види са којом стратегијом би ваљало остварити најповољнију стопу раста у следећих десет година.

"Уколико је изручење Милошевића Хашком трибуналу неминовно, онда је

јакo битно колико ће нас одлагање изручивања коштати. Уколико се пак буде инсистирало на 'образу', цена ће бити стравична, без обзира од којих се претпоставки при обрачуна полазило", закључио је Здравковић, скоро три месеца пре него што ће Зоран Ђинђић учинити оно око чега, како смо видели, експерти из Г-17 никада нису имали недоумица.

Ето, овим малим сегментом о идејама и моралу који је обузео мозгове неких наших економиста, допунили смо оцене др Милана Божића о организацији Г-17, уз напомену да ће већ за који месец, можда баш у септембру, и челници ове групе, заједно са Владом Зорана Ђинђића, морати да се суоче са свим консеквенцама оне поруке коју је, с правом, др Коста Чавошки упутио српском премијеру: "Паре на сунце!".

Добриша Гајић

ДОК СЕ КУПУС УКИСЕЛИ!

Нова Савезна влада, по свему судећи, имаће век трајања као жоџурџи на сунцу. Фарса коју нам власт у Србији и опозиција у Црној Гори приређују поводом избора нечега што ни сами не признају, само је оглавање избора на којима би и ДОС и СНП отишли у политичку историју

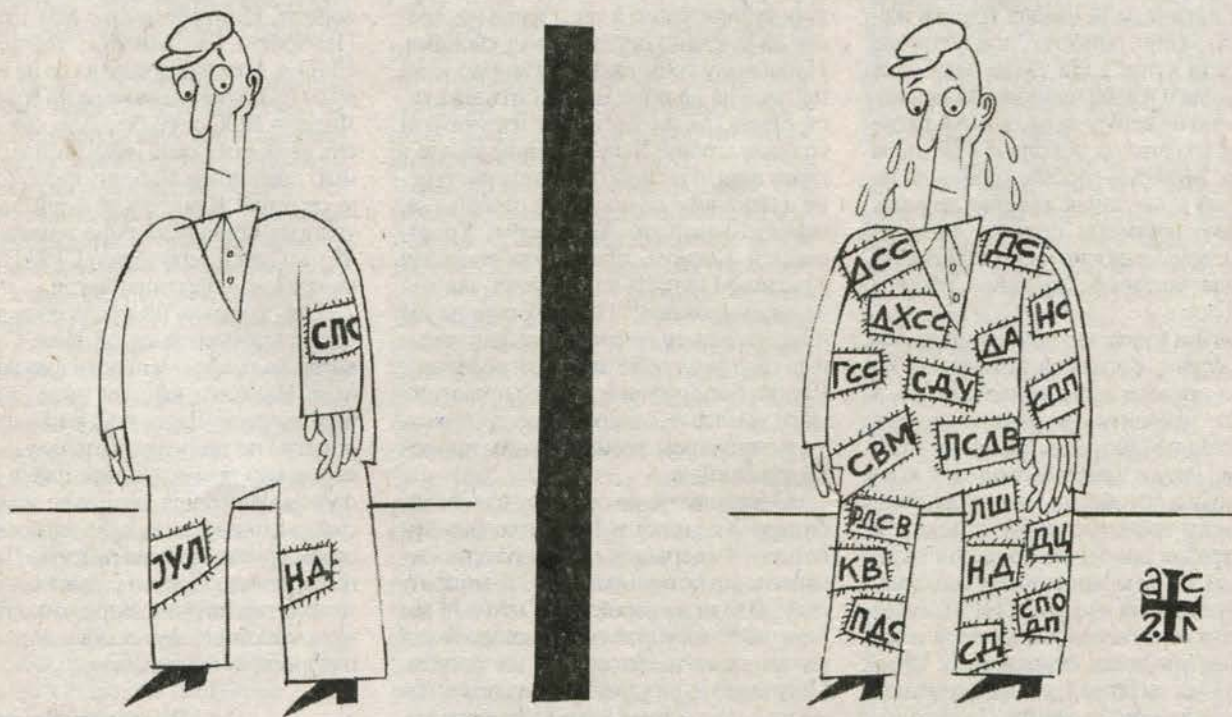
Б ојазан од народа и његове воље условила је да ДОС и СНП направе реконструкцију Савезне владе, и да на тај начин одглуме завршни чин свог политичког деловања. Уместо, као што је и логика налагала након срамног изручења Слободана Милошевића и изласка СНП-а из коалиције са ДОС-ом, због тог злочиначког поступка ДОС-а, да су се расписали избори на којима би народ рекао своје мишљење о потезима ДОС-а, направљена је поново коалициона влада са истим актерима по систему као да се ништа није дегодило. То нас само тера на за-

кључак да се СНП у потпуности сложио са изручењем бившег шефа државе Хашком трибуналу, и да је наводно њихово неслагање са ДОС-ом по том питању била чиста фарса како би СНП покушао да сачува бираче у Црној Гори. Но, трговину ДОС-а и СНП-а оста вићемо да они обављају, а ми ћемо се позабавити онима који ће нам водити "слона на стакленим ногама", тј. федералну државу.

Ако погледате кадрове у новој Савезној влади видећете да се ту налази, мање-више, иста постава ДОС-а, а да је СНП увео другу поставу. Ипак, пред-

седник СНП, Предраг Булатовић, тврди да су предложени кадрови његове партије "прва лига" и да ће они на прави начин презентовати СНП у Савезној влади. Једина реконструкција нове Владе, у правом смислу речи, је смањен број министарстава, и то оних министарства која би морала да буду на нивоу савезне државе, али су их противустанним одлукама, и актуелна власт у Србији и у Црној Гори, још одавно пренеле на свој ниво. Све остало је готово исто, осим ако се изузме чињеница да ће нови премијер бити Драгиша Пешић, уместо свог партијског колега Зорана Жи-

ПРОМЕНЕ

жића, и да министри неће више бити Борис Тадић и Момчило Грубач. У Влади ће партиципирати и странке које немају ама баш никакву подршку у Црној Гори, али које су прилепци уз СНП, као што су Народна странка и Српска народна странка.

Што се тиче века трајања Владе, слободно можете да закључите, без икаквог размишљања, да неће дуго опстати. У ствари, можда је најбоља прогноза трајања Владе управо ова из наслова, коју је дао господин Шешел, у којој истиче да ће Влада трајати највише до јесени, односно "док не почне да кисели купус". На такве закључке нас наводе и изјаве чланова Владе, који ни сами не верују да ће она имати дужи рок трајања од чоколаде у дечијим рукама. Можемо слободно рећи да не верују ни у опстанак савезне државе, осим ако изузмемо ставове људи из СНП, који се наводно жестоко боре за опстанак заједничке државе Србије и Црне Горе.

Савезни министар унутрашњих послова Зоран Живковић истиче "да ће држава опстати у зависности од тога да ли ће победити они који имају пре свега рационално размишљање о потребама својих грађана, или они који се утркују у изговарању великих речи које имају тренутно добар ефекат, а већ сутрадан доводе до тешкоћа". Сасвим је јасно да је Живковић у својој изјави алудирао на људе из СНП. Самим тим, када се са неслогом креће у неки посао, од тог посла нема ништа. Очигледно је да ни од те "реконструисане" Савезне владе нема ништа. Да је то та-

ко, потврдио нам је Горан Свилановић, савезни министар иностраних послова, који је на наше питање да прокоментарише нови састав Владе и њен програм, изјавио да "немамо тему о којој би могли да причамо". Морам признати да сам први пут видео нешто позитивно код њега, а то је искреност.

Програм који су потписали коалициони партнери, и који је нови премијер Драгиша Пешић изложио, заиста је предиван скуп лепих жеља. Утопијска прича, са елементима бајке, за коју су очигледно и он, а и сви ми, свесни да је једино остварљива у сновима. Наравно, у свом експозеу морао је да нагласи да ће нова Влада бити на курсу старе (да ли ће и она изручивати грађане Србије Хагу?), па нам не иде у главу зашто је онда она стара растурена. Наставиће се предивна сарадња са, можете мислити, Албанијом, Хрватском и Босном, што је по експозеу Драгише Пешића од виталног значаја за нашу државу!!! Не дај Боже да им поменете да су то српски непријатељи и да сарадњу треба усмерити ка Ираку, Русији, Белорусији и другим пријатељским земљама, одмах ће вас прогласити кочничарем демократских промена, транзиције...

Очигледно је да су за ову власт Албанија, Хрватска и Муслиманско-Хрватска Федерација демократске земље, па ми остављамо овој "демократској" Влади да сарађује са њима, а ми ћемо, када их убрзо сменимо, знати како да подигнемо земљу из пепела. Приметно је да у читавом експозеу нема ни слова о томе како ће савезна др-

жава остварити ингеренције на територији Црне Горе. Ваљда је логично да то буде приоритет, а не просјачење по белом свету и сарадња са нашим непријатељима. Међутим, успостављања ингеренција савезне државе на територији Црне Горе нико од чланова Владе не верује да ће бити остварена. Срђа Божовић, председник Већа Републике и један од лидера СНП-а, каже да је о успостављању пуне ингеренције савезних органа на територији Црне Горе у овом моменту претендиозно говорити. Исто мишљење нам износи и Предраг Булатовић, председник СНП-а, који чак додаје да се на састанку са ДОС-ом о томе није ни говорило. Лидери ДОС-а су безмало сви сагласни да од тог посла нема ништа. Па зашто онда праве Савезну владу? Каква је сврха те Владе када њени чланови унапред причају да неће успети да делују на целој територији СРЈ? Питања на претек, а одговора нигде.

Све у свему, на крају овог текста вреди закључити да од нове Савезне владе не треба очекивати ама баш ништа. Њу нити ко шта пита, нити ко шта зарезује. Људи који у њој седе, вероватно не знају ни зашто су у њој, али ето макар примају плате и дају јој инфузију. Инфузија све више истиче, и сваким даном све су већи изгледи да ће се две српске државе растати. Да се то не би десило Српска радикална странка захтева хитне изборе, како би заувек отклонила неспособне људе из нашег политичког живота.

Владимир Ђукановић

СПРЕЧАВАЊЕ ИСТИНЕ

У мрачном периоду ДОС-овске диктатуре, када се путем свих медија покушава наметнути српском народу колективна кривица за некакве измишљене злочине, свако питање било ког новинара, које је у супротности са ставовима ДОС-а, може скупо да вас кошта

Можете да будете нападнути, чак и физички, само зато што не мислите исто као лидери ДОС-а. У таквој ситуацији нашао се и аутор овога текста приликом постављања одређених питања Чедомиру Јовановићу, која су била повезана са наводним злочинима Војске Републике Српске у Сребреници

Чеди се таква питања нису нимало допала, па је одлучио да сам дели правду врећањем, цсовањем, па чак и повлачењем за раме човека који вам све ово пише. Видно изнервиран што се са супротне стране нашао неко ко иоле нешто зна о догађајима у Сребреници. Чеди је кочијашким речником изнео бујицу свог сиромашног вокабулара (очигледно га је научио у дуготрајним шетњама београдским улицама 1996. године), да би на крају, на запрепаштење свих присутних у холу Скупштине Србије, опсовао мајку нашем новинару. Која су то питања која су засметала Чедомиру Јовановићу? Да би вам на то одговорили морамо вас мало увести у причу која се месецима протеже кроз медије у Србији.

ДОС-овска власт веома отворено и бахато већ дужи период инсистира да се српском народу наметне колективна кривица за све оно што се дешавало у периоду рата за одбрану српске земље у Босни и Херцеговини. Дешавања у Сребреници су типичан пример како се омаловажава и ружи херојска акција Војске Републике Српске, која се догодила у јулу 1995. године. Да подсетимо, том бриљантно изведеном акцијом српске снаге су, под командом генерала Ратка Младића, заузеле јако муслиманско упориште у источној Босни, варошицу Сребреницу.

Пре те акције, Сребреница је од међународног фактора проглашена енклавом и заштићеном зоном, што је за муслимане из тог места била одлична прилика да из њега стално атакују на српске положаје и да убијају српске војнике и цивиле у околним селима, која су била под контролом Срба. Неколико пута је Војска Републике Срп-

ске разбијала муслиманске фанатике из Сребренице и била пред уласком у град, али су увек тај потез спречавали вечити заштитници српских непријатеља, УН-а и тзв. међународне заједнице. Када се то више није могло трпети одлучено је да се једном снажном и крајње добро испланираном акцијом заузме Сребреница.

Тако је и било. Поносно и победнички, Ратко Младић са својим јунацима, ушао је у град и подарио га српском народу. Ваља напоменути и чињеницу да су ти исти муслимани из те исте Сребренице, 1993. године на Божић упали у српско село Кравице, и у град Братунац, и том приликом убили око 3.500 Срба.

Елем, након фантастичне акције Војске Републике Српске и преузимања Сребренице, почињу разне конструкције, лажи, подметачине, а све у циљу да се српском народу наметне кривица за рат у Босни и Херцеговини. Једна од таквих ноторних лажи је и лаж да су српске снаге приликом заузимања Сребренице починиле ратни злочин над муслиманима из тог града.

Емисија коју је снимила енглеска ТВ станица ВВСЦ, типичан је пример како се о једном народу могу фабриковати такве подметачине, које чак ни Гебелс у нацистичкој Немачкој није био способан да смисли. Та емисија обилује гомилом неистина, попут оне да је убијено 7.500 муслимана мушкараца (а то се не може знати док се све гробнице не ископају, уколико уопште постоје). Ако се узме у обзир чињеница да је Сребреница пре рата имала око 14-15.000 становника, и да је од тог броја минимум било 5-6.000 Срба, рачуницом се лако може доћи до непобитне аргументације да у периоду рат-

них дејстава та касаба није могла имати више од 10.000 људи, и то под условом да пре тога није било избеглих.

Просто се поставља питање да ли је могуће да је из Сребренице изашло само 1.000-1.500 људи? Да ли је уопште могуће да се сакрије и убије комплетна варош, а да нико нема појма где се налазе лешјеви, него се нагађају места где би можда могле бити масовне гробнице? Наравно да није могуће, јер по подацима међународних организација (оних које су антисрпски оријентисане), из Сребренице је изашло између 5-7.000 жена и деце.

Ето доказа да није могуће да је убијено 7.500 мушкараца из Сребренице. Није их чак ни било толико у Сребреници, јер је Војска Републике Српске акцију извела са највише 1.200 војника. Па какви су то борци били у Сребреници када њих 7.500 није могло да брани град од 1.200 војника? Па ваљда се, ако немате излаза, браните до последњег не би ли се спасли, а још сте бројчано јачи? Ви просудите сами.

Следећа чињеница која бде очи је доказ да се на бирачким списковима за изборе у Муслиманско-Хрватској Федерацији одједном појављују сви ти наводно побијени и нестали муслимани. Да ли знате да је на изборима у Муслиманско-Хрватској Федерацији гласало 103% бирача??? Без обзира да ли је Алија Изетбеговић желео да манипулише уз помоћ тих људи на изборима,

остаје спорно како је могуће да су се подаци о тим људима успели да изнесу из окружене Сребренице. Познато је да муслимани нису имали где да побегну и да су Срби уласком у варош запленили комплетну документацију у граду. Таква врста општинских података се није могла ни у једном случају тек тако изнети. Остаје нам да закључимо да су ти људи у ствари живи и да су се сами негде пријавили.

Следећа ствар која ће нам помоћи да увидимо како лаже ВВС у својој злочиначкој емисији је податак да је Војска Републике Српске заробила неколико муслиманских војника приликом агресије муслиманских јединица на Возућу и српску планину Озрен, који су, можете мислити, баш из Сребренице. Просто невероватно, али истинито. Наводно нестали и побијени, баш попут духова, одједном су веома активни борци у армији БиХ.

Ако погледамо данашње захтеве за враћање кућа у Сребреници, шта мислите чија ћемо имена тамо наћи? Чик погодите. Одговор веома лаган и јасан као дан. Замислите, то су, у највећем броју, убијени мушкарци из Сребренице. Сишли људи са ахирета да затраже да им се врати кућа. Да није тужно било би смешно.

Ово су неке од основних непобитних чињеница, које иду у прилог томе да је емисија ВВС-а емисија са гомилом лажи и протаклука, којој је једини циљ наметање кривице српском народу. Међутим, поред ВВС-а, који је одувек био антисрпски оријантисан, ДОС-овска власт на основу таквих емисија по налогу западних ментора има за задатак да Србима наметне колективну кривицу.

Таква злочиначка емисија је, по налогу ДОС-овске власти, пуштена у најударнијем термину на државној телевизији. Српска радикална странка је одмах следећег дана, на седници Скупштине Србије, затражила да се формира анкетни одбор који би утврдио ко је дозволио да се таква емисија пусти, ни мање ни више, него на државној теле-

визији. Да трагедија буде већа, емисија је пуштена дан пре одржавања парастоса погинулим српским цивилима у селу Кравице и Братунцу. Наравно, ДОС-овцима, посебно Демократској странци, такав захтев је засметао, јер је разбијао концепцију Вилијама Монтомерија (Ћинђићевог гуруа) о наметању колективне кривице српском народу.

На основу свих наведених чињеница, које негирају да су Срби починили ратне злочине у Сребреници, аутор текста је поставио следећа питања шефу посланичке групе ДОС-а Чедомиру Јовановићу:

Господине Јовановићу, да ли сте упознати са чињеницом да су наводно побијени муслимани из Сребренице активно учествовали у операцијама армије БиХ приликом напада на српску планину Озрен и место Возућу, и да ли знате да су се ти исти, наводно побијени, муслимани нашли на бирачким списковима у БиХ? Како је могуће да се из окружене Сребренице такав документ уопште изнесе?

Да ли је емисија коју је државна телевизија пустила морала да буде пуштена на дан пред парастос погинулим српским цивилима из села Кравице и Братунца? Тамо је убијено 3.500 људи.

Видно изнервиран због оваквих питања, Јовановић је на прво питање одговорио да није чуо за те податке и да од мене за такве ствари први пут чује, али није заборавио да напомене како ми морамо да се помиримо са чињеницом да је под патронатом бившег режима убијено на стотине шиптарске деце и да су масовне гробнице обележје бившег режима. У свом незнању изјавио је да су Срби закопали неколико хиљада муслиманских цивила у тунелима поред Тузле. За његово обавештење, Тузлу су током читавог рата држали муслимани, а најближи српски положај граду Тузли био је минимум 30 км.

У одговору на друго питање био је још нервознији, али овога пута дрскији и циничнији, јер је одговорио да је тај

филм приказан на годишњицу (алудирајући на годишњицу уласка српских јединица у Сребреницу, што по њему очигледно представља злочин).

Након пет минута када је одговорио на сва остала новинарска питања, у којима је изражавао своју згроженост према поступцима Војске Републике Српске, које је видео у ВВС емисији, Чедомир Јовановић је бахато са леђа пришао аутору овога текста и повукавши га за раме дрско упитао: "Јели, за кога ти радиш"? Када сам му одговорио да радим за "Велику Србију", из његових уста су кренуле бујице погрдних речи на мој рачун. Покушавао сам да му објасним како је све то што сам га питао образложено чињеницама, које је чак и проф. др Коста Чавошки износио, али то је код њега изазвало још неартикулисанију реакцију уз приметну изнервираност да ли због тога што није узео дневну дозу, или због тога како неко сме да му се аргументовано супротстави.

Наравно, није пропустио прилику да омаловажава Косту Чавошког називајући га заједно са нама (мисли се на српске радикале) најгорим могућим речима. Своје кабадахијско понашање завршио је псовањем мајке аутору овога текста. На вама је да сами просудите, да ли је овај поступак Чедомира Јовановића поступак који приличи шефу једне посланичке групе којој је народ указао највеће поверење? Да ли овакви искомплексирани младићи и очигледне незналице, које када им се постави питање на које не могу да одговарају као папагаји, смеју да буду људи који одлучују о судбини ове државе?

Чедомир Јовановић је очигледно дечко са ограниченим способностима, који само уме да прича о претходних десет година (верујте, и веш машина ми прича ту његову причу), а када му поставите питање са аргументацијом која се њему не свиђа, онда за одговор добијете псовке уз помоћ којих он очигледно лечи своје комплексе.

Можда би требало напоменути да је у емисији "Клопка" на ТВ Пинк, када је гостовао Чедомир Јовановић, гледаоцима ускраћена могућност у трајању од 21 минута те емисије, јер је публика у тој емисији до те мере вербално спустила Јовановића да је овај морао да прибегне наредби према водитељки да из те емисије избаци тај део.

Ја, као новинар једне часне редакције, за разлику од Јовановића, имам и понос и част, и зато не дозвољавам да ме неко на такав начин, као што је он покушао, благи. А и ви драги наши читаоци, не дозволите да вас једна камарила, која се зове ДОС, понижава на начин на који то сада ради. Устаните и одбраните своје достојанство тако што ће те одлучно рећи **ДОС ЈЕ НАЈГОРИ**

Владимир Ђукановић

ПС. Аутор текста топло саветује Чедомира Јовановића да комплетно чланство своје мизерне странке и чланство осталог башибозлука из ДОС-а учлани у СДА, ХДЗ, у Тачијеву странку или већ у неку сличну непријатељску организацију, па нека тамо штити интересе Шиптара, Хрвата, муслимана из Босне и свих осталих који су до сада исказивали мржњу према српском народу. Нека се окане Срба и уништавања наше државе, јер ни наши непријатељи не могу да поверују колико садашња власт у Србији уништава српску државу и српски народ. Непријатељи ове земље су све више уверени да ни они тако не би умели.

Мондијалистички преврат, петооктобарски, узбуркао је политичко дно и покренуо политичку жабокречину. Најбржи прелетачи уочени су на релацији две мондијалистичке струје - ЈУЛ-ДОС! Ово је прича о једној прелетачици. Вечитој!

УДБАШКА КОНКУБИНА КАО ТВ "ЗВЕЗДА"

У занатском смислу, иако често наглашава да се поноси "Политикином школом новинарства", Оливера Ковачевић међу стотинама новинара те куће слободно као неко ко од "новинарског опуса" има само послату разгледницу маме с мора. Тајна "успеха" није непозната стотинама посленика писане речи, али се нико није усудио да о томе јавно прозбори. Разумљиво, Оливера је увек имала спреману "клопку". Али, народ мора знати ко су досовске перјанице овог издајничког режима

Занимљиво, чак ни општи хаос у држави (проузрокован масонско-мондијалистичком револуцијом петог октобра прошле године), неке закономерности и правила не може да промени. Наиме, све се мења - осим Титових удбаша и њихових љубавница. Они су неуништиви. Како и не би били, кумровачка је то школа, а и револуције, које почивају на антисрпској и антинационалистичкој хистерiji, они периодично изазивају. Хиљаду девет стотина четрдесет прве, две хиљаде... можда две хиљаде четрдесет прве (на стогодишњицу првог разарања Србије и српских земаља)?

Дакле, све се мења (наравно на горе), осим - удбаша (Брозових) и њихових "конкубина". Да је као у бајци, писало би редом; оно "била једном једна..."

Међутим, пошто је "револуција" у току, идемо нередом, од позади (да извињите).

Чувајте се "Клопке", емисије коју "режира" у полицији Горан Весић

ТВ страна мондијалистичко-памфлетског "Гласа јавности" (какво име за психоделичну новину), датум - 20. јул, мини-интервју са "звездом" медиокритетске телевизије "Пинк" (каква телевизија - такве и "звезде"): Оливера Ковачевић вели "Само сам нијансу променила"! Новинарка Татјана Чанак (изгледа да је то презиме уклето), очигледно присталица геј-парада, пита јунакињу наше приче, Оливеру-Ољичу: "Да ли те је било стид од онога што је причао Жарко Гавриловић"?

За оне који нису гледали чувену "Клопку" (Ољичина емисија, ма каква емисија - чудо небеско), несрећни све-

Полицијски кадар Оливера Ковачевић:
„Конкубина“ Душана Михајловића

штеник Жарко (који је годинама политички "лутао", као, уосталом, цела СПЦ, и веома приљезно подржавао баш ове снаге које сад вршљају у Србији по мозговима Срба, али, авај, те "снаге" им, за подршку Синода, узвратиле геј-парадама и черечењем по штампаним свецима Николаја Велимировића), супротставио се овом мондијалистичком злу и немани у Србији. На њихов ужас, пору-

чио је са ружичасте "Пинк" телевизије да педери неће проћи у Срба. (Non passaran pederi). И док је отац Жарко згрануто приповедао "глувима код ушију, слепима код очију", један веселак, са изразом лица припитог продавца поврћа на Каленићу, а који је, да комедија буде комплетна, професор Социјалне психологије на београдском Универзитету (мала примедба бившој

Стари покварењак одмах „осетио“
Оливеру: Александар Тијанић

патриотској српској влади: упркос великим напорима нису ни упола довели у ред те гомиле будала присутне деценијама на БУ), оштро се супротставио православном српском свештенику, тврдећи да у "демократији мора бити места и за педерске митинге". Тај тупави Бора Кузмановић, професор БУ, потом је мирне душе закључио: "Добро, ви кажете да је човек божанско биће, мада ја имам и друге теорије..." Запањени свештеник га је питао: "Мислите, настали сте од мајмуна"? "Професор" није трепнуо, само је потврдно климнуо главом: "Па, рецимо..." (шта друго и очекивати од "досманлије").

Дакле, лудаку је свеједно, пред десетинама хиљада гледалаца, да ли је мајмун или божанско биће, народ уништен економски од Ђинђића, Ђелића (познатијег као Мики Маус), Влаховића (преварант у свим властима присутан), бар има чему да се смеје, госпођица Чанак из "Гласа" спроводи у тобожњим интервјуима лењинистичко-јакобински терор, а "звезда" "Пинкета-ружичастог", Оливера Ковачевић, овако одговара на питање-напад Татјане Чанак:

"Тако нешто није предвиђао ни Шешељев закон о информисању"?

Да се нормалан човек прекрсти. Лујка пита лујку да ли се стиди оног што је рекао Жарко Гавриловић (човек се само супротставио покушају изопачења народа), а лујка одговара лујки: тако нешто није предвиђао ни Шешељев закон о информисању. Понекад је и онај усташоидни меланхолик Балашевић у праву, знате онај његов стих "лудница, канда је мало отворена, није добро за-

кључана" ... Какве везе имају педери, отац Жарко и - "Шешељев закон о информисању". Прво, тај закон није био Шешељев, него тадашње Владе Србије и, друго, камо лепе среће да је тај закон још на снази - не би лудаци тако милели медијима, а пошто су углавном дотирани од српских непријатеља, и казне би, мајци, плаћали као "беле лале". Али, никад није касно, биће и тога, и то врло брзо. До тада, позабавићемо се ликом и делом дотичне Оливере.

Муњевит лет по удбашким креветима: од Засеока код Зрењанина до "Пинка"

Чим је, својевремено, крочила на београдску калдрму, одмах је почела да лаже и фолира. Свима је испричала да је из Зрењанина (ми Срби кажемо Петровграда). Дознало се брзо да сирота Оливера није чак ни из села близу Зрењанина, него из засеока тога села. Ништа страшно, али чему лаж (притом, од старта приче у престоници, ризиковала је да јој се нешто са веома изражајним носем догоди); тај "ризик", једини у животу који је поднела, тај са носем (због лажи), уписаћемо јој у бенефицирани радни стаж. Заслужила је. Одмах и следеће да напоменем: ако бих јој био уредник, ма у било којој редакцији, имала би као "Пинкетова" "звезда" најважнији задатак - да празни и перепељаре.

Наоко скрушена, помислио би човек да мрва не би згазила, ипак, није успела да пређе старог покварењака - Сашу Тијанића. Јер од исте су феле, па се одмах "осетили". Додуше, она се у то време мало више "осећала", па је брутални Тијанић често упадао у просторију (радња се дешавала у редакцији ТВ "Политика", раних деведесетих година), урлајући на запослене да чешће проветравају прозоре, театарлно и дубоко узимајући ваздух, уз коментар: "Опет је била у овој соби". Љубимца Мире Марковић и Алије Изетбеговића, Сашу Тијанића, узалуд су колеге и, пре свих, колегице покушавали да убеди да је Оливерче суво злато, добра, радна и сирота. Тијанић, љубимац свих антисрпских власти, и сам саткан од зла, није се дао убедити. Само је понављао: "Ви дећете ви ко је она. Све ће вас "урадити", препишати. Решила је по сваку цену да успе у граду, и та се вала ни за живу главу у селендру неће вратити. Пошто је торокуша, апсолутно неталентована и ништа не зна, на све је спремна"!

И, би Тијанић у праву... А, тешко је и помислити да такав изрод бар једном у животу - исправно збори. Међутим, Оливера Ковачевић је изузетак који потврђује правило - да је Тијанић, чекињаста главоња, непоправљива луда.

Преко прече, наоколо ближе - честа је изречица "у Србаља". "Звезда" ру-

жичасте телевизије то је прозрела на време, и решила да гађа у "сриду". Исправније речено, да је - гађају. И то удбаши. Нормални људи спавају на удобним креветима, они мало склонији егзибиционизму - на "воденим" душецима, а "даме" попут наше "звезде" бирају "летеће" четворношце (мисли се на кревете) - после којих се "лети" у каријери. Доушничкој.

Јунакиња наше приче, малог "крокија" још једне "звезде" изопачене мондијалистичке свести-власти тренутно у Србији и Црној Гори, оборила је с ногу те завела тадашњу велику наду ЈУЛ-а (у успону) - Ненада-Нешу Ђорђевића. Наш народ кратко памти, вероватно још брже заборавља и готово самоуништавачки прашта, али они који су били сведоци хапшења и прогона српских радикала пре шест-седам година, добро се сећају упозорења добронамерних - "чувајте се Неше"; моћан, богат, синак тате који је послератну Брозову економију силно потпомогао, "дародавац" виле свом ЈУЛ-у у улици Ђуре Ђаковића, говорило се, биће први човек тајне полиције! Авај, муњевито најављивана каријера, готово изненадна, сурвала се у провалију. "Попоно" је ћорку, извори овог новинара (а, верујте, да су добри) чак су потврђивали да је у бајбоку имао - "статус Оливере" (ко разуме - схватиће); ухваћен у плачкању Србије (ресор - здравство).

На крају баладе, Неша љубавник, шмугнуо је главом без обзира, чим је само провирио из затвора, у Италију,

Узалуд клечала пред њим, Оливера
стан није добила: Драган Хаџи-Антић

па у Црну Гору, да усрећи Милове "Црногорце". Причају Будвани да "дан-данаске" нешто петља по "Хавајима", дискотеци-острву, близу Будве. Човек је, укратко, дилеја, али јунакиња наше приче имала је свој план. У та, што би она сама рекла "црвена времена Политике" (ова су јој сад - ружичаста), башкарила се у једном од многобројних станова Ненадових у улици Генерала Жданова. Од стидљивуше, увек тужног и обореног погледа, постала је гопопадуша.

Обична удбашка дрндаљка постала је страх и трепет међу увек присутним и бројним "мишевима" у "Политици", иако воле често да се хвале да раде у најстаријој новинској кући на Балкану. А, листом кукавице и поданици, част вансеријским изузетцима о којима ће у

Истински режисер емисије „Клопка“: полицијски саветник Горан Весић

наредним бројевима "Велике Србије" бити речи, јер потписник ових редова све је запамтио из временаведеног у тој мондијалистичкој јазбини, удбашко-титоистичких кадрова, деце Титових генерала и дипломата, а која су сва, до последњег "детета", сада фанатични досовци!

Дакле, Оливерица је постала бог и батина. Еј, бре, она је са Ненадом, јуловцем... није зезање. Ту и тамо би Ненада преварила са "Струјом" (бивши директор куће, Драган Антић), клекла би који пут на четвртном спрату (тамо је директорски кабинет), очекивала да јој "Хација" додели стан, који јој је обећао и. нормално, "стратешки" (с разлогом, зар не?) - пролонгирао. Пролонгирао јој доделу стана до - никад. Па није Струја био будала...

И, таман кад јој је све кренуло у конкубинско-жбировским водама, (прецизније - креветима), Оливица је дожи-

вила стрес, праву трауму. После избора 1996, колегинице су јој донеле вест из јуловског табора, из виле у Ђ. Баковића, где се славила изборна победа на савезном нивоу (сведоци тврде да је најусхићенији био љигави Тијанић, садашњи моћник досманлијског режима и лични саветник за односе са јавношћу мачкара Коштунице, марионетског америчког политичара и издајника баш као што му је и саветник! Увериће се народ у то брзо!); Ненад Ђорђевић није прослављао само изборни тријумф, него је наздрављао и чашћавао у част рођења свога синчића, добијеног у свом другом браку. Кажу у "Политици" да се такав лелек одавно није проломио Македонском улицом. "Пинкетова" ружичаста "звезда" стропоштала се од бола поред лифта у "Политикином" солитеру. Брзо је притрчала увек дежурна бабасера, Рада Вишић (тада в.д. уредник ТВ "Политика"), и почела да је "мајчински" (они који знају баба Раду, знају и колико је то све било искрено) - тежи и тетоши.

Стропоштана од бола, лежала је и чупала косу, удбашка љубавница, која је у време идиле са дотичним Ђорђевићем, потказујући чак и за испричане вицеве, послала на улицу десетине колега и колегиница (чак и оне које су је по доласку у Београд храниле и облачиле)! И ово да се зна - садашња ултрадосовка, Оливера Ковачевић, и њена пајташица Аида Ђедовић, биле су шампионке откуцавања. Тада јуловске, сада досовске протуве.

Оливерица се брзо од шока опоравила. Кренула у освету. Већ доброно растушеног Ненада, додатно је платкала - причајући надлежнима до танчина о свим његовим тајнама и махинацијама. Поручио јој је из затвора да ће га упамтити. Наравно, од тога ништа није било, јер ко се плаши "зеке". А и нови "мачо" заштитник улетео је у причу (тј. у "звезду"). Био је то тада моћни, колмовани Драган Томић. "Југопетроловац", шеф Народне скупштине... Оља никад није мењала типове мушкараца - увек у "служби"... Тај Томић биће упамћен после успостављања проамеричке окупаторске власти у Србији минулог октобра, као велики издајник: да би сачувао задњицу, продао је бившег шефа Милошевића као од шале, заказујући ону фамозну седницу Скупштине, додворавајући се револуционарним захтевима, после које (те седнице) је кренуло јакобинско освајање Србије (јер, маска од избора од 24. септембра, била је недовољна за прези-мање власти - пошто су ти "избори" били савезни и локални, а суштинска власт била је у републичким рукама).

Тај колмовани, један од бројних властелина-љубавника "ружичасте примадоне", Томић, за време бомбардовања Србије, извукао се само захваљујући склоности Милошевићевој да прашта никогићима, јер је претходно

Продао Милошевића, да се додвори досовцима: некадашњи „Казанова“ Оливера Ковачевић, Драган Томић

ухваћен у малверзацијама с горивом, у време кад владају ратни закони. После петог октобра, видело се како је Томић узвратио, за све што му је омогућио у животу, Милошевићу. И ово да се не заборави - колмовани је тих ратних дана херојске одбране Срба петљао са СПО-вцима (из градских структура).

Крај приче: ево нове "бомбе"!

Срби већ месецима гледају овог бедника Душана Михајловића како по налогу ЦИА "откопава гробнице"; уживео се у улогу првог полицајца државе, тај бивши ситни удбашки доушник (из Брозових времена), познатији у народу као "Дуле-џија", а, у ствари, један смешан дебелко - који је, недавно, на једној од многобројних театралних конференција (пандурских) за новинаре - полицијску значку закачио наопако. Пиш живи, сви се смејали, а он "откопава ли откопава". Међутим, сви који га знају, одмахују нехајно руком: "Ма, стари удбаш, блефира, а рикнуо је од страха. Кад издајници оду са власти, где ће мученик? Кад му се измакне Монтгомери, а Срби поново дођу на власт, кукала му мајка!"

Зашто све ово пишем, зашто трошим драгоцен папир на тог преваранта? Читаоци ће ми опростити, ако постоје питање, наградна игра:

Шта мислите, чија је сад љубавница Оливера Ковачевић?!

Одговор је тачан. Сви знате одговор: стара љубав, из заједничких јуловских дана, заборава нема. Тренутно је у току досманлијска романса. Надамо се - последњи чин.

Уместо резимеа, питање: шта сад мислите о "Шешелевом закону о информисању"?

И још нешто: пазите да не упаднете у "Клопку" ("најгледанију емисију")...

Дејан Анђус

ДОС СВЕДОЦИ

У Србији, њод ДОС-ом, све оно што је најчак морало да схваћемо да је нормално. Ако не верујемо аутору овог текста, онда смо могли да се уверимо 30. јуна када су београдским улицама покушали да се шетају хомосексуалци. Тог дана, Београђани су имали прилику да виде праве реформе ДОС-овске власти, и да се крсте и левом и десном руком. Оно што нико није могао ни да помисли да ће се одигравати у Београду, у центру српске престонице, дошло је на шласу ДОС-овске револуције и ког нас

Перверзија, неморал, хуљење и на Бога и на православље, све то на једном месту уз образложење да је то тековина, можете мислити, демократског и цивилизованог друштва. Изгледа да у тим ДОС-овским тековинама није у реду да вам се свиђа особа супротног пола, али бити хомосексуалац апсолутно је похвално. Па ако је и од ДОС-а, а јесте, много је.

Али такве ствари не би требало да нас чуде. У Влади Републике Србије седе људи, попут Жарка Кораћа или Божидара Ђелића, који су доказани хомосексуалци. Можда би требало да нас зачуди како тај дан хомосексуалца нису прогласили државним празником?

Но, оставимо ДОС-овце по страни, јер од њих је и Бог дигао руке, и позабавимо се питањем шта је позадина покушаја марша педера и лезбејки кроз наш главни град.

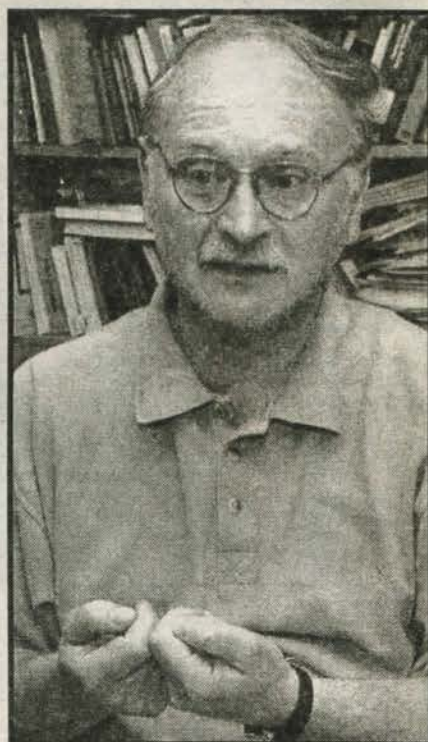
Од момента ДОС-овског пуча и насилног преузимања власти, покушај деградације националне свести и духовно уништење српског народа очигледно је превасходни циљ некадашњих титових комуниста, а данашњих протаго-

ниста сорошевских идеја о глобализму у Србији.

Наше друштво је, хвала Богу, поред свих могућих притисака са Запада ипак очувало своју традицију, патријархално васпитање и породицу као основну ћелију друштва. То је оно што нас је очувало до дана данашњег и на основу чега ми опстајемо као народ.

У глобализму тако нешто не може да опстане, јер је очување ових елемената на основу којих је српски народ до данас опстајао у супротности са мондијалистичком идејом, која се заснива на томе да нема посебних народа и да не постоји национални идентитет.

Заговорници глобализма сматрају да је породица нешто што је сасвим бесмислено и да је брак у суштини само потписивање некаквог небитног уговора. У суштини читава поента глобализма је убијање националне свести и свих традиција на којима друштво опстаје. С обзиром да је ДОС апсолутни протагониста оваквих дегенерисаних идеја, онда није ни чудо што на телевизији гледамо толико агресивне кампање против Српства, цркве, кампање у кори-

ст секти, у корист једне дебилне институције какав је Хашки трибунал и много тога слично.

Кампања у корист педера и лезбејки је такође оно што има за циљ да се деградира једно здраво друштво које жели да сачува свој национални идентитет. Најдаље у свом агитовању за хомосексуалце иде Наташа Кандић, која се са својим антисрпским Фондом за хуманитарно право залаже да се права ових накарадних групација регулишу, можете мислити, Уставом СРЈ.

Пропагирањем хомосексуалаца и њихових тобожњих права у друштву, разбија се основна ћелија на којој друштво egzистира, а то је породица. Да ли се гледало са стране божанских закона, или са стране природних закона, неспорна чињеница је да два мушкарца, или две жене, колико год да се воле не могу да имају децу.

Божији закони, а и природни, јасно указују да смо створени да би одржавали и продужавали људски род, а то се љубављу између истих полова, сви смо сведоци, не може да оствари. Свака врста пропаганде за легализовањем хомосексуалних бракова је у суштини само пропаганда за убијањем породице.

Нови светски поредак је наметнуо тезу о смањењу људске популације. Нема сумње да се на томе заиста ради, јер како објаснити све могуће ратове, које су Сједињене Америчке Државе водиле од краја Другог светског рата па до данашњег дана, или ратове у којима су Американци индиректно учествовали наоружавајући сукобљене стране.

Међутим, и кампања за развој хомосексуализма има везе са овом жељом творца тзв. new еџа. Зато се на оваквим бесомучним кампањама за права хомосексуалаца и за легализовањем

њихових антибожијих бракова толико инсистира. Све то можемо да видимо и читамо и у домаћим медијима попут Б292, БК телевизије, Студија Б, РТС-а, Блиц-а, Глас-а, Данас-а...

Сви ти медији данас, по налогу Соње Лихт, Соње Бисерко, Џорџа Сороша, Владе Републике Србије, разних невладиних (данас Владиних) организација, врше пропаганду у корист хомосексуалаца. Не дај Боже да се неко томе супростави, одмах ће бити проглашен фашистом, човеком анархичне прошлости, припадником нацистичког покрета и ко зна чиме све још.

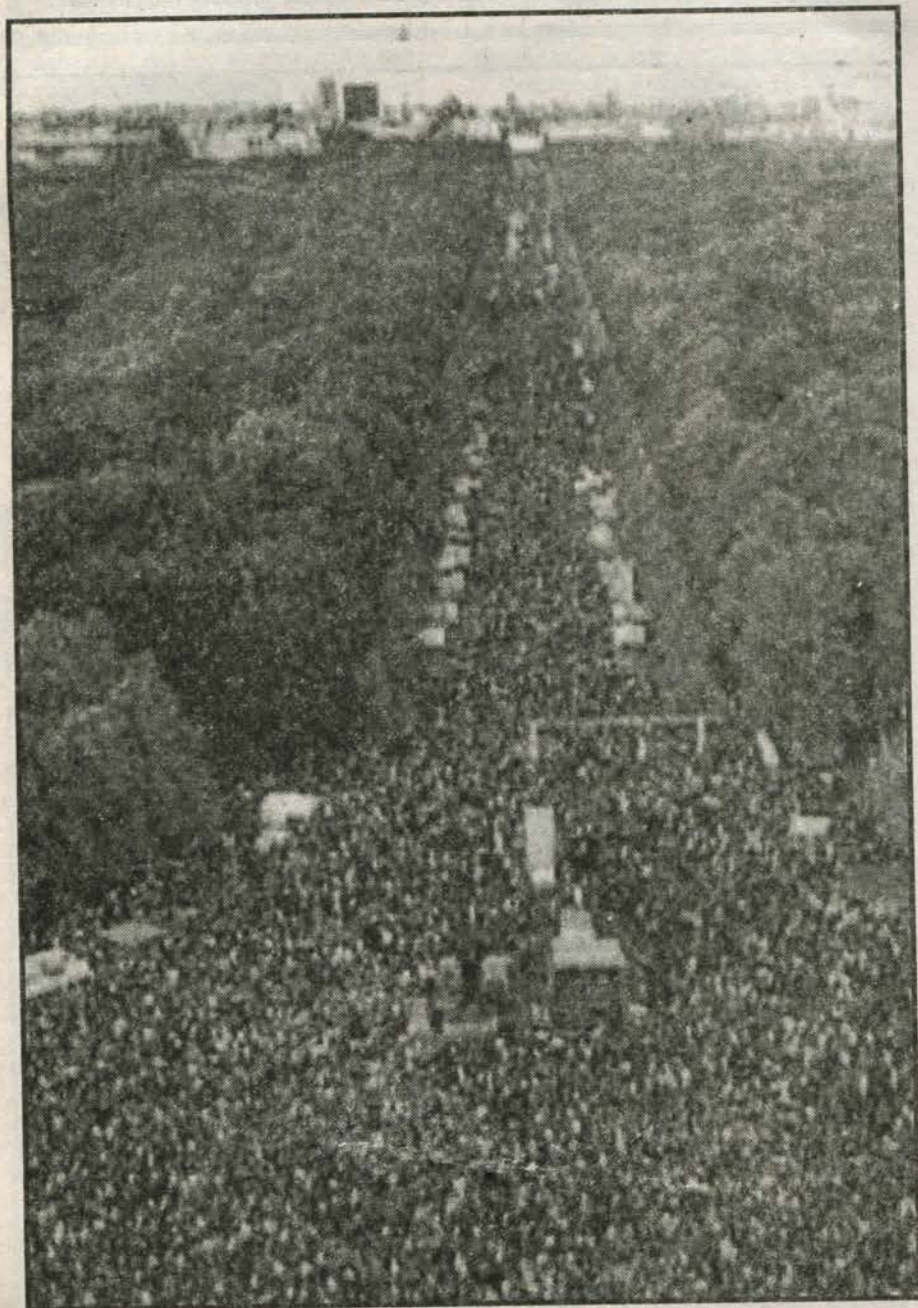
Људи који су се 30. јуна окупили да изразе свој протест против шетње хомосексуалаца кроз српску престоницу одмах су од тих силних, тобоже демократских и независних, медија добили епитет фашиста, иако су им то приписали људи који никада у животу нису прочитали ништа о фашизму.

Наравно овим не желимо да оправдамо никакав облик насиља, али морало је да се претпостави да ће се онако нешто десити.

Наш народ, на жалост ДОС-овских лидера, још увек држи до своје традиције, још увек је духовно здрав и наравно не жели да га неко уништава и трује идиотским идејама о сорошевским људским правима, толеранцији или нечим сличним.

Позитивна чињеница свих тих догађаја од 30. јуна је та да је на протест против шетње хомосексуалаца изашла омладина Србије. То нам даје наду да ће Србије заиста васкрснути као национално свесна и духовно здрава земља, и да ће лудаци који пропагирају овакве будалаштине, попут права хомосексуалаца, заувек нестати из наших живота.

Владимир Букановић

РЕКЛИ СУ О МАРШУ ХОМОСЕКСУАЛАЦА...

Неморална и перверзњачка шетња хомосексуалаца улицама града Београда, која се завршила тако како се завршила, изазвала је различита мишљења у јавности. Људи са имало части и морала згражавали су се, док су појединци из владајуће гарнитуре причали како је то демократска тековина коју наше друштво мора да усвоји како би закорачили у тај толико демократски свет. Редакција "Велике Србије" питала је посланике из свих посланичких клубова у Скупштини Србије шта мисле о овом безбожништву, а наши читаоци нека сами процене кога су изабрали да их представља у Скупштини

Чедомир Јовановић (шеф посланичког клуба ДОС-а): Мислим да ми живимо у свету у коме начин живота неке може бити прихватљив а неке не може бити прихватљив. Право људске слободе је утврђено и оно се не може оспоравати. Ми смо дужни да то право поштујемо и да се на такав начин односимо са поштовањем једни према другима.

• Поједине невладине организације су затражиле легализовање хомосексуалних бракова, па чак и дозвољавање усвајања деце у тим браковима. Ваше мишљење о томе?

Чедомир Јовановић: Мислим да то у овом тренутку нема ону озбиљност која рецимо постоји у земљама Западне Европе где је таква врста идеје преточена и у законе.

Чеда изгледа жели да све што стигне са Запада, па макар то било и нака-

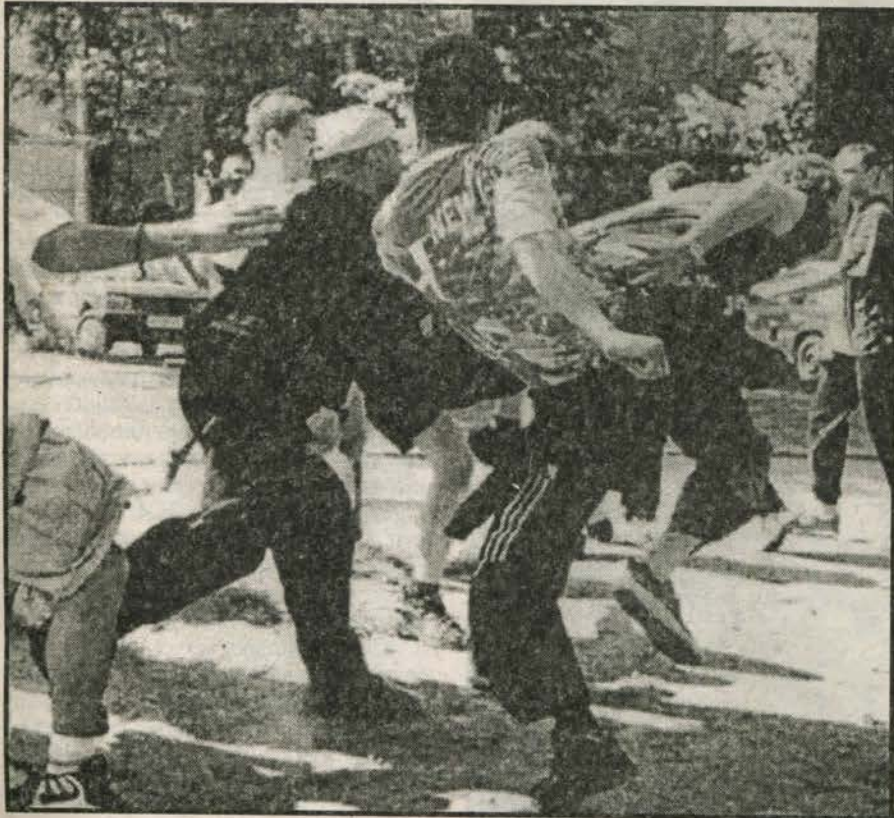

радно, буде прихваћено и код нас. То што се данас појам људска права у потпуности злоупотребљава, и што нам је дозвољено да тај појам тумачимо само онако како су творци Новог светског поретка замислили њему не смета. Битно је да се под окриљем злоупотребе тог појма уништава све оно што је у друштву заиста здраво и вредно. Чак се иде и до тога да се измисли појам сексуалних мањина, као да поред мушкарца и жене постоји и нешто треће. Па тако ако нисте до сада знали, ДОС вам је увео и право на сексуално опредељење. За "Велику Србију" о том новом појму говори Јелена Миленковић посланик ДОС-а.

Јелена Миленковић (ДОС): Ако желимо да будемо једна демократска земља онда морамо да уважавамо свачије мишљење и свачије опредељење. Једно од основних људских права је и право на сексуално опредељење. Свако има право на своје сексуално опредељење и ја тако посматрам ову појаву. Оно што се десило на том маршу је један од најгорих облика примитивизма са примесама фашизма.

• **Сматрате ли да све оно што са Запада долази ми морамо да прихватамо здраво за готово, и да ли је по вама нормална појава хомосексуализма?**

Јелена Миленковић: Ја нећу да улазим у категорију нормалног или ненормалног, али свака појава која не шири агресивност је дозвољена. Ту појаву ја не бих само ограничавала на земље Запада, јер сматрам то једном универзалном појавом.

Нама остаје да приметимо да се та појава није овако јавно пропагирала до долазка ДОС-а на власт у Србији. Искрени да будемо, нисмо ни сањали да то може да буде универзална појава, али смо били сведоци да се такве ствари на Западу и те како дешавају.

Но, очигледно је да смо ми под ДОС-ом осуђени да прихватамо све живо са Запада, па макар нам они пропагирани да једемо и измет. Додуше, велики заштитник хомосексуалца Биљана Србљановић је у свом бедном позоришном стваралаштву и направила представу под називом "Пад", где је Србе приказала као народ који једе сопствени измет. Зато немојте да вас чуди да ако нам Запад нареди и то да радимо, да ће нам то ДОС приказати као основно људско право.

Посланик Социјалистичке партије Србије, Зоран Радовановић, иначе лекар по струци, не дели мишљење својих колега из ДОС-а. О маршу хомосексуалаца он има следеће мишљење.

Зоран Радовановић (СПС): Ја сам, пре свега као Србин а потом и као лекар, против оваквих облика организовања. Још као студент медицине учио сам да су овакви облици понашања ненормални.

Сви сте свесни последица које таквак брак може да остави на друштво, а поготову могу бити тешке последице ако се таквим браковима омогући да усвајају децу. То једноставно ни медицински, ни људски није у реду, и ја сам као православац против тога.

• **Ипак, и поред свега што сте навели, свесни сте чињенице да**

поједине невладине организације захтевају легализовање таквих бракова и дозвољавање усвајања деце од стране таквих родитеља. Ваш коментар?

Зоран Радовановић: Мислим да се неке друге институције морају пре свега позабавити тим невладиним организацијама. Не треба из тог света прихватати оно што је накарадно и непотребно. Неке ствари које задиру у српску породицу, а њу чине мушкарац и жена са децом, нису добре за народ.

Посланици Српске радикалне странке, следећи програмска начела своје странке, где је једно од основних начела, начело очувања породице и развијање национално свесног и духовно здравог друштва о маршу хомосексуалаца имају следеће мишљење.

Милорад Мирчић(СРС): Није ту суштина у самој паради, већ у политичкој позадини те параде. Очито да ДОС-овци на тај начин желе да се декларишу као поборници оваквих парада. Странка Жарка Кораћа, која је чланица ДОС-а, јавно пропагира такве идеје.

Читав тај карневал урађен је са намером да се изазове одређена реакција како би се на неки начин прогурала идеја да се регулише легитимитет хомосексуалаца. Та прича датира још из предизборна кампање ДОС-а. У предизборној кампањи ДОС је најављивао да ће легализовати бракове хомосексуалаца.

• **Како ви гледате на захтеве легализовања бракова хомосексуалаца?**

Милорад Мирчић: Па то је апсолутно противприродно. У земљама Западне Европе то је вештачки и форсирано. Морамо водити рачуна да оно што је противприродно, па макар вам то и та Европа пропагирала као здраво, не усвајамо. Првенствено то се код нас православаца коси са вером и

са моралом. Ја сам као православац наравно против оваквих облика.

• **Посланици ДОС-а** кажу да су такве појаве нормалне и да је уважавање таквих облика у суштини поштовање људских права. **Ваш коментар?**

Милорад Мирчић: Па понашање посланика ДОС-а је управо у том стилу. Додуше, колико ја знам нису лично били на том карневалу, али то не умањује њихову одговорност за овакве појаве.

Њихове изјаве не треба схватати озбиљно, јер је то одраз њиховог приватног живота, којег покушавају да наметну као клише за живот у Србији.

Своје мишљење о хомосексуализму дала је и Наташа Јовановић, народни посланик Српске радикалне странке.

Наташа Јовановић (СРС): Од петог октобра у Србији је наступила потпуна декадентност у јавном животу. Заиста свако ко је иоле нормална особа, и ко је васпитан у духу православља није могао ни да сања да ће они промовисати нешто што је потпуно у супротности са српском традицијом и културом.

Оно што су тог дана припадници тих декадентних група тражили по београдским улицама, вратило им се на начин на који Срби реагују на такве појаве.

Ми не можемо да будемо држава ненормалних људи и не можемо да будемо држава у којој ће такве ствари да се промовишу. Сваки пут када поново буду покушали да такве ствари промовишу нека се добро замисле где живе и шта ће им се десити. То што ДОС-овци причају да су права хомосексуалаца нека људска права је нешто најгоре што се може чути.

Знате, они су у стању да све пропагирају осим онога што је у интересу српског народа и српске државе. Сведоци сте да се на њиховим медијим бесомучно пропагира и секташтво, да доносе закон о државним празницима где се радно празнује и Савиндан и Видовдан, а чињеница је да у самом ДОС-у седе људи који су заиста хомосексуалци. То вам ваљда говори какав неморал и каква декаденција влада Ср-

бијом.

Генерални секретар Српске радикалне странке, Александар Вучић, на ово безбожништво има следећи коментар.

Александар Вучић (СРС): Реформе и демократске промене су најоучљивије по паради хомосексуалаца. То је оно где је ДОС најлађе и најуспешније отишао. Српска радикална странка је против противприродног блуда, ми смо против уништења основне ћелије нашег друштва а то је породица.

Заиста потпуно разумем бес и гнев људи који су изашли да изразе протест против параде хомосексуалаца, и просто их људски разумем. Жао ми је полицајаца који су ни криви ни дужни задобили повреде. Ја не могу да оправдам насиље.

Сви ти из ДОС-а који су мислили да нас на овакав начин поведу у њихове реформе, и да нас на тај начин усрећују, морали су да се добро замисле и да поведу рачуна да не организују параде хомосексуалаца.

Нека иду у Берлин, Париз или већ где хоће, јер су тамо буквално сваки дан а да нико не зна ни шта раде тамо, па нека тамо организују те параде. То заиста није потребно у Србији.

Надамо се да овакве параде неће више ником пасти на памет да их организује. Србија ипак има још увек свесне људе, који су спремни да размишљају и да се супротставе оваквим накардним потезима ДОС-овске власти. Параде ових наказа нису за Србију, и свако ко жели да овако нешто организује нека се добро замисли шта га може снаћи.

Срба је ионако мало, па ваљда нам је циљ да се множимо а не да се смањујемо. Зато одлучно кажемо: ДОС-овци, пардон хомосексуалци, даље од Србије!!!

Владимир Ђукановић

ПАШИЋЕВА ПОСВЕЋЕНОСТ ОТАЏБИНИ

У свим фазама свог рада, Никола Пашић се, како показује др Драган Симеуновић у свом огледу о Пашићевој отаџбинској доктрини, борио за ослобођење и уједињење српског народа у једну државу

Посматрајући Пашићево схватање државе и његов однос према њој, др Драган Симеуновић, у огледу "Отаџбинска доктрина Николе Пашића", сврстаном у књигу "Из ризнице отаџбинских идеја", пише да се о томе, као и у случајевима већег броја осталих "политичких мислилаца и делатника", не може "говорити као о нечем сталном и потпуно оригиналном".

Не занемарујући ту уочљиву црту, мора се ипак признати да је, без обзира на све разноврсне идеолошке утицаје, које је у својој вишедеценијској политичкој активности претрпео знаменити српски политичар, његово разумевање државе сачувало извесне мисаоне ниге које га "чине и доктринарним и препознатљиво Пашићевим".

Пошто се очигледно ради о развојном процесу, др Симеуновић Пашићеву отаџбинску доктрину дели, у концептуалном смислу, на три фазе: опозициону, државничку и ону која обухвата Пашићев рад на стварању нове државне заједнице после Првог светског рата.

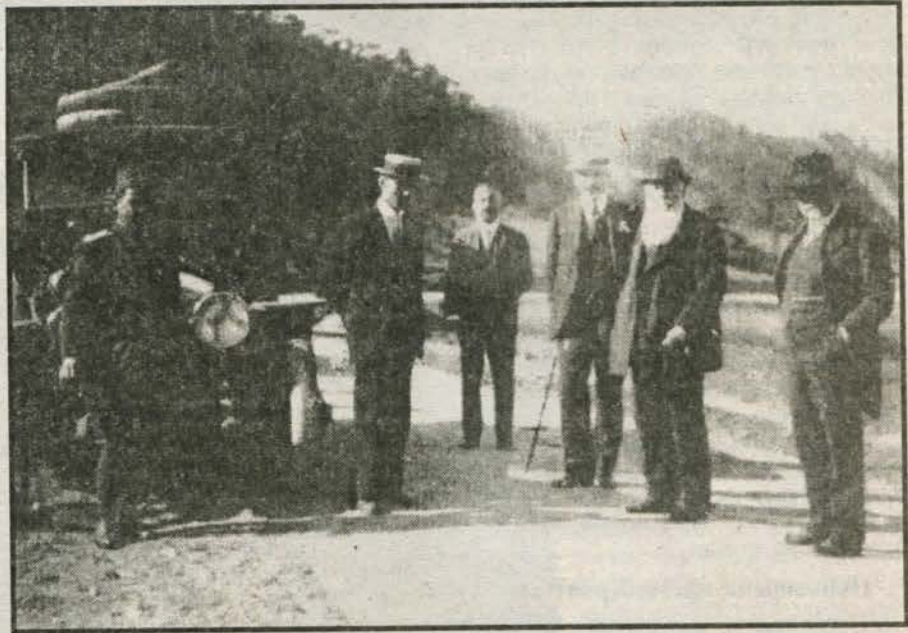
Концепт националне државе

Највише простора у свом разматрању Пашићевих политичких и државотворних погледа, професор Симеуновић посвећује почетној фази Пашићевог рада, која се односи на стицање његовог теоријског образовања и првобитну опозициону активност.

"Пашић који је од детињства веома много читао, своје прве расправе о српској држави је водио са интелектуалним средњошколцима, као ђак Крагујевачке гимназије, обузет ослободилачким заносом своје генерације.

Са социјалистичким идејама о држави се улозгао као припадник групе Светозара Марковића, док је схватања о националној државности црпео из листова "Србија" и новосадске "Заставе", чији су прилози надилазили дневно-политички ангажман.

Из времена његовог студирања у Швајцарској (1868-1872. г.) остаће у не-

Ни светац, ни грешник

"Као што својевремено није требало пренаглашавати његове мане, данас од Пашића не би требало правити свеца, поготово што он то очигледно није ни био, нити је могао бити. Доза недоследности, вештине, па и преваре је, у политици, не толико пожељна колико неминовна. Границе тога, нарочито када су у питању државници у бурним временима и малим, свакојаким злом приписаним земљама - није лако одредити. Ипак, за Пашића се може рећи да није био макијавелиста, будући да, суочен са избором праксеолошког или аксеолошког одношења према држави, не бира као коловизијалну девизу - 'Циљ оправдава средство', него - 'Циљ одређује средство'. Ако се Пашић и користио државом, неспорно се и она користила њим; грешно је и он према њој и она према њему. Када би се то могло изразити објективно, могло би се рећи да су њихови полувековни рачуни, рачуни државника и државе, измиренни".

(Драган Симеуновић, "Из ризнице отаџбинских идеја", стр. 242-243)

говим 'Циришким нотесима' забелешке о читању целокупних Ласалових дела, дела Михајла Бакуњина, Диринга, Хердера, фон Делича, затим литературе о Француској револуцији, Бабефу и Жан-Пол Мару", каже о формирању Пашићеве теоријске подлоге др Симеуновић.

Међутим, треба знати да за остваривање самоуправних политичких начела, за које се Пашић у том периоду залаже, он не препоручује револуционарно преузимање власти, јер сматра да је парламентарна борба много подеснији начин за легитимно остваривање одређених олакшица у друштву.

"У то време, Пашић, попут Светозара Марковића, Миге Ценића и многих других социјалиста у Србији тога времена, сматра да држава самоуправе и задружно као економско уређење земље омогућава да народ сачувамо да не усвоји погрешке западног индустријског друштва, где се ствара пролетаријат и неизмерни богаташлук", истиче др Симеуновић.

Опредељујући се од самог почетка своје политичке делатности за ослобођење српског народа и његово уједињење у једну државу, Никола Пашић, чак и када спомиње револуцију као најпожељнији начин да се до тога дође, не указује тиме на њену класну димензију, већ, како примећује др Симеуновић, наглашава њен национално-ослободилачки карактер.

На тај начин, он у својим текстовима, заједно са осталим члановима своје политичке групе, започиње у листу "Старо ослобођење" да утврђује концепт националне државе.

Неповерење према Хрватима

После уласка у Скупштину, 1878. године, Пашић се у својим политичким изјављивањима отворено залаже за постојање слободне штампе и противи недемократским методама у борби против политичких противника, којима се држава незаконито користила.

Тако је, на пример, после протеривања Васе Пелагића, он држао јавне говоре и правио интерпелације да би показао како се за остваривање људских права и слобода треба борити.

Професор Симеуновић посебно обрађује и Пашићеве реферате на Првој главној скупштини Радикалне странке (одржаној од 26-28. јула 1882. у Крагујевцу) и Другој годишњој скупштини (одржаној од 12-14. септембра 1883. у Београду) у којима је он изнео "низ поставки о будућем уређењу државе" и "устао против насиља државе над члановима Радикалне странке које је прати од оснивања, а које се нарочито интензивирало после атентата на краља Милана".

Запажено место у Симеуновићевом огледу заузима и анализа нацрта новог Устава, чију скицу је уместо за то задуженог Гиге Гершића направио лично Ни-

кола Пашић. Оно што је битно, јесте то да у овом документу Радикална странка лагано одступа од неких ранијих уверења, као у случају свођења глобалне самоуправе на систем локалне самоуправе итд.

О Пашићевом ставу према Хрватима и идеји јужнословенског уједињења, др Симеуновић углавном говори на основу Пашићевих идеја изнетих у његовом мало познатом спису "Слога Србо-Хрвата", у којем је на неким местима велики српски политичар изрекао готово пророчке речи о будућим односима ова два народа. Симеуновић и наводи једну Пашићеву реченицу за коју каже да се барем два пута потврдила у 20. веку: "Кад би та два народа већ била у једној држави, довели би је брзо пропасти у тренуцима кад би се захтевала њихова слога у одбрану заједнице".

Бриљантна државничка каријера

Друга фаза у развоју Пашићевог схватања о држави започиње, према Симеуновићевим речима, после његове амнестије, од 26. јануара 1889. и тријумфалног повратка у земљу, после којег ће, убрзо, започети и његова "бриљантна" државничка каријера.

"Пашић се у земљу враћа у петој деценији живота, као потпуно сазрео политичар разнородног искуства и изграђених схватања. Оно што следи неће бити тек корекције, али главне поставке се не крећу ван граница корекција. Те главне поставке су најмање и спорне у овој, тзв. другој фази: држава мора бити народна држава, циљ мора бити држава у којој су окупљени сви ослобођени припадници српског народа, држава мора бити демократска политичка заједница", наводи др Симеуновић.

Вештом политиком, Пашић територијално проширује границе Србије и показује завидно државничко достојанство на спољнополитичком плану. У унутрашњој политици, он прихватањем поделе "суверенитета између народа и монарха", као и неким другим ставовима по економским питањима, како примећује професор Симеуновић, одбацује ранија социјалистичка уверења и програмске поставке о уређењу државе, чиме, у ствари, напушта идеализацију "коју му је допуштала опозициона ситуација у друштву".

На ред долази трећа фаза у његовом одношењу према држави, у којој ће он активно допринети слому две царевине и "стварању једне нове државне заједнице која ће се, на крају, обликовати као југословенска".

Највећа Пашићева грешка

Расправе о томе да ли је Никола Пашић био за Велику Србију или оснивање југословенске државе су, по уверењу професора Симеуновића, у потпуности беспотребне, јер је Пашић, као искусан политичар, био и за прво (поже-

љније) и за друго (остварљивије) решење.

"Нема никакве сумње да је за њега идеално решење била српска национална држава, или бар југословенска државна заједница, у којој би сви Срби имали и посебну, територијално заокружену целину. Међутим, то је прелазило и његове могућности и могућности Србије. При томе, о свему томе није одлучивао само Пашић, нити само Србија", пише Симеуновић, додајући у наставку свог излагања Пашићева страховања о могућности прерастања хрватског шовинизма у сепаратизам, уколико се у стварности наметне идеја "слоге и јединства" између Срба и Хрвата.

За време Првог светског рата, Пашић је, по свим расположивим подацима, водио доста рачуна о интересима српског народа, па је чак био спреман да се сукоби и са савезницима када су му ови тражили територијалне уступке. Била је то, зацело, једна мудра и далековида политика.

Међутим, слом царске Русије, политички притисак пројугословенски расположеног Александра Карађорђевића, као и захтеви западних савезника, довели су до слабљења Пашићевог утицаја на доношење коначног решења. Свестан тога, он је још само успео да одбије федерацију на основу "историјских земаља", да би затим почео да форсира централизам као "једино преостало решење које може заштити интерес српског народа".

Највећу грешку у Пашићеву каријери, по мишљењу др Симеуновића, представља његово "учеће у ликвидацији ултрапатриотске завереничке организације "Уједињење или смрт". Због тога је држава Србија претрпела вишеструку штету. Њена војна контраобавештајна служба је обезглављена, а контрола над пораженим хрватским и словеначким национал-екстремистима изгубљена.

"Нестанком завереника највише је тренутно профитирао монарх који је ојачао своју позицију и постепено преузимао ствар уједињења у своје руке, да би 15. 11. 1918. г. наредио Пашићу да се повуче из свих активности око стварања нове државе, пошто је 9. 11. 1918. г. већ успоставио директну везу са Народним вијећем у Загребу. Пашић није чак ни присуствовао каснијем чину уједињења. Нема сумње да је сматрао да остварени циљеви нису довољни за победника. Предоминантна позиција монарха у новој држави, у односу на Пашића, омогућиће му касније грубост која ће Пашића нагло отерати у смрт, а сам Александар ће постати мета усташа који би вероватно били затрти да је оставио "Уједињење или смрт" у животу", констатује у завршном делу свог огледа о Пашићевом схватању државе др Драган Симеуновић.

Добриша Гајић

ИВАНА - ГРАЂА ОД КОЈЕ СЕ ТВОРЕ СНОВИ

Игром случајношћу, како сама каже, Ивана Жигон је за Телевизију Палма најправила сценарио, режирала и изгала улогу у емисији "Молишва за нови век" која је први пут емитувана на Божић. Желела је да се пред наголазећим новим веком сви заједно помолимо кроз оне који то најлепше умеју - српске ђеснике.

Пре два месеца, управо за ту емисију, награђена је на десетом филмском фестивалу православних словенских земаља у Тамбову, у Русији, дипломом "Златни вићез" на којој пише да се додељује "за екранизовање и овајлоћење лепоте и величанствености српске поезије"

Месец дана раније Ивана Жигон је у Крушевцу награђена "Златном потковицом" за улогу Нине Заречне у Чеховљевом "Галебу".

У Русији, у Тамбову, а потом и на његовом еху у Пожеги, постављена је изложба фотографија уметничког фотографа Петра Вујанића под називом "Србија". Овом приликом су биле изложене 22 фотографије, а аутор припрема још озбиљнију изложбу од 55 фотографија за Београд. Ивана је била поверена улога Србије на тим фотографијама снимљеним понајвише на рувинама Генералштаба и другим симболичним местима. Улога без текста, а тако речта, сасвим другачија, а тако налик на њу потврдила је и на фотографијама снагу и сугестивност Иваниног талента.

То је само неколико последњих у низу испреплетаних улога (или живота) које ова млада девојка одиграва и одживљава за све нас. У свом матичном позоришту завршила је сезону као Нина Заречна, Настасја Филиповна у "Идиоту" Достојевског и Елиза Дулитл у Шоовом "Пигмалиону". Претходиле су им, раније или касније, Шекспирове Леди Магбет, Дездемона и госпођица Јулија, Ана Простер у "Маркизи де Сад" Јукија Мишима, Памела у "Женском оркестру" Жана Ануја, као и Милева у "Крмећем касу" и Зора Шишарка у "Белој кафи" Аце Поповића, Коштана Боре Стан-

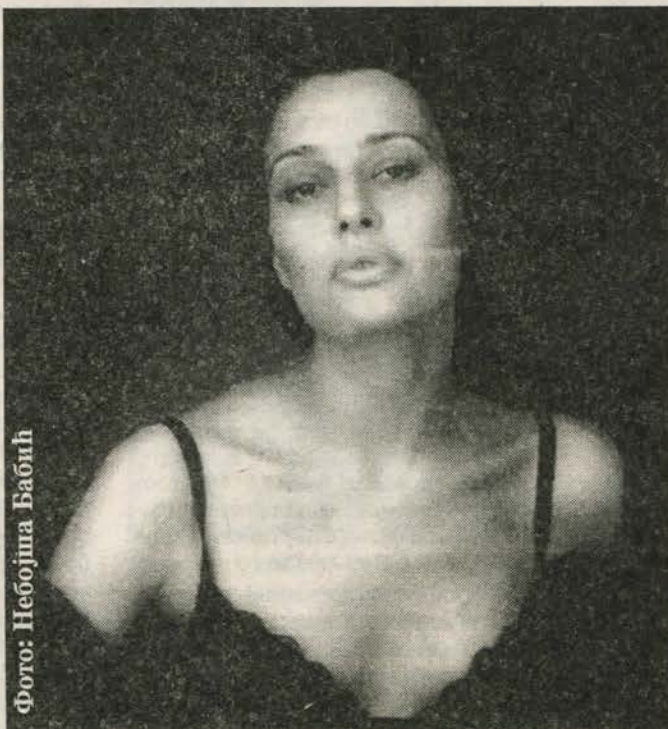

Фото: Небојина Бабин

ковића, циганчица Гага у драматизацији Андрићевог "Увојка модре косе"...

На први поглед етерична, превише нежна и као украдена из полутаме неког средњовековног замка Ивана не пристаје уз преопште оквире данашњице. Али кад проговори излива се снага бујице која носи све што пожели да понесе, а да притом остане бистра и прозачна. У полутами осунчаног дана, окружена благим нередом драгих ствари говорила је...

• Као глумица имате резервну отаџбину, или уточиште - на сцени. Као глумица, кроз лико-

ве сте на неки начин и интернационалиста. Или нисте? Да ли сте националиста и верујете ли да постоји идеална прожетост између космополитизма и патриотизма?

- Моја резервна отаџбина, илити стечени завичај на сцени, има смисао у борби за бољим и лепшим, концентрисанијим животом. Представу зато, као ни битку, није пожељно отказати. А у борбу, као и у љубав, па тако и у представу креће се без рачунијског вагања хоће ли се "победити" или "изгубити"... Управо то брисање црте између пораза и победе, односно борба упркос ризику да ћеш изгубити и јесте једна врста вере у победу. Ми живимо упркос што знамо да ћемо умрети. Волимо, иако врло добро знамо, и из праксе и из литературе да су све велике љубави несрећне. Тако се боримо и за идеје, иако знамо да се

и оне, као и љубави, могу из највеће идиле превратити у најмрачнији амбис... Међутим, потреба да се у животу иде напред, упркос логици ствари по којој би време можда требало бројити уназад - од рођења према смрти, је оно што нас чини људима; то што идемо унапред, чак и онда кад хрлимо у сопствену смрт.

На позорници је човек можда најближи томе да буде сам свој господар, те да и лакше него у животу побеђује у својој борби за лепши свет. Јер, у животу човеком господари збир "случајности", у сну влада неки још љуби хаос, а

ни смрт баш није место и време у коме човек одлучује о својој судбини... Човек на позорници пркоси животу, удво-стручава га; а могу мислити какво је то понижење за госпођу Смрт кад је тако неумитну и непоновљиву - репризирају... Нико се толико смрти не изругује као глумац на сцени. Супериорнији је, наравно, истински борац, у правом животу, који журиша у смрт, без страха.

Позорница је за мене завичај у коме се укрштају све стране света. Уосталом завичај, односно корени који везују човека за свој народ и јесу веза са свим његовим прецима, па и праоцем свих људи. У том смислу ја сам сигурна да се истински космополитизам црпи управо из човекове повезаности са сопственим народом.

Србин је гинуо на Косову пољу штитећи понајвише друге

• Није ли онда опасно по глумце који тумаче ликове јунака других нација да покидају везе са сопственим народом?

- У праву сте, код глумаца постоји опасност да играјући Французе, Немце и остале Енглезе изгубе своју аутентичност. Можда у тој чињеници треба тражити одговор на питање зашто је међу глумцима, и уопште позоришним светом, много оних однарођених.

Међутим, по мени, то се дешава из површног припадања глумачкој уметности. Јер у глуми се душа не губи, већ се усавршава давањем и дељењем с једне стране својим улогама, а са друге - публици, читавом свету, без разлике...

По мени је глума усавршавање себе, својих чула, своје љубави према постојању, дакле уметност изражавања пре свега људске индивидуалности. Глумац ће то друго биће, своју улогу успети да дочара као своје, у првом лицу једнине, само онда ако је и сам аутономна аутентична личност; ако је сам по себи занимљив начином свога постојања. И публика ће га волети управо због начина на који хода, дише, корача, плаче, говори, мисли - дакле постоји... Тек тако, ако је сам свој, он ће моћи да буде и "неко други". Слично је и са учењем страних језика. Како човек да учи страни језик, ако није савладао свој матерњи? Речи ће лако научити напамет, али недостајаће му садржаји.

Тако је, чини ми се, и са народом. Народ са здравим, јаким кореном, као што је, надајмо се, још увек српски народ попут глумца - са Французом се осећа као Француз, са Русом Рус, са Индусом Индус. И баш у том тренутку је понајвише Србин, ма колико парадоксално звучало - јер се његова крошња надвија широко над његовим кореном. Што је здравији и јачи корен, шира је и раскошнија крошња, и плодови се разбацују и далеко од корена, нарочито када дувају јаки ветрови, као што обично бива на Балкану. —

У том смислу за мене је српски национализам наликје истинског космополитизма. Јер, Србин је управо Србин зато што је изгинуо на Косовом пољу, штитећи понајвише друге, а не себе, јер изгинувши себе никако није могао наизглед сачувати. Али по православној вери - човек ће сачувати себе управо онда када штити друге. И српски народ, иако је изгинуо на Косовом пољу израстао је управо на својој погибији, на косовском миту, из својих високих узора, из народних песама у чијим су стиховима хероји изгледа живели дуже него да су се по данашњим мерилима "мудро" одлучили да изаберу земаљско царство... Зато се ми не могамо плашити негативног призива у речи национализам. Тога нека се плаше они народи који су војевали и освајали да би живели на рачун других народа.

Из оваквог промишљања ја нисам само српски националиста, већ и комуниста, јер верујем да човек не сме живети на рачун другог човека, исто као што ни народ не сме живети на рачун другог народа. Док не будемо схватили да је управо капитализам тај који је суштина новог светског поретка, нећемо га ни победити. Овога мог комунизма ће се згрозити само они површни људи који не схватају да је сваки "изам", па и комунизам, наравно, искомпромитовао своју суштину. Али и љубав се у браку, својој реалности, веома често исквари; и поред тога људи се и даље заљубљују, и даље венчавају. У том смислу и вера у правду неће угаснути у људском срцу, бар дотле док човек буде веровао у самога себе.

Русија - наше наде или разочарења?

• Какви су ваши утисци са последњег и ранијих путовања по Русији? Имате ли осећај да смо удаљенији или блискији него раније?

- Своју идеалну домовину од детињства слутила сам у руским просторствима. Тако сам већ у средњој школи тражила да уместо енглеског учим руски језик. Па чак и тај енглески, већ од 13 године сам проговорила најпре свађајући се са странцима и доказујући им да је њихова новчана цивилизација проклета и осуђена на пропаст. А руски сам научила не свађајући се, већ волећи Русију, руску литературу, па и понеког конкретног Руса. Ваљда је зато логично да руски говорим много боље него енглески, па чак и него италијански, који сам учила такође пријатно - певајући.

Наш "бескрајни плави круг и у њему звезда", наша дубока чежња за спасом који се крије у руској снази толико је ирационална идеалистичка да мора доживети и велика разочарења. Тако смо се разочаравали и током послед-

Фото: Небојша Бабић

них дугих десет година. За време бомбардовања била сам у прилици да им на државној телевизији кажем да је за мене њихово ћутање било страшније од НАТО пројектила, јер се од њиховог ћутања није могло побећи ни у једно склониште.

Говорила сам им да им не завидим на њиховој одговорности, коју су увек кроз историју морали крваво да отплаћују. Спасавали су и спасили Европу и од најезде Татара, и од њеног Наполеона, и од њеног Хитлера... Ко нам онда даје за право да не верујемо да ће спасити планету и овај пут? Ми смо ипак некако сувише размажено очекивали да се Русија на дугме подигне, уђе у ризик Трећег светског рата зато што нас, Србе, ето, бомбардују, а притом ни сами нисмо изашли на улице да демонстрирамо када су бомбардовали нашу браћу преко Дрине. У Русију се мора веровати, бар онолико колико у себе верујемо.

Пре неки дан читала сам поново део из "Ане Каренине", кад најчувенији руски литерарни јунак Вронски креће у Србију да се као добровољац бори са Србима против Турака. Толстој ту даје широку палету разних ликова: Љевина, пацифисту који не може да схвати зашто би неко ишао тако далеко да би се упуштао у тако ужасну и прљаву работу као што је рат; његов таст тврди да руски народи не зна за кога се то моли по црквама, молећи се за "браћу Србе", и да то чини желећи само да учини било какво богоугодно дело; ту је и слуга, мужик кога питају шта он мисли о том српском питању, а он одговара да се он ту ништа не разуме, да он воли да о томе одлучује његов свезнајући цар; и сам Вронски говори да одлази у Србију понајвише јер

му се више не живи. Само један јунак директно говори о жељи да се помогне једнородном, "истокрвном", братском народу који страда... Дакле, и тада и сада, и у романима па и у збиљи, и у Русији и у Србији има нас разних. Али очигледно је да постоје међу нама дубоке, нераскидиве везе и сличности, толико свеобухватне да се тешко могу конкретизовати у појединачно и конкретизно објашњење. Лакше се могу објаснити кроз пример.

Пре месец дана срела сам у Москви униформисаног (притом пијаног) младича који ми је, кад је чуо да сам из Србије, стиснуо руку, крикнуо болно "Косово!" и ударио о стаклени зид телефонске говорнице поред које смо се налазили. Стакло се поломило и њему је из шаке потекла крв. После тога сазнала сам од његове сестре да су њиховог брата пре неколико година отели Чечени. Ето, то су те наше руско-српске везе.

Срела сам и једну пропалицу свог у кожи и са кајлама, арбатског мафијаша који ми се представио именом Људојед, у преводу Људождер, и лагао да је био код нас на ратишту, али да је, ето, заборавио тачно у ком граду, јер је од рањавања задобио амнезију. Али мени је била некако драга његова лаж. Схватила сам да чак и руска бараба са Арбата осећа грижу савести што нису притекли у помоћ кад је требало. А честити људи су чини ми се погурени, онеспокојени, у очима им суза и огромно руско "опрости", у коме се крије свест о томе да не могу спасити ни себе ако не буду штитили нас. Мада та свест обећава да Руси ни овог пута неће изневерити своје предназначење и веру Достојевског да су Руси у ствари последњи прави Европљани. Ето, и то је такође наша руско-српска веза, нимало случајна.

Без равнотеже губе се и границе међу половима

• Можете ли упоредити свој доживљај Русије и Енглеске приликом боравка у обе земље?

- Не би било фер да одговарам на ово питање. У Енглеској сам била веома кратко, два пута на позоришним фестивалима. Искрено речено, једино лепо чега се сећам био је један сунчан дан када сам решила да на Ковент Гардену оживим, крајем двадесетог века, Елизу Дулитл из Шоовог "Пигмалиона", са почетка века.

Обукла сам се у дроњаву продавачицу цвећа, купила од последњих пара неко јефтино цвеће и почела да га делим пролазницима. Улетела сам тако и у улични панк концерт и схватила да ми је најдраже не кад се у животу игра и глуми, већ кад оно позоришно, најживотније заживи на позорници живота.

Тakoђе, не само да не познајем Енглеску довољно добро, већ ми се још од детињства, кроз литературу, нарочито Дикенса, Енглеска урезала као земља у којој муче децу по сиротишима. Уосталом, не би било праведно такође ни упоређивати једно изоловано острво и осмину земаљског копна које се зове Русија, и у којој тече 3.000.000 километара само река. Мени се тако чини да би се само у језеро Бајкал, дубоко и до 1600 метара, утопила читава Енглеска.

Рекла бих само једну веома битну разлику. Русија, чак и када је држала под својом влашћу Источни блок, није то чинила да би сисала туђу крв и краља, као што је то чинила Енглеска по својим колонијама, већ да би очувала, тека сада схватамо колико важну равнотежу на планети.

Без равнотеже међу светским половима, некако упоредо губе се границе и међу мушко-женским половима, па смо, ето, доживели да чак и у Бео-

Фото: Небојша Бабић

граду, на Балкану, педери и лезбејке желе да одпарадирају свој "понос". Кажу да се крај свега слути када се полови исувише приближе један другом. Ја се бојим да је то истина. Зато ми се чини, као што се на позорници негују дикција, књижевни језик и лепа манири, треба чувати и женску женственост, као и мушку мужевност, што и јесте најизразитији део људске индивидуалности.

Желели су да упропасте премијеру побуне против "новог светског живота"

• Да ли је већа одговорност или привилегија бити глумица у националном театру, и како то изгледа данас, у Народном позоришту у Београду?

- Позориште је за мене наука о животу. Не можете ни замислити како се

сваке вечери завеса неумитно спушта и колико је све што си одиграо те вечери после тога непоправљиво. Глумац тако живи на стотине живота, веома јасно осети краткотрајност оног свог једног јединог... Тако, позориште нас учи животу као увек зачудо јединственој, непоновљивој, аутентичној појави.

А појам национално је такође веома близак - аутентичном. Тако у националном позоришту и глумац и гледалац би требало да се осећају некако удвостручено аутентичним. Поготову то важи за српски национални театар. Тада би та аутентичност требало да се утростручи, јер су Срби последњих десетак година предњачили у борби за очување своје индивидуалности, а самим тим и аутентичности уопште. Били смо десетак година позорница на којој истрајава један свет паралелан са "светским" светом и његовим новим поретком; испуњен, идеалистичан, концентрисан, згуснут у догађајима, страстима и сукобима!

Све су то особине карактеристичне за позориште. Имали смо и овде гледаоце широм света, а и пристрасне, необјективне критичаре. Организованом хајком желели су да упропасте њену премијеру побуне против "новог светског живота"...

Верујте, дешава се то веома често и по београдским позориштима - да се и најлепше представе прогласе за најгоре, као и да се оне најпросечније проглашавају за изузетне, по принципу царевог новог одела.

Међутим, ти позоришни критичари и њима аналогне светске судије и моћници су заборавили да публика ипак воли да гледа оно што је заиста лепо, истински добро и аутентично, без обзира на то колико јој покушавају испирати мозак. А ми глумци којима је наизглед посао да "лажу", изигравајући да јесте оно што није, у ствари најбоље знамо колико ниједна сценска околност не може оправдати глумца који лаже.

Ми најбоље знамо да ниједан глумац који лаже публику неће опстати дуго у позоришном животу. У ствари, и на сцени и у животу, у фокус истинске патње улази само оно што осветљавамо нашом љубављу. Љубав тако осветљава, ако већ не може да објасни све недокучиве тајне. А човека можеш можда да натераш да каже да му се свиђа оно што му се у ствари не свиђа, али никако не можеш да обманеш некога да истински заволи оно што у ствари не воли.

"Наша" Ивана на протестним митинзима

• Ваши појављивања на последњим протестним митинзима СПС-а и Српске радикалне странке изазвала су и коментаре којима вас декларирашу као партијског човека

неке од ових двеју странака. Да ли сте стајали на бини поред политичара због неке од ових странака или због нечег другог?

- Како је глума за мене истраживање сопствене људскости и аутентичности и индивидуалности, тако у животу нисам могла постати чак ни члан на пример Савеза драмских уметника, а камоли какве партије. Наиме, од самог детињства Достојевики ме је учио да је човек, сам за себе, "крив за све", па би ми било превише да се са таквом врстом светоназора добровољно и учлањујем у неку додатну колективну кривицу.

Сада се, претпостављам, чудите како себи онда дозвољавам да стојим на митинзима поред људи који симболизују партијски живот, поред Анђелковића или Шешелја на пример. А за мене је то веома једноставно, јер је из срца. Када неки поступак човек чини искрено, из својих најдубљих идеала, из онога што га и чини човеком какав јесте - чини му се да је то толико чисто да се не може ничим испрљати. Мада сам, наравно, свесна да многи са стране тумаче та моја појављивања веома површно и банално. Додуше, и ја сматрам да глумица мора припадати свима и да је ниједна партија не сме својатати. Такође, знам да ме многи људи са митинга на пример својатају и говоре "наша", али ја то "наша" увек схватам као припадање своме народу.

То ме подсећа на случај када је мој отац Стево стигао у неко село да рецитује, и кад га је неки сељак загрлио и рекао: - Ево га наш Кригер. Било је то давно, али српски сељак добро антици-

пира ствари: мој отац, Словенац, па још и Кригер, испао је нашији од већине Срба.

За мене је у свим тим мојим, ризичним по моју професију наступима била пресудна прича виша од оне на први поглед и тумачење и, како парадоксално, тиме сам управо себе сачувала као глумицу чувајући и негујући своју искреност, па и темперамент.

Прво, ја мислим како осећам и како јакосећам тако јакосећам и мислим.

Друго, глумац је као нека ходајућа уметност. Уверена сам да би нека уметничка слика или песма, а нарочито родољубива (уосталом, ако песма сме да буде родољубива, зашто онда глумац не може?) одштелала до борца на фронту који брани свој народ; да би дошла и испред Скупштине да се буну против издајничке власти која је депортовала кроз Слободана Милошевића ако не баш сваког грађанина Србије, а оно бар сваког који је последњих десет година гласао за њега... Али не може песма сама да дође где је потребна као мелем на рану, просто јер не уме да хода. Зато глумац уме. Тако сам ја, понекад, и поносно што се уметност често преко мене сусретала са народом. И то оним "најнароднијим" народом, са најчистијим, обично најсиромашнијим светом, са оним "последњим" који ће по Библији "једног дана бити први".

Треће, ја још и разумем сироте политичаре, несрећног Ђинђића и, за мене још неморалнијег Коштуницу, и неке економисте и бизнисмене који су већ на неки начин својим животним опредељењем одабрали "земаљско, а не небеско царство", који нису схватили да

било чији један леп и комфороан живот, како га замишљају они који сањају "амерички сан", у исто време значи бар тридесет обогалених живота; али не могу да разумем ниједног уметника који се пита не - зашто живети, него само - како живети?

До пре свих ових ратова још сам и могла разумети Србина који је прозападно оријентисан, мада ми је то и тада парадоксално звучало, али после свега мени се то учинило као помањање увида у реалност. Удубљујући се у њихову психологију (јер удубљивање у психологију и јесте мој посао) схватила сам да није све тако црно-бело. Многи од њих чезнули су и сањали неки заиста бољи и лепши свет. Тај њихов сан, ако већ не раније, експлодирао им је пред очима 1999. године у свом пуним сјају.

Међутим, човек слабог карактера не може да се суочи са својом грешком, а поготову јер је та "грешка" последњих десет година прерасла и у кривицу и саучесништво у свим злоделима која нам је Запад учинио.

Последњих дана видим да су се дубоко замислили над собом. И зато, не плашим се кад ми се смеју што сам међу "последњима" који верују у изневерене идеале који нису више у моди. Лако ми је, и истовремено веома тешко на души, јер ће нажалост имати још много, много разлога да се разочарају у свој амерички сан, а помало и у себе. Али човек и може израсти у бољег и исправнијег ако се суочава са својим грешкама.

Весна Арсић

"Независни" медији су нам отворили очи разјашњавајући значење демократије, односно једноумља, насиља и мржње према свему српском

КО НЕ СМЕ ДА ВАС ПОГЛЕДА У ОЧИ?

Најочигледнији доказ да владајућа Демократска опозиција Србије управља медијима су измишљене приче о исправности политичких лидера, инсценирани догађаји, што се коси са сваком логиком и здравим разумом

Свеједно је да ли читате дневне новине од данас, јуче или прејуче. Постоји разлика једино у графичком решењу и наравно називу. Логично да је последица тога драстичан пад тиража. Најважније је да су медији сада "ослобођени" и да је новинарство "независно".

Пре 5. октобра у Србији су постојали писани и електронски опозициони медији, као и новинари који су себе декларисали као независне. Где су нестали тзв. независни новинари који су били огорчени појавом Закона о јавном информисању који је угрожавао њихову слободу мишљења и изражавања. "Озлоглашеног" Закона више нема, па су сада слободни да бескрупулозно и без икаквих доказа, а на крају и без своје личне одговорности вређају и пласирају све што им падне на памет.

Садашњу "слободу" односно инструкторије, као и материјална средства дао им је ни мање ни више него премијер републике Владе лично: слободно и без временског ограничења могу да измишљају хвалоспеве о челницима ДОС-а.

Говорили су о медијском мраку у Србији, а чиме су нам то очи отворили? Можда лажима које називају истином. Лажирају различите анкете, пласирају приче са монтираним доказима како би прогласили Србе за највеће злочинце у историји човечанства. Покушавају на различите индиректне начине да нас убеди да треба да се стидимо својих корена. Свакога ко покуша да се избори за наше национално достојанство проглашавају распиривачем националне мржње. Такви нису у тренду, јер не желе да се прикључе модерним западним токовима. Изгледа да се прикључивање Западу односи само на чланове владајуће коалиције. Комунизам је застарео термин и није у складу са модерним токовима, па је најлогичније заменити га прикладнијим – демократијом.

Данас свако у Србији ако можда до сада није знао, сада сигурно зна шта

ОН СИГУРНО НЕ СМЕ

значи демократија: једноумље, насиље, лажи. Старијим генерацијама је много јасније: повампирени комунизам. Већина лидера ДОС-а има изузетно добро памћење кад се још увек дословно придржава својих пређашњих убеђења: "Друже Тито ми ти се кунемо да са твога пута не скренемо". Оно што је Тито започео, они довршавају уз помоћ медија, а по диктату финансијских моћника са Запада који опстају тако што уништавају свакога ко им засмета.

Тужна је слика где медији упорно оправдавају сваки корак владајуће Демократске опозиције Србије, али све безуспешније. Оно што је исправно и истинито не треба објашњавати или оправдавати, јер говори само за себе. Лидери ДОС-а се међусобно више критикују него што то раде медији. Исто тако саме за себе говоре емисије типа округлих столова које су све чешће присутне на готово свим телевизијама. У њима неколико истомисленика, предвођени водитељем, подржава сваки потез власти. Нема недоумица око забрањивања свега што их омета у раду, на пример опозиције која врши опструкцију Владе изношењем истине. Ко је још чуо за постојање опо-

зиције у демократским земљама и каква је њена функција кад одлуке ионако доносе сами.

Хиљаде незадовољних, понижених и увређених Срба је мирно шетало улицама у знак протеста. Можда је требало да руше град да би се неко осврнуо на њих као што је то радио Зоран Ђинђић на својим протестима. Вероватно су погрешили што се нису послужили "демократским" средствима, јер би их једино на такав начин владајући режим разумео.

Срби су кроз целу историју били поносан и достојанствен народ. Супротстављали су се много пута бројнијим и надмоћнијим непријатељима, али су и у таквим временима успевали да сачувају своје национално достојанство. Овог пута су прозрели групу криминалаца која их понижава на све могуће начине да би се додворила нашим вековним непријатељима. Очекују помоћ од оних који су рушили и уништавали нашу земљу. Кажу да су у нашем интересу бомбама разарали нашу земљу и претварали нас у живе мете. Њихове верне ДОС-овске слуге су ту да нас уз свесрдну помоћ медија убеди у то.

Да ли сада Кошпуница сме да вас погледа у очи?

Весна Марковић

СРАМНЕ ТВ ИГРАРИЈЕ

Петооктобарске промене су промениле наш живот, наравно нагоре. Уведени су нам разноразни порези путем којих ћемо брже "ући" у Европу, у припреми је доношење закона о радним односима и ко зна шта све, од чега се обичним смртницима диже коса на глави. О томе шта је све (анти)српска влада припремила својим грађанима уредно нас обавештавају нова полуписмена, насмејана, послушничка лица Нове ТВ Бастиље, а за њима, у идиотским похвалама досовској власти не заостају ни остали електронски медији. Проток информација је у потпуности контролисан и апсолутно једноуман. Рекло би се, социјалисти сменили комунисте, а комунисти се поново вратили (још јачи и острашћенији) и успешно утемељили све оно што их је Броз научио, е наздравље таквом "објективном" информисању

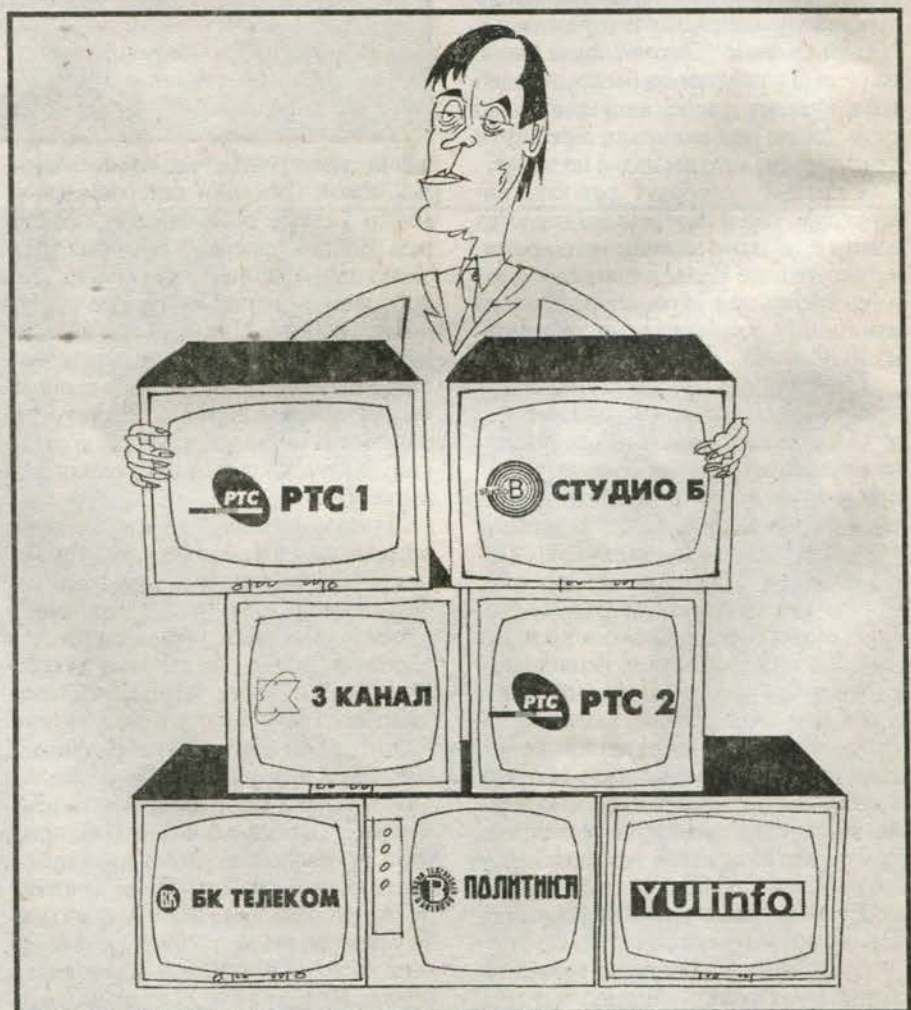
Покушавамо још од "историјског" 5. октобра да пронађемо бар неку разлику у уређивачкој и концепцијској политици ове модерне "транспарентне" комунистичке власти. Једино што се може опазити јесте, из корена измењени став према дојучерашњем "великом вођи".

Све остало су само трице и кучине. Грађанско-комунистичку концепцију нације и државе сменила је грађанско-комунистичко-мондијалистичка. Срба нигде нема! Понекад су се и појављивали, у ретким политичким емисијама ТВ Палма, али су и њу, пре извесног времена, дограбили неки подужни прсти.

Дакле, сада је свеједно за који ћете се програм одредити, јер вас са свих страна заплускује терминологија: транспарентно, демократско, грађанско, хуманистичко, хуманитарно, европско, мултиетничко, мултикултурално, мултиконфесионално и остало мулти, мулти...

Нова, ова последња октобарска револуција, макар је тако изгледало у једном тренутку, обећавала је промене. Било је на жалост по српски народ, баш као у оној старој пословици, "Обећање, лудом радовање"! Пре свега разноразни лидери и лидерчићи многобројних комби-странака обећавали су повратак културе, која је, наводно, ишчилела с ових простора у последњој деценији.

И тако је народ Србије, који и даље, нажалост, може да прати углавном

програм РТС-а, преваспитаван током читаве јесени Бетовеновом музиком.

Љубитељи Дворжака, Шопена и Вивалдија остали су ускраћени за омиљене композиције. Да не говоримо о већинском делу српског народа и њиховом музичком укусу. Временом се изворна музика вратила на мали екран, али је новокомпонована и даље жигосана као апсолутни кич. Не кажемо да турско-техеранску музику треба вратити на место које је раније заузимала, али није ни све што је rock'n'roll култура.

Ако оставимо проблем музике по страни, суочићемо се са поражавајућом чињеницом да осталих видова културно-образовних емисија готово и нема. Уколико су и предвиђене нечијом програмском концепцијом, онда је то у терминима кад већина становништва ради или спава.

Дечији програм је мисаона именица. Изузев досадно-стереотипног школског програма на РТС-у, дечије главе се филују разноразним наказама америчко-јапанске продукције (Дигемони, Моћни рендери, Нинџа-корњаче), док врхунац перфидне бригае за наше потомство представља ђаволска карикатура-Хуго, који је за Васкрс чак даривао васкршња јаја са својим ликом. Срећа је да се све ТВ станице углавном баве политиком те наша деца и не пиље претерано у блувотине које им се сервирају.

А Политика

Од времена до када сеже сећање једног просечног гледаоца, ударни ТВ дневник у 19.30, везивао је чланове свих породица за мали екран. Сећамо се оних страшних, дубоких гласова, који су са нарочитом драмском акцентологијом наглашавали поједине речи. Не морамо само да се сећамо, довољно је да погледамо неки од ТВ Дневника данас, и схватићемо-традиција се успе-

шно, наставља! Испирање мозга, такође. Као и интернационализам. Као и делегације које дочекују друг председник и чланови Владе. Као и сетва-жета, које из године у годину премашују рекордне приносе из прошлих година. Као и натурање веровања у боље сутра.

За разлику од РТС-а, на осталим ТВ-станицама насмејана, лепа, млада лица, одевена по последњој моди, са доста укуса, али то је све. Вести свих ТВ програма личе као јаје јајету. Додуше, Танјуг више нема монополисан положај. После петоктобарске револуције тај положај су заузеле Бета, Фonet, Б-92, а они увек имају информације из прве (читај америчке) руке. Зар не?

Октобарска еуфорија полако, али сигурно јењава. Ипак, у ретким дуелима владајућих и опозиционих лично-

сти, ДОС увек има учесника више. Не тако очигледно, без оног раније убицајеног: ми мислимо, ми смо, ми смо се борили, ми смо сменили, ми, ми, ми. Ови нови-стари једноумници су се мало ишлифовали, можда нешто и научили. Један од ретких новинара, који се у једном тренутку истргао (америчкој) контроли и није држао новоустановљених (старих) правила игре, некада најжешће перо против Милошевићевог режима, Бојана Лекић, примила је награду Фондације браће Карић, и од тада је, прво била изложена поругама оних са којима је годинама била на истом задатку, онда је нестала из свих медија, а ми смо се још једном уверило у то, како револуција једе своју децу.

Све у свему, са Лекићком или без ње, контролисани електронски медији постоје као и њихови новинари, који у својој уображеној величини, нису ни свесни беде која из њих исијава.

Досовске сатанизације

Директно укључивање гледалаца у разноразне политичке емисије је сада већ давна прошлост. На велико изненађење нове, демократске (читај тоталитарне) власти, показало се, како ни сви Срби нису присталице ДОС-а, да умеју да постављају врло неугодна питања, а богомаи, умеју, чак, и да мисле. Како би се избегле непотребне неугодности, типа непредвиђених и оштрих сувислих народних питања, уређивачки колегијуми су донели одлуку да пређу на ранији тип лакрдијашких "Отворених студија" са цензурисаним, или у редакцији састављеним, питањима "гледалаца", и тако идемо истим путем, Јово наново.

Није ни чудо што је премијер убеђен како је народ "позитивно" незадовољан и да готово с лакоћом подноси пореско-платежни јарам, који је "оправдано" наметнут. О дугим, мрачним и хладним данима да ни не говоримо. Једна од његових упозоравајуће фреквентних реченица гласи: "Ова деца, коначно морају да знају у каквој држави живе, морамо да инвестирамо у енергетику, у инфраструктуру, у путеве". Шта ће да једу, обуку и где ће да летују – то не спада у његов домен. Будемо ли имали среће, тиме ће се позабавити неко други.

Нешто нам познато звуче приче о губитку који телевизија трпи због директних ТВ преноса скупштинских седница. Проблем са тоном је изгледа контролисано-нерешив, а као додатна сметња овим најновијим досовским једноумницима јесте и проблем убојито истинитих констатација посланика Српске радикалне странке. Срећа да су српски радикали провели оно мало времена у власти, које им дође као неопходни предах између раније СПС-ске и садашње ДОС-ске сатанизације.

ПОЛИТИКЈА

ВЛАДИСЛАВ РИШНИКАР, ОСНИВАЧ
из. заповед. извршен 1. септембар 1984. година
ДАРКО РИШНИКАР, УРЕДНИК
из. заповед. извршен 31. август 1984. година
Др СЛОБОДАН РИШНИКАР, ДИРЕКТОР
из. заповед. извршен 24. септембар 1984. година
ВЛАДИСЛАВ С.Р. РИШНИКАР, ДИРЕКТОР
извршен партизански командир 1941.
извршен 1. септембар 1985. година

ПРИМЕРКА 8,00 ДИНАРА

ПИСМА ИЛИМА СВАКОГ ДАНА - РИШНИКАР
СЕ НЕ ВРАЋАЈУ - ПРЕПЛАТА ЗА НАЈУГЛЕДНИ
СРП. МЕСЕЧНА 270,00 ДИНАРА, ПОШТОМ ПУНИ
НЕДЕЉНИХ ПОШТОДОНАЈА 321,00 ДИНАРА

БЕОГРАД, УТОРАК 31. ОКТОБАР 2000.
Број 31257 - Година ХСVII

Централна: 333-38-81, 333-87-81, Секретаријат: 333-38-88
Дневни одбор: 333-37-84, Водостановни: 333-38-35
Опште: 333-38-87, Преплата - так. и факс: 333-87-76
Телеграм: 333-38-85, 333-14-28, Телекс: 11-418, 11-418

ПОЛИТИКЈА
МАКЕДОНСКА 29

ЈУЛИТИКЈА

ВЛАДИСЛАВ РИШНИКАР, ОСНИВАЧ
из. заповед. извршен 1. септембар 1984. година
ДАРКО РИШНИКАР, УРЕДНИК
из. заповед. извршен 31. август 1984. година
Др СЛОБОДАН РИШНИКАР, ДИРЕКТОР
из. заповед. извршен 24. септембар 1984. година
ВЛАДИСЛАВ С.Р. РИШНИКАР, ДИРЕКТОР
извршен партизански командир 1941.
извршен 1. септембар 1985. година

ПРИМЕРКА 8,00 ДИНАРА

ПИСМА ИЛИМА СВАКОГ ДАНА - РИШНИКАР
СЕ НЕ ВРАЋАЈУ - ПРЕПЛАТА ЗА НАЈУГЛЕДНИ
СРП. МЕСЕЧНА 270,00 ДИНАРА, ПОШТОМ ПУНИ
НЕДЕЉНИХ ПОШТОДОНАЈА 321,00 ДИНАРА

БЕОГРАД, УТОРАК 31. ОКТОБАР 2000.
Број 31257 - Година ХСVII

Централна: 333-38-81, 333-87-81, Секретаријат: 333-38-88
Дневни одбор: 333-37-84, Водостановни: 333-38-35
Опште: 333-38-87, Преплата - так. и факс: 333-87-76
Телеграм: 333-38-85, 333-14-28, Телекс: 11-418, 11-418

ПОЛИТИКЈА
МАКЕДОНСКА 29

ДОСЛИТИКЈА

ВЛАДИСЛАВ РИШНИКАР, ОСНИВАЧ
из. заповед. извршен 1. септембар 1984. година
ДАРКО РИШНИКАР, УРЕДНИК
из. заповед. извршен 31. август 1984. година
Др СЛОБОДАН РИШНИКАР, ДИРЕКТОР
из. заповед. извршен 24. септембар 1984. година
ВЛАДИСЛАВ С.Р. РИШНИКАР, ДИРЕКТОР
извршен партизански командир 1941.
извршен 1. септембар 1985. година

ПРИМЕРКА 8,00 ДИНАРА

ПИСМА ИЛИМА СВАКОГ ДАНА - РИШНИКАР
СЕ НЕ ВРАЋАЈУ - ПРЕПЛАТА ЗА НАЈУГЛЕДНИ
СРП. МЕСЕЧНА 270,00 ДИНАРА, ПОШТОМ ПУНИ
НЕДЕЉНИХ ПОШТОДОНАЈА 321,00 ДИНАРА

БЕОГРАД, УТОРАК 31. ОКТОБАР 2000.
Број 31257 - Година ХСVII

Централна: 333-38-81, 333-87-81, Секретаријат: 333-38-88
Дневни одбор: 333-37-84, Водостановни: 333-38-35
Опште: 333-38-87, Преплата - так. и факс: 333-87-76
Телеграм: 333-38-85, 333-14-28, Телекс: 11-418, 11-418

ПОЛИТИКЈА
МАКЕДОНСКА 29

КАКО ЈЕ ПОСЛОВАЛА СРПСКА ПРИВРЕДА У ПРВОЈ
ПОЛОВИНИ ОВЕ ГОДИНЕ

КОНСУЛТАЦИЈЕ МАНДАТАРА ЗОРАНА ЖИЖИЋА ПРИ КРАЈУ

Састав ново Савезно владе

Пелевић и његова омања коалиција се врло лукаво супротстављају, а и СПС-овци коначно изађоше из мишије рупе. На упорне примедбе да опозиција опструира рад Скупштине, односно досовске већине, народ се више не обазире. Па, зар нам петооктобарски револуционари нису већ довољно зла нанели?

Диче се повратком у Европу и свет, као да смо неко време боравили у некој другој галаксији, или на неком још непронађеном континенту. Жале се како не могу великом брзином да уведу нове законе. Зар им и ово што су нам досад урадили није довољно? Само онај порез од 5 одсто за директно наслеђе је довољан да раскући више од пола Србије.

Како ће неко од своје мизерне платице да сакупи пар хиљада марака да би примио поклоњени стан од рођеног оца? Или што су за ових пар месеци нанизали толико кредита (читај задужили земљу) да би им и покојни "маршал" позавидео. Шта рећи о сукцесији и подели злата са онима који нам главе дођоше?

Ономад се Наташа Кандић показала као прави представник "оних" бораца за хуманитарно право који оспоравају оно основно право, које се зове другачије мишљење. Чак је и Дачић изазвао овације телевизијских гледалаца у неколико наврата, јер Срби не заборављају све отровне гадости које су током година изречене.

Занимљиво је како и у овој, као и другим емисијама које за тему имају Хаг и изручење Слободана Милошевића, некако, увек успевају да преклопе оног ко жели да открије праву суштину целе те приче.

Дакле, суштину је: осуда председника неке државе повлачи, између осталог, и питање ратне одштете, која је у нашем случају таква да ће и наши чукун-чукун унуци сносити последице једне тако неразумне одлуке. Са друге стране, неко се упорно труди да нам наметне осећај колективне кривице и припише етикету геноцидног народа. У чијем је то интересу? Да ли се појединачни злочини, ако их је било, могу приписати целом једном народу? Зашто? Заговорници те перфидне игре говоре о "медјском мраку" протеклих година и настоје да нас убеди како су снимци које су емитовали CNN, SKAY-NEWS, ABC, NBC, BBC и остали, током протеклог периода-веродостојнији.

Сексуално злостављање као намењалка

Прокламација правне државе и независног судства остаде на нивоу једне лепе демагошке фразе. Можда су појединци и гајили неке илузије, али је хајка на бившег генерала свима отворила очи. У целој фарси је потпуно небитно да ли је или не, Обрадовић крив за деликт који му је приписан. Да је ово заиста правна држава, против њега би био покренут редован судски поступак, а докле, свако је невин док му се не докаже кривица и изрекне правосудна пресуда. У овом случају, примењен је закон јавног и политичко-моралног линча. Начињен је опасан преседан. Човек је по кратком поступку смењен са свих функција, и то чудне ли коинциденције, чак и са оне, која је истраживала случајеве привредног криминала и корупције. Да ли је то упозорење свима, онима који се превише осмеле?

Е, па преварили су се, сви они Лазовићи, Ристићи, Црквењакови и Суше који нас данас уче "демократији" и "објективном информисању" заборавили су да и ми знамо, да се сећамо чију школу су изучавали, чију су перјаницу дизали и у чије име говорили. Није то било тако давно како се њима чини.

Ми не заборављамо. Нећемо заборавити. У историји овог нападеног народа остаће забележени као и све остале гњидице које су нам у неком тренутку живот загорчавале. Не знају они у својој заслепљеној атеистичкој обести колико су пролазни и безначајни у овом царству које се зове људски живот. О оном другом, вечном, зна се ко ће да суди.

Јасна Олујић Радовановић

ЈОШ ДУБЉЕ ДУБИНЕ

Министар полиције и истражни судија Окружног суда у Београду организовали излет за око стотину домаћих и страних новинара до пољопривредног добра где су им показали рупу за коју су тврдили да је масовна гробница из које је извађено, како они кажу, тридесет шест или тридесет осам лешева

Новинарска знатижеља, глад за сензацијом и потреба да се задовољи читалачка публика, а самим тим и подигне тираж, хонорар и стекне или учврсти име на новинарској лествици, натерала је више од сто, што домаћих, што страних новинара, акредитованих у Београду да ових дана похрле, на позив истражног судије у насеље "13. мај" на старом новосадском путу.

Очекивали су да ће коначно видети и масовну гробницу, са закопаним лешевима, како то министар полиције већ више од месец дана најављује, да ће моћи да сликају доказе (личне карте, здравствене књижице и сл.), које је он тамо пронашао, да се увере у идентитет закопаних, да разговарају са патолозима и од њих добију стручне исказе као потврду за министрове тврдње, и да свом читалаштву пренесу стравичну слику о масакру који је извршен. Очекивали су неки новинари из "ослобођених медија" да ће са тим доказима моћи коначно да скину ореол витештва са српских бораца и српског оружја.

Ослобођени истине

Уосталом, досовска средства дезинформисања, сва дневна издања, све периодике, сви писани и електронски медији су од самог почетка таламбасали о томе. Ред је било да се нешто и слика, да се документује, да народ види да ту нечега заиста и има. Колико је њихово разочарење било, кад су уместо "радне атмосфере" на пропланку, негде иза полигона за обуку САЈ, како један новинар каже, на месту затекли само рупу, дубоку око три метра, из које је "страшно смрдело" на трулеж. Рупу, филовану баченим гуменим рукавицама, траком на којој пише "Стоп полиција", пластичне фолије умазане блатом, дрвене столове, на којима се кобајаги нешто радило и, као непобитан доказ српских злочина, цедуљу на којој је флوماстером написано "Мушко, старије, 174 цм." Као крунски доказ ту је нађена и "прилично велика" пластична штипаљка на којој пише ћирилицом "Дуди од Маје 99".

Главног и у ствари јединог правог доказа (лешева), нема. Новинари, а преко њих и јавност коју они треба да

информишу, морају веровати на реч извесном Зорану Мемичу, човеку из информативне службе МУП-а Србије.

Ако човек каже да су одатле ископани лешеве, онда су ископани и тачка. Шта сад има да се не верује у народну милицију. И народну власт. Па зар није онај Карлеуша (чини ми се да беше капетан полиције), на конференцији изјавио да су ту закопани. Симптоматично је само то да се број лешева и у његовој изјави и у изјави овог Мемича апсолутно поклапа. И један и други говоре о 36 или 38 лешева. Хајде, овај други има "податке" после тзв. ексхумације, али како погоди онај први кад још нису били откопани.

И како погодише обојица да се код лешева налазе личне карте. Тачно седам на броју, и помоћу њих је утврђено да су лешеве са Косова и Метохије. Пошто су им Мемич и Михајловић тако идентификовали жртве, успаљени и исфрустрирани новинари Политике, Новости, Данас-а, тачније свих "ослобођених" медија ће хистерично тражити доказе о виновницима овог "невиђеног масакра". И то ту, на лицу места, а нама ће оставити да из премиса које су поставили извучемо конклузију. Тзв. гробница се налази на полигону полиције. На полигону се налазе и расходовани

транспортери и оклопна возила, и наравно, један стари бачени замрзивач (како написа новинар Политике). Ако су расходовани значи да су претходно коришћени.

Ако су коришћени, значи да су као борбена возила учествовали у борби. Ако су учествовали у борби, значи да се из њих пуцало. Ако се из њих пуцало, значи да се и убијало. Ако се убијало, значи могли су да страдају и цивили. Ако су цивили страдали, морали су негде бити и закопани. На Косову и Метохији се ратовало, значи, цивили су страдали. У борбеним операцијама је учествовала и полиција, значи полиција је убијала цивиле. Борбена возила, која су расходована, су припадала полицији, значи "непобитно" је утврђено да су полицајци, којима припада овај полигон, побили недужне Шиптаре и сахранили их овде. То су наравно били неки други полицајци. Нису то ови нови, попут Карлеуше, попут Мемича, попут генерала полиције Бухе. Нису они ни попут министра Михајловића. Ни попут наречених новинара из свих "ослобођених" медија. Ови први су "лоши" момци.

Ови други су "добри". Доброта им вири из очију, из уста, из сваке речи и из сваког дела, одела и тела. Заједно са празилуком. Није ми само јасно шта у целој причи новинара Политике тражи онај стари, бачени замрзивач. Можда сам глуп па не схватам да он, као средство за хлађење треба да асоцира на хладњачу и самим тим повеже ову, тзв. гробницу са оном тзв. хладњачом из Дунава код Текије.

Тек тако се комплетна конструкција уклапа. Нико од "ових добрих" новинара, као осведочених трагача за истином се не запита, па добро, видели смо рупу, видели смо прљаве гумене рукавице са којима патолози (вероватно) раде, видели смо блатљиву пластичну фолију, видели смо обдукционе столове, видели смо и ове друге, дрвене столове и столице, видели смо пластичне чаше, све смо видели, али лешеве и документацију, помоћу које су идентификовани, нисмо видели. Нико од новинара не констатова да ово све личи на лоше режирану представу. Баш нико.

Штанцовање "доказа"

Нико да се упита, или барем да приметити да су и ТВ снимци ових кобајаги ексхумација и код насеља 13. Мај и оне код Петровог Села у Неготинској Крајини потпуно идентични. Тачније, ради се о једном снимку на коме неки људи, замрљаних ликова, да се не би познало ко су, преврћу неке неидентификоване кости, или шта је већ оно било.

Ради се, дакле, о једном снимку, једној монтажи и једној огромној превари и обмани. Ради се о, заиста монструозној замисли, великој обмани и лажи. Лажи, из које се, кад се милион пута понови и, по Гебелсовом рецепту постане истина, рађа и колективна кривица и стравичан осећај одговорности за нешто што нисмо учинили.

А пошто је схватио да чак ни оваква режија не успева да код Срба изазове ефекте које он очекује, Михајло-

вић најављује још пет или шест гробница на овој локацији, и још бар толико широм Србије. Чак су "пронашли" хладњачу и у језеру Перућац, које је све време бомбардовања било готово испражњено да не би, уколико брана буде бомбардована, вода поплавила целу долину. Вишедневно репризирање филма о Сребреници, који су режирале обавештајне службе западних дубрижника је само део овог сценарија.

Сценарија који има задатак да од Срба коначно створи убице, злочинце и монструме који убијају масовно, спаљују и уништавају све што им се нађе на путу и систематски затиру све око себе. Следећи логички закључак је да такав народ треба ставити у логор, опасати жицом и не дозволити да нико привира изван ограда. Или га, као планетарно зло истребити са лица земље. Осим кооперативних појединаца који

здушно учествују у овом "раскринкавању" недела које је овај народ "починио". Осим Карлеуше, Бухе, Мемића, осим Ђинђића, Коштунице, Небојше Човића и још понеких. И наравно Душана Михајловића.

Нико од "ослобођених" новинара из такође "ослобођених" медија не помену ноторну чињеницу да је више од шест хиљада тих, наводно побијених мушкараца из Сребренице, било на гласачким списковима и гласало на првим изборима у Алијиној Босни. Нико не помену да су ти исти побијени после активно учествовали у борбама око Озрена и Возуће. Нико да бар једно слово напише да се ти исти "мртви" муслимани сада јављају и траже да им се врате куће у Сребреници. И нико не прикаже лешеве, баш као и овде, на Душановим локацијама.

Где ће ти душа Душане

Не завируј више у акумулације Душане Михајловићу. Оне су биле у циљу безбедности испражњене. Не завируј по трњаџима и купињаџима и не тражи више лешеве. Ваљда је и теби јасно да хладњаче и језера више не пале. И нема толико језера, колико ти мораш мртвих Шиптара пронаћи да би направиле равнотежу између српских, стварних и шиптарских, измишљених жртава. А ако већ мораш, ако су ти тако наредили и платили, а ти пристао, напрегни мало вијуге и измисли нешто оригиналније. Ово што сада објављујеш, ти је толико прозирно, или како ови твоји кажу, транспарентно, да ни дете не можеш преварити.

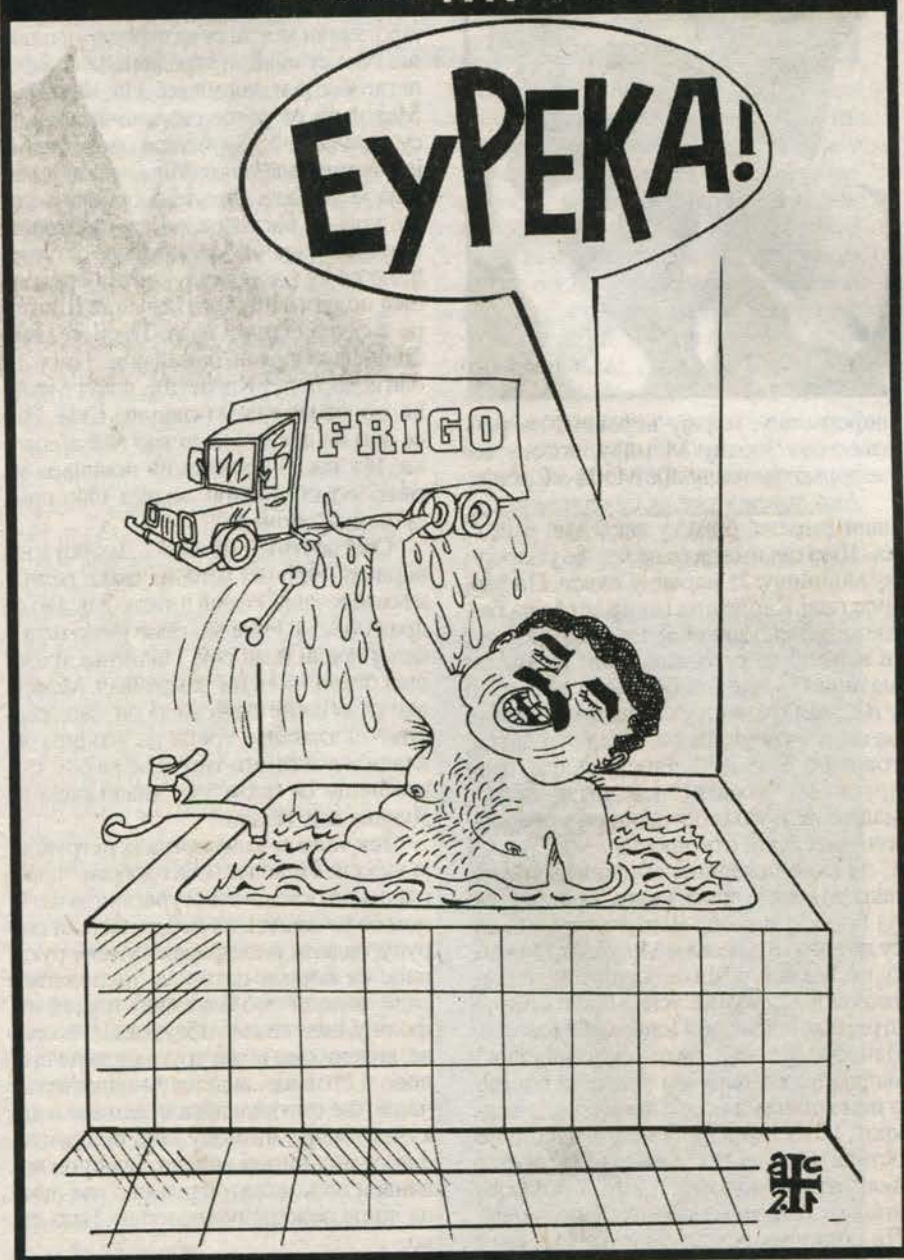
И запитај се шта ћеш, кад све ово прође. Где ћеш ти и где ће ти душа Душане. Мислиш ли на потомство. Мислиш ли на лозу која иза тебе остаје, на срамоту коју ће генерације осећати, само зато што си им ти предак. Или, по обичају мислиш само на паре које си добио и које ћеш сигурно добити од западних газда, којима тако срамно служиш. Поцрвениш ли бар пред огледалом кад се ујутру бријеш.

Просто је невероватно до којих дубина може да падне човек кад, зарад новца, част, достојанство и образ стави под задњицу. И на крају констатација новинара са почетка текста да је из рупе (која је глумила масовну гробницу) нешто јако смрдело. Не само одатле, него и из свих рупа које ископају, из свих прича које испричају, и из свих слика и снимака које направе и пусте у етар или на новинску хартију нешто заударе.

Све су прилике да је тај смрад последица труљења и распадања карактера људи из сегединске групе, коју овде понеки још увек зову Влада Србије. Нешто, дакле у Србији јако смрди. Уколико је хитно не проветримо, погушиће нам смрад целу нацију.

Момир Марковић

АРХИМЕД ДОС-а

НАИВНА ЛИСИЦА

Од тирисића милиона евра, колико су му обећали да ће добити у августу, Зоран Ђинђић ће добити само седамдесет и пет милиона и то у новембру. Ако добије...

У доба кад лисице нису биле са толико искуства и тако лукаве, као рецимо данас, крене лисица у лов. На пропланку угледа стадо оваца и овна предводника, коме се нешто опасно љуља између задњих ногу са тенденцијом да сваког тренутка отпадне. Што би се ја, помисли лисица, млатила по шуми и јурила за ручком, кад оволико парче мяса, само што није отпало. Лепо ћу да пратим овна, па кад отпадне, ето богатог ручка.

И тако изгуби лисица цео дан, пратећи овна, а "ствар" никако да отпадне. Увече, чобанин покупи стадо и отера кући, а лисица отпрати стадо све до уласка у село, још увек се надајући "отпадању" и богатој вечери, ако већ није ручала. Ован, наравно оде и однесе све своје са собом. И данас се у мом крају каже за некога ко ради узалудан посао: Трчи као лисица за овновим м.....

Прекори и сузе премијерске

Интервју премијера српске владе Зорана Ђинђића, који је дао немачком

недељнику Шпигл, просто кипи од прекура, разочарења и самосажалења. Тужно, да се човек расплаче. Таман као дете које је умислило да је љубимац свих укућана, па урадило нешто како су од њега захтевали, а сад нико ни да га помази по глави. У свом плачно-тужном интервјуу Зоран Ђинђић каже: "Нисмо постављали никакав услов за изручење Слободана Милошевића, јер смо тиме хтели да искажемо нашу спремност за интегрисање са међународном заједницом.

Морам, међутим да признам да сам шокиран фарсом о "западној помоћи која је укупно требала да достигне 1,3 милијарде долара. У августу је требало да у Србију стигне 300 милиона евра. Изненада ме обавештавају да ће од те суме бити задржано 225 милиона на име казних камата на раније кредите, још из Титовог времена. Осталих 75 милиона ће бити исплаћени тек у новембру".

Посебну пажњу привукао је још један део изјаве "врлог" премијера: "Ако не примимо одмах финансијску инјек-

цију, слеђују нам социјални немири већ у септембру, а помоћ ће бити као кад дајете лек болеснику тек кад он умре. Не могу становништву да стално причам о помоћи која не стиже. Губим кредибилитет код народа. Европска унија је обећала три милијарде марака ако збацим Милошевића. Где су те паре сада". Свака част Зоране.

Тако се води национална политика и економија. И тако се сузбија, како ти рече "антизападни трауматизам". Не могу они теби да замажу очи са оних тричавих пет милиона долара што си добио на име учене за Слободанову главу. То је твој лични допринос и твоје личне паре. А паре, које су ти обећали да би био успешан привредник, сада ти не дају.

О обећању и радовању, опет

Овде поново морамо и Зорана Ђинђића и његову сегединску групу, коју овде понеки још зову Влада Србије да подсетимо на сва она обећања која су дали народу. Обећали су борбу против криминала.

Обећали су шест милијарди долара одмах пошто преузму власт. Обећали су бољи живот, ниже цене, нова радна места, једном речју благостање. И обе-

ћали су слободу мисли и изражавања, слободу јавне речи и најслободније медије у свету. Њихови тутори обећали њима, а они обећали грађанима. Грађани поверовали и гласали.

Тутори преварили њих, они преварили грађане. Сад уместо борбе против криминала имамо криминализовану власт и криминал у готово свим порамма власти. Криминалци су, директно са улице уведени у органе власти, и постају хероји револуције, а дуванска и остале афере, које се откривају, само су доказ да чарима криминала нису одолели ни носиоци највиших функција.

Криминалне отмице грађана и уцене постају свакодневне вести у новинама, а број убистава никад није био већи. Оних шест милијарди су "донатори" директно везали за догађај, кад на врби роди грожђе, и паре ће бити усмерене на изградњу и опремање подрума за прераду тог грожђа. Ниже цене су у ценовницима, али оним од пре неку годину. Ове садашње су вишеструко повећане. Уместо нових радних места донети су закони који гарантују нових милион радника, али на бироу рада, а и они који не буду отпуштени имаће онолико права колико су имали радници из осамнаестог века. Отказ ће се добијати и за поглед попреко

Сад министар Дерикожа, оно побољшање које је најавио за јесен помера за три до пет година. Они су комплетан развој, комплетан живот и државе и грађана и целокупан програм Владе везали за обећање Запада, кад оно хо-рак. Бадава су те премијеру, српски радикали упозоравали да много не верујеш западним обећањима. Чак су ти и пословице о бесплатном сиру и мишловци више пута понављали, не би ли утувио у главу. Ко би рекао да ти, западни ђак и познавалац западне демократије тако наивно наседнеш.

Није нама криво, премијеру, што

сте ти ови твоји још од септембра, односно од твоје октобарске "булдожер" револуције трчали и што још увек трчите за западним донацијама и финансијским инјекцијама као лисица са почетка текста, које, узгред речено, никако да "отпадне". Напротив, имаш ти право да своју кућу и своју странку уређујеш како те воља. Имао си право и народу да обећаш. Међутим, кад те народ изабрао, више немаш право да лажеш. И немој да кукаш и брукаш се како су те преварили, па ти њима испоручио "трофеј", а они теби ништа. Бар си морао, док си са њима живео да научиш да се џењкаш.

Овако, натоварио си проклетство на своју главу, сврстао се у најгору категорију српских издајника и то бадава. И ако си мислио да ће гладан народ, кад добије донације, заборавити да си

за те паре продао човека, да ти неће историја узети за зло, да ћеш се некако провући, вараш се. Разумемо да си можда био и уцењен од њих да то урадиш али тако прође свако ко "с ђаволом тикве сади". Учи бар мало из народних мудрости, народних пословица, српских народних пословица, јер оне западне, из којих си тамо учио, овде не вреде.

Магаре, зелена трава и још понешто

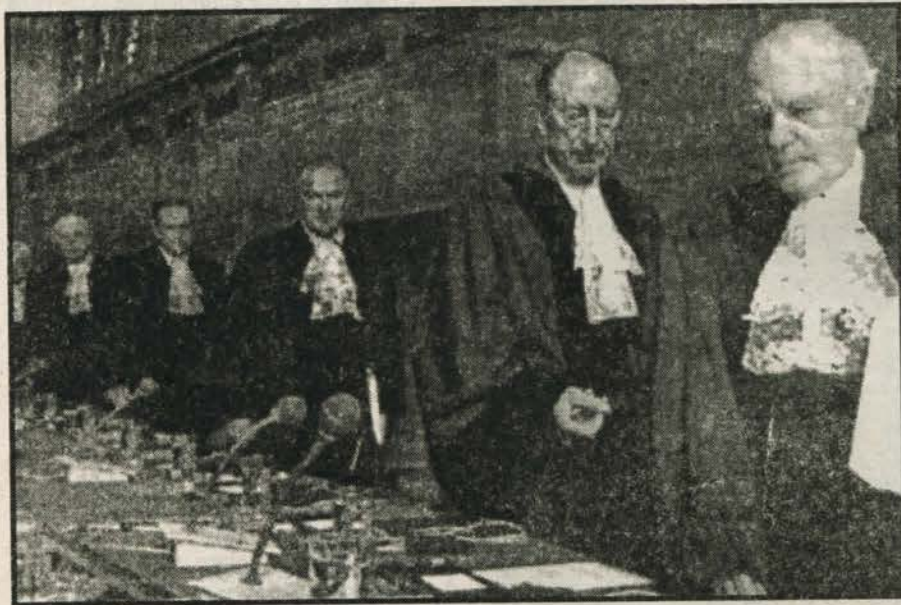
Изјаве твог министра Боже о изласку из тешкоћа за три године такође могу бити прокоментарисане народном пословицом: "Не липши магаре до зелене траве". Па зар мислите и ти и сви твоји да ћете овај народ моћи још толико дуго да лажете и завлачите. Чиме сте стекли толики кредит код народа.

Народ сад већ једва саставља крај са крајем само да прехрани породицу, а ваши порези, прирези, таксе, паушали, поскупљења и остале глобе, како год да сте их крстили, већ не могу да се плате.

Скидате народу кожу, обећавајући да ћете му направити опанке. Испада да ће народ морати, кад најесен тотално оголи, обоси и огладни, да вас моткама најури из фотела. И то "оним" моткама које Србин потеже у таквим ситуацијама. Учини и ти бар једном у животу исправан потез. Скупи снаге и поднеси оставку. И покупи ове твоје, како си их крстио "експерте", који су уништили пола земаља бившег источног блока па лепо на тај ваш Запад. Цанетовим авионом, евентуално.

Док још имате времена. А све га мање имате.

Момир Марковић

СЛИКЕ ЗА ЛОМАЧУ

Потребно је било само неколико минута да се вандалски униште три вредна витража које је овај уметник радио пуне две године. Аутор је ова дела радио пре четрдесет година. Уметничка дела процењена на преко 250.000 долара. Аутор ће тужити НАТО за надокнаду штете

Кад су Немци видели Гернику, слику Пабла Пикаса, на којој је он нацртао страхоте бомбардовања и разарања истоименог града, питали су славног сликара, мислећи на уметничко дело: "Јесте ли ви ово урадили". Слика је одговорио: "Не то сте ви урадили". На срећу и по уметника и по уметност, слика се сада налази у музеју и опомиње све на тренутке, кад помућена свест неког или неких лидера одлучи да уметности претпостави силу, стварању разарање, раду уништење, сликарској кичвици и штафелају крстареће ракете.

Србија је имала несрећу да седамдесет и осам дана буде супростављена управо помућеној свести западних наллогодаваца и бомбардована тако да је

у њој уништавано све што је имало било какву вредност. У општем уништавању свега, страдала су и многа уметничка дела непроцењиве вредности.

Комисије, које су пописивале штету, обрачунавале су само ону материјалну, колико је, рецимо коштала изградња неког објекта, колико је цигли, бетона и радних дана утрошено у изградњу.

Далеко већа штета, штета која се не може израчунати, обрачунати, која не подлеже рачунским операцијама, дакле нематеријална штета остаје изван записника. Нико, уосталом, не може израчунати колико кошта кило суза, два сата дечјег страха, изазваног сиреном, завијањем бомбардера изнад дечјих главица, детонацијама бомби или

рафалима противавионске артиљерије.

У свему томе, готово у сваком рату остаје апсолутно незаписано колико је љубави, колико ентузијазма и колико емоција уграђено у неко уметничко дело, које Арес, бог рата, прогута у делићу секунде. У свеопштем уништавању свега српског, разрушена је и уништена и зграда Генералштаба војске Југославије.

Иако је још од најаве бомбардовања била потпуно празна, зликовци су је уништили. И сама зграда је била право уметничко дело, ремек дело наших неимара и симболизовала је непобедивост и снагу. Стручњаци су, вероватно израчунали материјалну штету и на папир ставили колико ће коштати изградња

ЗАЈЕДНИЧКИ ЈЕЗИК

нове зграде или поправка ове рушевине.

Колико је слика под бомбама и у пожару нестало, само у овој згради, вероватно се неће сазнати. Па ипак за три грандиозна уметничка дела непроцењиве вредности се зна. У доба градње зграде, академски сликар Александар-Саша Николић, тада тридесетогодишњак, одлучио је да изгради и поклони три витража, два дужине 8 и ширине 2,5 метара, а један дужине 13 и ширине 3,5 метара.

Овај грандиозан подухват је уметнику однео пуне две године рада. Кроз једно дело господин Николић је осликао страхоте рата, кроз друго мир и благостање, а трећи, највећи имао је ултрамодерну тематику и био изузетно декоративан. "Осећам се" каже господин Николић, "као да ми је неко најдражи умро". Дела сам радио од 1959. до 1961. године и, нажалост, то више никада не могу да поновим, јер тада сам ипак имао тридесет година, а сада се ближим седамдесетој, тако да су та дела бесповратно изгубљена. Захтевам од државе да тужи НАТО и мој одштетни захтев износи 250.000 долара.

Изгледа да ћу ипак морати да нађем адвоката и покренем приватну тужбу пред међународним судом, јер чини се да садашња власт није заинтересована. По други пут у мом животу авиони истих злотвора спаљују и уништавају мој град.

По други пут се над овим градом црвени небо и ватрени језици гутају све пред собом. У називу "Племенити анђео", садржана је сва бестијалност поруке. И зашто увек у пролеће, 1944. и 1999. године, у време кад се природа буди савест је умирала. Као уметник и хуманиста веровао сам да развој цивилизације стреми лепшој будућности.

повезивању и сарадњи народа, брисању граница и прожимању култура, а не безумљу терору и убијању.

Сада је сасвим јасно шта светски моћници желе. Њих ниједног тренутка нисмо интересовали ни ми ни Албанци, ни било који човек или било који народ на планети. Само и једино профит их занима и ко год да им се нађе на путу ка остварењу овог њиховог циља, немилосрдно ће га уништити.

У питању су иначе најбогатији људи на свету, који "кроје" планету према својим потребама. Теже потпуној глобализацији као најновијем облику колонијализма, где ће све бити подређено њиховој апсолутној контроли. Спремни су да једне поткупе и упрегну у свој жарам а друге, уколико их не могу купити, буквално гзаве.

Ради се о три стотине најмоћнијих, најугицајнијих и најбогатијих људи на планети, окупљених у организацију која се зове "Комитет олимписки". Основана је још 1921. године, а њихови истомисљеници, познати под именом "Билдербергерци", добили су име по хотелу "Билдербергер" у Белгији, су им се придружили и наставили њихов рад.

Овај скуп моћника и настављача идеја доноси одлуке, пресудне за човечанство. Ја о овоме имам комплетну документацију, хронолошки сређену, а и Политика је, негде 1990. године, писала опширно о овој светској олигархији и њиховим плановима, који се, нажалост, ево спроводе у живот.

Излаз је у стварању неког новог савеза, рецимо између Кине, Русије и Индије, савеза који би био противтежа овој сили званој НАТО. И излаз је у реду свих нас појединачно. Ја сам, у доба најжешћих напада, под сиренама и

бомбама успео да створим серију од 12 графика, и циклус има неколико верзија назива, а најшири назив је НАТО пророчанство - разарање Србије и Југославије. То је био мој вид отпора и мој одговор на агресију.

Свако мора дати свој допринос а остаје нам утеха да свако зло, укључујући и ово које се сад надвило над Србијом има свој крај и да период правде и добра мора да га смени. Важно је издржати све и сачувати здрав разум.

И ово зло које је сад зајახало Србију и које се зове ДОС, иначе персонификовано у неколико лидерчиња окупљених око Ђинђића и Коштунице, само на први поглед представља јалову циркусијаду. Зло је иначе много дубље и ради се о једној великој превари, обмани, издаји и продаји. Билдербергерци су их све од реда купили, баш као и Горбачова својевремено, и захваљујући њима Србија преживљава најгоре тренутке своје историје. Уосталом, сваком ко мало укључи мозак, јасно је да је све ово фарса, издаја и обмана.

Нама је једини спас да се што пре распишу избори на свим нивоима и да се народ и држава ослободе терета, који смо сами натоварили. Народ је обманут обећањима о бољем животу, већем стандарду, миру и благостању, гласао и довео их на власт.

Сада само и једино народ и може да их са власти скине изборима, без тензија, ломова и крвопролића. Урушили су и спољну и унутрашњу политику, срозали углед и кредибилитет Србије, погазили историју и културу, улизују се светским моћницима и пузе пред њима и због тога морају да оду. И то хитно, да не би после било касно.

Момир Марковић

ДЕСТРУКЦИЈА НАСПРАМ НАРОДНЕ ИДЕЈЕ

Ако се аналитички погледа избегличка заједница Срба из Републике Српске Крајине онда се могу јасно видети две идеје. Једна је Сорошева, идеја свеопште деструкције и растакања свега колективног (и породице), код нашег народа, и наспрам ње народни, људски, српски збор на чијем је челу Мићо Јелић Грновић, песник и први министар културе у Влади РСР

Сорошеви најамници пред понором

Нажалост, велики број наших талентованих и подузетних људи је подлегао опсенама, односно подвалама из Вашингтона. Безглаво трчећи за комфоритетом, разонодом, забавом и осталим "уживањима" они су се нашли у врло проблематичним са сваког аспекта, тотално антинародним, антисрпским институцијама. "Фонд за хуманитарно право", "Група 484", "Жене у црном", "Хелсиншки одбор за људска права", и мноштво других тзв. "Невладиних организација" заробљава душе многих лакомислених Крајишника.

Ипак, они би требало да знају да је и сам идеолог свега тога мрака, Алистер Кроули, и њему слични завршили у лудници. Зато им добронамерно препоручујемо да добро преиспитају своју савест и тренутно стање духа. Егзистенцијална питања су неоспорно врло важна али се не смеју претпоставити душевном здрављу. Резултати самодеструкције и моралног пада увек се завршавају трагичним исходом.

Морамо говорити и размишљати више о добру

Ми нећемо да се превише бавимо њима него морамо јасно, са оптимизмом вером и надом погледати ову другу страну коју заједно, сви скупа морамо више помињати и тако променити, нажалост, данас важећу констатацију нашег Патријарха који у Ускршњој посланици каже "Данас је зло, популарније од добра". На светлој страни крајишког корпуса високо и ја-

сно стоји Мићо Јелић Грновић и његова Задужбина Српске Крајине у Владимирцима. Она је основана још 1994. године у родном селу породице Грновића, Јасеновчанима, али је након окупације Крајине запаљена и порушена. У пламену су нестали многи драгоцени предмети, уметничке слике, иконе, књиге, часописи и др. који су ненадокнадиви губитак.

Ипак, наш народ повлачећи се пред нападачима понео је са собом њему драге предмете које је несобично свих ових избегличких година уступао Мићи, да се нађе на једном месту свима доступно. Овде треба истаћи да је Задужбину и све у њој створио народ српски. Свако помало је дао свој допринос и створено је велико дело. Показали смо да се може без "фондова", "донација" и "кредита" без "дарова" оних који су нас и довели у ову неприлику. Задржао је наш народ достојанство

и осећај части, без обзира на изузетке. Песимизму места нема јер наше време тек долази. Док се наша залутала сабраћа буду гложила око Сорашевог прљавог новца, којег је све мање, ми ћемо са Мићом мирно и сталожено градити необориву конструкцију победе и славе. Управо то дизање из пепела брине наше непријатеље. Свесни су они снаге која из тога произлази. Све су нервознији и лакомисленији, грешке се умножавају, приближава се слом и рушење њиховог "америчког сна".

Не признајемо пораз јер га нисмо ни доживели, али смо свесни неправде и злочина који је учињен над нашим

Заборав се више неће поновити

Крајишници се и ове године окупљају у Владимирцима да одају помен на страдалу државу и народ.

Дуги низ година, избеглиштво, односно протеривање, сматрало се за тежу казну од смртне (погубљења). Сматрало се да осуђеник додатно пати.

Ми не прихватамо такву казну.

Хоћемо и имамо сва права да се вратимо на своју земљу и обновимо нашу Републику Српску Крајину.

Дођите у Владимирце да учврстимо ту нашу идеју.

народом. Пролазили смо и преживљавали тешко појмљиве несреће и на крају увек тријумфовали, што је и својствено мученицима. Ипак, неке ствари ће се изменити и никад више нећемо прихватити пасиван однос наспрам непријатеља или према онима који нас издају. Само нас такав однос према узроцима несреће може водити правим путем.

Наша страдања су често била беспотребна и могла су бити спречена. Познато је да се превентивним деловањем спречавају и елиминишу и најтежа оболења. Поседујемо доброту, и добро је што је тако, али морамо знати да је добра око нас мало а зла превише.

Сурова стварност не прашта наивност, а поготово не заборав и опроштаје, који су једна од највећих грешака. Зликовцима се не може и не треба опростити. Наш народ, без сумње, улази у период сазревања. Учимо на искуствима, што је најболније али ћемо зато у будућности имати најчвршће темеље.

4. август, Дан сећања

Срби из Крајине са тугом ће се увек сећати овог дана, када је разорена наша Република Српска Крајина и побијен велики број, досад још неутврђен, њених житеља.

У Владимирцима, код Задужбине Грновића, једине имовине Републике Српске Крајине, тај дан се спонтано окупља наш народ из целе Србије да ода почаст страдалој држави и народу и у наслеђе тај спомен остави својој деци, да се никад не заборави. У оваквој свеопштој дезоријентисаности целог човечанства тако нешто је могуће једино код нас Срба. И доћи ће наши људи, без позива, без убеђивања и без неке особите намере, тек да упале свеће, да попричају, и да се на крају сви скупа поздравимо до следећег виђења "ДОГОДИНЕ У КНИНУ".

Душан Муникравић

СКАДАРСКИ ТРГОВАЦ ОРУЖЈЕМ ГОСТ ЦЕТИЊА

Директор ФК "Влазнија" највећи лиферант оружја за шиитарске терористе. Лични пријатељ бившег председника Албаније Саљи Берише уједно је и посланик у парламенту, а осим фудбалског клуба, има у свом власништву и ТВ "Скадар". Богатство је почео да стиче још 1997. када је руља ојшћошила војна складишта широм Албаније

Фудбалски шампион Албаније "Влазнија" из Скадра припремаће се за следећу сезону на Западу, одлучила је управа овог клуба. Најближи и најјефтинији Запад за све Албанце, па и за албанског првака је, зна се из географије, наша Црна Гора. Пошто је већ почетком јуна руководство "Влазнија" већ боравило на Цетињу и утаничило детаље боравка у овом граду са својим домаћинима, сада је већ извесно да ће албански асови управо овде трчкарати за лоптом. Цетиње ће своје услуге пружати Албанцима три недеље, што укључује хотелски смештај и терене за тренинг.

Колико је познато, ово је први пут да се један албански тим припрема у иностранству, што говори да "Влазнија" има велике амбиције не само у домаћем првенству, него и у предстојећим квалификацијама за Лигу шампиона.

Домаћини са Цетиња, они који су уговарали ово гостовање, могу бити поласкани што је управа албанског шампиона изабрала да баш са њима сарађује, јер овом клубу новац није никакав проблем. Значи, Албанци су могли отићи у било који други град западно од Скадра, али је Цетиње изабрано вероватно као почетна тачка циклуса припрема, управо због надморске висине на којој се налази. Вероватно би у неком западноевропском планинском центру имали боље услове за смештај и тренинг, али тешко да би наишли на љубазније домаћине.

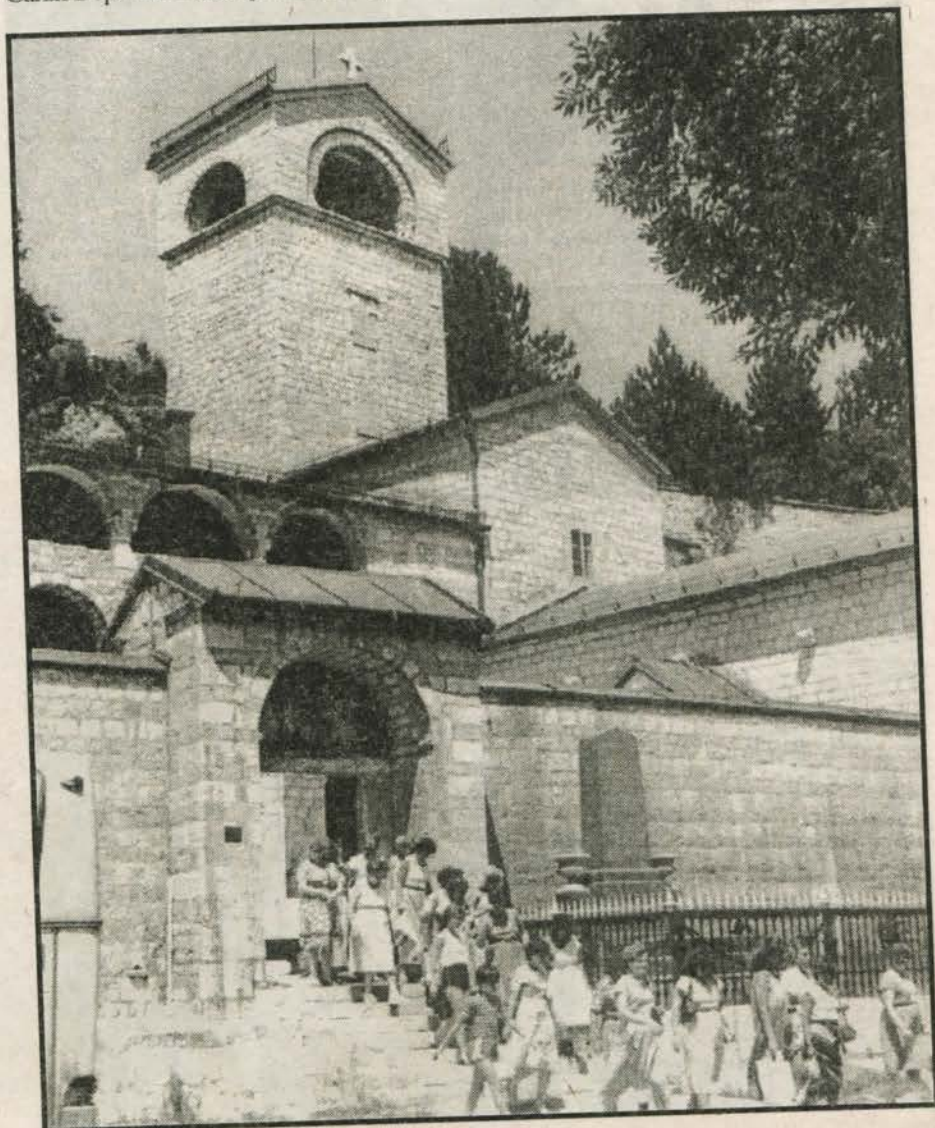
То што тим из једне изузетно сиромашне земље има велике паре, ипак би требало објаснити.

Директор за пример

Сва материјална основа ФК "Влазнија" сконцентрисана је у богатству и моћи само једне особе. Званично директор (читај-власник) овог клуба је Азем Хајдари, врло утицајна личност у

политичком животу суседне Албаније. За локалну јавност он је веома угледна личност која осим "Влазнија" у свом власништву има и телевизију "Скадар". Уједно, Хајдари је посланик у парламенту Албаније, а важи и за личног пријатеља бившег председника Саљи Берише. Родом је из Тропоје.

Међутим, у свему побројаном не лежи кључ његовог богатства. И телевизију и фудбалски клуб зарадио је на специфично албански начин. Азем Хајдари је главни организатор слања оружја на Косово и Метохију. Своје богатство почео је да стиче још 1997. године, за време немира у Албанији који

су изазвани пропашћу пирамидалних (читај- Језда и Дафина) банака. Као што је познато, тих дана је из касарни албанске војске изнесена огромна количина наоружања, које је највећим делом завршило у рукама шиптарских терориста. Иако је терористима оружје обезбеђивано различитим каналима, из више центара, Албанија им је била и остала главни извор снабдевања. Азем Хајдари је свој "бизнис" почео на време, уз савршену организацију. Почетком 1998. године оформио је у непосредној близини границе са Југославијом, у зградама напуштене касарне, пункт за откуп украденог оружја.

Тај арсенал је по знатно већим ценама продавао Шиптарима са Косова и Метохије који су се припремали за оружану побуну. Први већи трансфер уговорен је и обављен крајем априла 1998. године, када се састао са водећим

шиптарским трговцима оружјем.

Главни Хајдаријев човек, задужен за организовање откупа оружја, је Изет Ахија-који је уједно и шеф обезбеђења Сали Берише. Тако видимо двојицу пријатеља на истом послу, неће бити да је Беришин телохранитељ радио за Хајдарија, а да овај то не зна и не узима проценат.

Мудро и ефикасно, овај откуп је вршен искључиво по дану, уз повремено присуство представника међународних посматрача из ОЕБС-а, понекад чак и уз камере страних новинара.

Тако су странцима подметали кукавичје јаје, све је представљено као разоружавање народа, да би ноћу сво лагеровано оружје преузимали представници терориста са Косова и Метохије.

Хајдарију и Бериши цвета посао и данас, када снаге шиптарских екстре-

миста угрожавају и само Скопље. Да не помињемо њихове активности у окупираном делу Србије.

Фудбалски тим као инвестиција

Тако стечен новац Хајдари је уложио у телевизију, да утиче на јавност своје земље, и Фудбалски клуб "Влазнија", да паметно инвестира своје богатство. Зато је и природан корак покушај продора на европско фудбалско тржиште, где би, ако му се посрећи, могао да прода и понеког фудбалера. Све уз услов да "Влазнија" направи запаженији резултат у квалификацијама и тако маркетиншки обради тржиште за свој производ. То би требао бити трећи извозни подухват Албаније, после коњака "Скендербег" и оружја, наравно.

Познавајући данашње односе у евро-фудбалу, и то се може. Само ако се "уплати" на правом месту, а како је доказано да Азем Хајдари има паре за ову "уплату", кладионичаре не треба да изненади неки добар резултат "Влазнија".

Ово је само део приче о лику и делу угледног директора "Влазнија", који се спрема на Цетињу за велики искорак на међународној сцени.

Не треба постављати сувишно и глупо питање да ли су Хајдаријеве активности познате на Западу. Сигурно да знају, али их не интересује. И да не знају, опет их не би интересовало. Ипак, домаћа јавност би требала барем да зна ко је албански бизнисмен који имитира Силвија Берлусконија. Цетињани који су уговарали ово гостовање нису имали никаквих моралних дилема, да ли због туриста који напакон стижу и у њихов град, да ли због пропагирања тренутно важећих политичких ставова либерално-Милове власти.

Упркос свему, важно је информисати народ о свим детаљима, ако ништа друго да свако створи сопствени суд. Ако су припреме на Цетињу већ готова ствар, ако је све потписано без претходног консултовања јавности, онда је безобразно испричати само парче приче и после тога таласати о толеранцији и демократији. Демократија подразумева потпуну отвореност, детаљно информисање јавности о свему што се догађа. Овако, испричан је само онај спортски део, који и не шкрипи толико у ушима. Толеранција? Како бити толерантан према ономе ко је на српској крви зарадио грдне паре? Па нису Срби са Шиптарима играли фудбал, водили смо рат, рат после којег нас још увек убијају.

Ту места за фудбалску лопту нема превише.

Огњен Михајловић

Албанци са Косова као туристи на Великој плажи у Улцињу

Свако згаришће и сваки порушени камен остаће као погосејник нашем народу на "добронамерности" Запада

РУШЕВИНЕ КАО СВЕДОЧАНСТВА

У условима где медији стављају у први план све што није српско, најважније је сачувати национално достојанство

Пре него што нам застане дах пред неком од велелепних западних катедрала, скулптура или грађевина, присетимо се да је наша култура такође вредна дивљења. Не желим да правим било какву врсту поређења када је уметност у питању. Поређење бих направила између нашег познавања западне и српске културе. На то највише утичу медији у којима су углавном присутни филмови са енглеског говорног подручја. У њима је већ створен мит о америчкој култури. Свако у овој земљи зна ко су каубоји и како изгледа кип Слободе.

Неколико векова пре настанка САД настале су Студеница, Грачаница, Дечани. Мали број људи може са сигурношћу да их разликује или да зна ко су њихови ктитори. Највећи број наших културних споменика (мислим првенствено на цркве и манастире), налази се на Косову и Метохији. Двоумила сам се да ли да употребим прошло време, јер су их Запад и шиптарски терористи, у последње време срушили на стотине.

Западњаци, који ни не знају значење речи традиција (мисле да је оно саздано у Кока коли и Мек Доналдса) покушавају на све начине да избришу наше корене. То не би требало да нас изненади, јер уз помоћ науке и технике никада неће схватити духовност која постоји у свакоме од нас.

Пласирају приче о напретку који користе како би у што краћем временском року, са што мањим губицима, уништили све што им засмета или како то најчешће кажу "угрожава". Да ли наше право на живот може некога да угрози? Претпостављам да се осећају угроженим и немоћним пред нашом вишевековном традицијом. Рушећи наше светиње мисле да ће уништавањем "грађевина" нестати духовност у српском народу.

У манастирима већ од 10 века, била је развијена књижевна делатност јединствена у свету: преписиване су и превођене црквене књиге, прозни и поетски књижевни састави, житија, ле-

тописи и друго. Имали су велики значај за стварање и очување српске државе самим тим што су желели својим достигнућима да допринесу просперитету свог народа. Негована је врхунска уметност у фреско сликарству и иконопису.

НАТО бомбе су само отпочеле серију уништавања српских културних споменика, правдајући се случајношћима, иако су знали да је већина под заштитом УНЕСК-а. Са доласком КФОР-а започето су наставили шиптарски терористи, сада са много више слободе, имајући уз себе моћног заштитника. Спаљиване су иконе, рушене олтари, скрнављена гробља, малтретирано монаси и монахиње који су одбијали да напусте манастире, па су често остајали изоловани без хране и медицинске помоћи. Очигледно да је једини циљ био уништење, не само Срба, већ свега што је српско. Свако згариште и сваки порушени камен стајаће као сведочанство нашем народу и подсетник на "добронамерност" западних земаља и "пријатељско" упозорење које је стигло преко јединог средства њихове комуникације – насиља. Тим језиком ми никада нисмо говорили, можда отуда и потиче неразумеване са нама и разумевање са шиптар-

ским терористима.

Електронски медији обликују и зарађују јавно мњење по диктату финансијских моћника. Циљ наших непријатеља је да нас окриве за трагедију у коју смо доведени. Сједињене Америчке Државе непрестано потезу питања људских права иако су извршили геноцид над целом расом црвенокожаца и свирепо убијали црначко становништво.

Њихово најразорније оружје, су управо медији, који устоличују лажи уместо истине. Остаје само нада да ћемо успети да се одупremo актуелној медијској пропаганди која у први план ставља све што није српско и да ћемо и овај пут у најтежим временима до сада очувати своје национално достојанство и идентитет.

Само сећање на труд и залагање творца наше државе Стефана Немање и Светог Саве помоћи ће нам у томе. Једино им се можемо захвалити тако што то нећемо никада заборавити надајући се да ће неизбрисиви траг остати у срцима српског народа. Поставља се питање да ли ће нама опростити наши потомци што ћемо им у сећање оставити само рушевине и прах?

Весна Марковић

Језиком насиља, односно Запада ми никада нисмо говорили, отуда неразумеване са нама и разумевање са шиптарским терористима.

Данас се у Србији, као последица равноправне употребе ћириличног и латиничног писма, јавља потискивање ћирилице

ДИСКРИМИНАЦИЈА ЋИРИЛИЦЕ

У изузетно тешким условима, кроз целокупну своју историју, и поред многобројних забрана, српски народ се борио за очување свој језика и писма

Једно од најважнијих места у културним тековинама целокупног човечанства заузима ћирилица самим тим што представља хиљадугодишњи основ националне културе код великог броја словенских народа. Ћирилица која се користи код нас, добијена Вуковом реформом 1818. године, у потпуности је прилагођена савременом књижевном језику. Због своје функционалности је јединствена у свету (за сваки глас постоји одговарајући знак). Требало би много више да је поштујемо јер је кроз историју доприне-

Од председнице Скупштине Удружења за заштиту ћирилице српског језика "Ћирилица", Вере Давидовић, сазнајемо:

"Станје је, дакле, изузетно забрињавајуће кад је реч о положају ћирилице у српском језику. Удружење за заштиту ћирилице "Ћирилица" основано је 15. фебруара 2001. године, после потпуног сагледавања чињеница које то потврђују и оно ће опомињати одговорне и подсећати их на наше заједничке обавезе у вези с нашим писмом.

Ћирилично писмо у два највећа града српског народа постало је секундарно. На свим натписима њега у Новом Саду има само 18,50 одсто, а у Београду свега 31,80 одсто. У обавештењима на саобраћајним таблама готово да нигде нема ћирилице, што само потврђује правило о понижености ћирилице. Неупоредиво је данас већи број телевизијских студија који у писаном тексту користе само латиницу, а све је чешћа само латиница и из студија РТС-а и ТВ Нови Сад који су донедавно користили углавном ћирилицу. Неупоредиво је данас већи број производа од млека до лекова такође само на латиници, а нема разлога за даље набрајање, јер се у све то можемо свакодневно сви уверити својим очима".

ЗАКОНСКА ОДРЕДБА

о забрани ћирилице

§ 1.

На подручју Независне Државе Хрватске забрањује се употреба ћирилице.

§ 2.

Ова законска одредба ступа на снагу даном проглашења у „Народним Новинама“, провођење поверава се министарству унутрашњих послова. У Загребу, 25. травња 1941.

Поглавник:
Др. Анте Павелић, в.р.

(Народне новине од 25. травња 1941.)

ПРОВЕДБЕНА НАРЕДБА

министарства унутрашњих послова законској одредби о забрани ћирилице

§ 1.

Забрањена је свака употреба ћирилице на цијелом подручју Независне Државе Хрватске. То се нарочито односи на цијело пословање свих државних и самоуправних тијела, на уреде јавног поретка, на трговачке и њима сличне књиге и дописивање и на све јавне написе.

Према томе наређујем:

да се на цијелом подручју Независне Државе Хрватске одмах обустави свака употреба ћирилице у јавном и приватном животу. Свако штампање ма каквих књига ћирилицом је забрањено.

Сви јавни написи писани ћирилицом имају се неодвлачно, а најкасније у року од три дана скинути.

§ 2.

Прекршитељи ове наредбе казнити ће се по управним областима новчано до 10.000 динара и затвором до мјесец дана.

У Загребу 25. травња 1941.

Број 34-3. п.-1941.

(Народне новине од 25. травња 1941.)

Министар унутрашњих послова:
Др. Андрија Артуковић, в.р.

Свако ко се усудио да стане у одбрану ћирилице проглашаван је српским националистом

ла очувању народног језика и идентитета српског народа. Спољни и унутрашњи непријатељи су најпре ударили на језик и писмо као на основна обележја једног народа.

Ћирилица је настала пре једанаест векова, односно у другој половини 9. века. Грчки мисионари браћа Ћирило и Методије, долазе у Моравску (једну од словенских држава) на позив кнеза Растислава да саставе одговарајуће писмо за словенске народе. Ћирилица се користила за превод црквених књига са грчког језика на старословенски језик који је највеће упориште имао у православној цркви која је у тесној спреси са државом подстицала целокупну књижевну делатност.

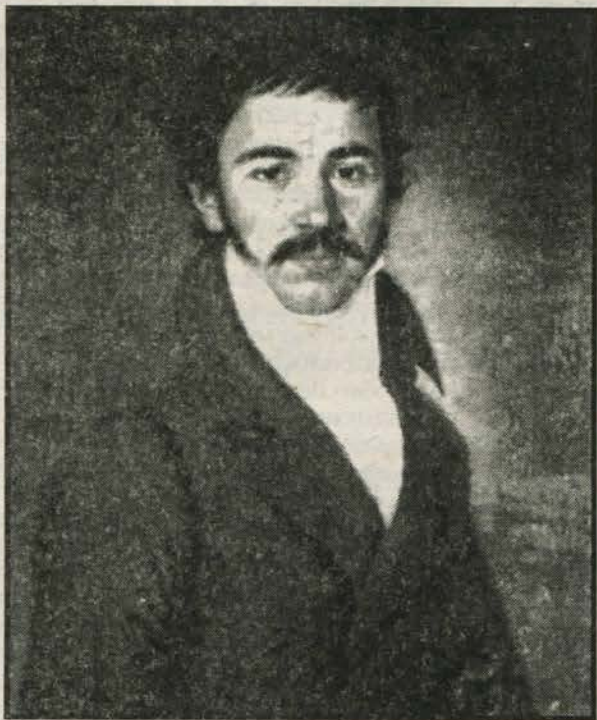
Прва реформа ћирилице извршена је крајем 14. века, за време деспота Стефана Лазаревића, али је убрзо заустављена под наредбом турских освајача. Под турском окупацијом, прекинут је сваки политички, економски и културни развој. Тада је наше писмо прошло кроз прве тешке тренутке. Целокупна књижевна делатност се одвијала у оквиру манастира који су били једини центри где се неговала и уз чију помоћ је опстајала наша писменост. Одржавала се у таквим условима све до половине 19. века, односно до реформе Вука Караџића и појаве (1814.) "Прве српске граматике" и "Ћеснарице".

На тај начин, наш народни језик почео је да израња из анонимности векова у време када је положај нашег становништва био роњски и срамно понижавајући.

Почетком 12. века, хрватска држава улази у заједницу са Угарском која доноси Хрватима латинично писмо које потискује глаголицу и ћирилицу. Српски народ се борио за очување свог писма упркос многобројним забранама. Разумљива је борба нашег народа услед велике политичке поцеланости као и потреба за видним знаком јединства да поред једног језика има и једно писмо. Ћирилица је такође била у употреби код славонских и босанско-херцеговачких католика и мухамеданаца. Католички фратри од 16. века штампају књиге за римокатолике српским језиком на ћирилици. Касније су неки фратри напустили ћирилицу и од друге половине 17. века књиге штампали латиницом, мада их народ није радо прихватао.

У цивилином и војном делу Хрват-

ске, Срби су, 1840. године, чинили 31,4 посто целокупног становништва. Србима је сметала чињеница да се њихова вера назива "грчко – источном", а не православном. У том периоду укинута је употреба ћирилице у званичној употреби на територији Хрватске. Две недеље по формирању Независне Државе Хрватске ћирилица је по ко зна

који пут забрањена и то Законском одредбом о забрани ћирилице.

Немачки окупатори за време Првог и Другог светског рата само су наставили традицију уништавања и мењања свих ћириличних натписа, као и масовног спаљивања књига на српском језику.

У периоду после Другог светског рата у Србији се употребљавала и азбука и абеледа, говорило се српско-хрватским језиком, док се у Хрватској говорило хрватским језиком, а писало абecedом. Ћирилица на просторима бивше Босне и Херцеговине је била само привидно важеће писмо.

О још једном прогону ћирилице из Хрватске говори и укидање, 1980. године, Српског културно-просветног друштва "Просвета" актом републичког СУП-а под изговором да хрватски књижевни језик не подразумева ћирилично писмо. Ћирилица је сведена на другоразредно или, како је погрдно називана, "народно" писмо. Из основних и средњих школа су излазиле генерације које су имале само пасивну, читалачку привикнутост на ћирилицу.

Када се од малих ногу много гене-

рација навикне на латиницу, као последица, а не као спонтаност, јавља се потискивање ћирилице.

Борба за опстанак ћириличног писма још увек траје. Данас, у Србији постоји слобода у избору између латинице и ћирилице. У прилог латиници наводе се објашњења да се без ње општење са иностранством не може ни замислити.

Тешко да јој то иде у прилог ако узмемо у обзир чињеницу да је минимална сличност латинице и западних писама (исто слово има друге вредности). Тврди се да су латинична слова практичнија, иако се нека слова обележавају са два знака. Ретки су електронски и писани медији који не користе латиницу што говори о неравноправности на штету ћирилице. Ћирилица није модерна и не користи се у западним земљама којима толико желимо да се приближимо. Српски националиста би био свако ко би предложио да се доминантни латинични натписи фирми нпр. у Београду замене ћириличним. Како онда треба назвати све оне који дозвољавају да страни утицаји потискују и уништавају нашу културу. Да би нас неко поштовао најпре морамо поштовати сами себе. На крају да ли ће странци разумети било коју реч српског језика исписану латиницом?

У оваквим условима дискриминације ћирилице прети јој изумирање, иако се српски народ борио кроз целокупну историју за њено очување поред многобројних прилика и забрана. Требало би поносно и достојанствено да станемо у одбрану наше хиљадугодишње традиције тако што нећемо наседати на приче о практичности латинице, о модерним трендовима у које не можемо да се уклопимо уколико се не одрекнемо нашег културног наслеђа, о томе да треба да заборавимо прошлост да би ишли у корак са будућношћу и савременим токовима које диктира нико други него нама кроз целу историју "пријатељски" Запад.

Зашто би тежили да се приближимо некоме ко трује наш дух покушајима да нас убеди да треба да се стидимо свега што је српско и православно.

"Докле год живи језик, докле га љубимо и поштујемо, њим говоримо и пишемо, процишћавамо га, умножавамо и украшавамо, докле живи и народ: може се међу собом разумијевати и умно саједињавати, не прелива се у други, не пропада – Колико се већма самим делом сви о језику народном старамо, толико смо даље протегнули наравствени живот и вјечност рода и целог потомства", Вук Стефановић Караџић.

Весна Марковић

Како је Министарство за културу утрошило 5,5 милиона динара, добијених од пореза. У расподели ове суме уведена је подела на издаваче блиске са претходном и блиске садашњом влашћу

КУЛТУРА ПО СОРОШЕВОМ ДИКТАТУ

Наслови који садрже национални предзнак нису популарни, односно комерцијални, и као такви остали су ван конкуренције

Комисија Министарства за културу, коју су сачињавали Јован Деспотовић (председник), Сретен Угричић, Митко Манџуков, Бранимир Стојковић, Марија Адамов, Хадија Кријеџтарац и Марија Орбовић, откупила је 270 наслова у 170 примерака (по један за сваку матичну библиотеку), у укупној вредности од 5,5 милиона динара. Избор који је искључио из сваке конкуренције издавачке куће које су понудиле наслове из националне књижевности као и објашњење да није популарно све што има национални предзнак изазвало је негодовање код неких издавача. Новац који Министарство користи у ове сврхе је добијен од пореза свих грађана Србије. Тај новац је првенствено утрошен за дела која су штампале куће "Плато", "Стубови културе", "Геопоетика", "Клио", "Б-92".

На конкурс за откуп књига расписан у априлу ове године, од понуђених двадесет четири наслова београдске "Просвете" откупљена су три комерцијална. Имајући у виду чињеницу да је основни задатак министарства да откупује вредна некомерцијална издања попут есеја, збирки песама, преведених издања, разумљиво је разочарање и негодовање "Просвете".

Ова издавачка кућа очекивала је помоћ од министарства, али није добила чак ни подршку. На конференцији за новинаре, одржаној 17. јула, директор и главни и одговорни уредник "Просвете" Милосав Савић, нагласио је да је Министарству за културу важнија политика од културе и да су приликом одабира наслова били присутни сорошевски критеријуми.

"Право је Сороса да своје паре дели коме хоће, али то нема право комисија за откуп књига Републичког министарства за културу". Савић је, такође, рекао да часопис "Књижевност", један од најстаријих и најугледнијих часописа из ове области, није изашао пуна три месеца. Питање је да ли ће се нови број

уопште појавити, јер је министарство укинуло и симболичну дотацију, а само прошле године за "Књижевност" је извојена сума потребна за месечне плате свих запослених у "Просвети".

Због укидања дотације, Савић је упутио писмо помоћнику министра за културу Александри Јоксимовић, али још увек није добио одговор. Министарство сада финансира неке друге часописе, магazine и листове. Доведено је у питање и комплетирање издања сабраних дела Вука Караџића, а није откупљена ни књига о детињству Николе Тесле, чија је 150 годишњица рођења ове године и прославља се у САД. "Просвета" ће опстати иако отворено покушавају да је униште људи из мини-

Водеће издавачке куће су од Министарства за културу уместо одговора добиле само пацке, којима су људи из министарства покушали да ућуткају све оне који их аргументовано критикују. Тиме је показана спремност министарства за сарадњу као и намера да граде поштинку по диктату својих западних пријатеља.

старства културе.

Поред "Просвете", незадовољство су исказале и издавачке куће "Рад" и СКЗ. Издавачко предузеће "Рад", прошлогодишњи добитник низа најзначајнијих награда, на конкурс је послало тридесет наслова, а откупљене су само три књиге у вредности од 57 хиљада динара (са наметнутим рабатовом од 40 одсто). Када се од добијеног износа одбију поштански трошкови (у износу од седам хиљада), од остатка суме тешко да ће моћи да се објави иједна књига.

Из едиције "Реч и мисао" није отку-

пљена ниједна књига, као ни књиге Лазе Костића, Војислава Илића, Растка Петровића. Српска књижевна задруга је понудила тридесет шест наслова и незадовољна је малим откупом у тако великој понуди. Овим су највише оштећени ученици средњих школа који неће моћи да дођу до најновијих издања потребних за лектуру.

Огласило се и Министарство за културу, чије се саопштење углавном састоји од напада на Милосаву Савића и друге издаваче који су јавно исказали своје негодовање. У саопштењу се такође наводи да библиотеке не би требало да служе као складишта за промашена издања, као и да су до сада врата била затворена за квалитетна издања (по њима комерцијална).

Можда у прилог таквом ставу министарства иде откуп књига издавачке куће "Клио", нпр. од А.Д. Тејлора "Историја Хабсбуршке монархије" и "Оксфордска историја музике", као и изабивање нпр. Милентија Ђорђевића "Српске народне здравнице", "Огледи о народној и старој српској књижевности", затим књиге Петра Кочића, Радоја Домановића, Милована Глишића, Бранислава Нушића. Уместо да одговори објашњењима, Министарство је оптужило водеће издавачке куће за промашену политику због повезаности са бившом влашћу и због објављивања неких издања припадника те власти.

Значи, по њима се вредност једног књижевног дела мери страначком припадношћу, што су доказали овога пута дајући приоритет кућама које су на било који начин повезане са садашњим владајућим режимом и уз чију помоћ покушавају систематски да униште конкуренцију, односно да маргинализују водеће издавачке куће које се налазе у тешком положају и којима је држава увек помагала да опстану. Покушавају да негирају учешће политике у култури, а сама подела издавача на оне блиске са претходном и блиске са садашњом влашћу потиче управо од њих.

Весна Марковић

(НА)ТОВАРИШИ

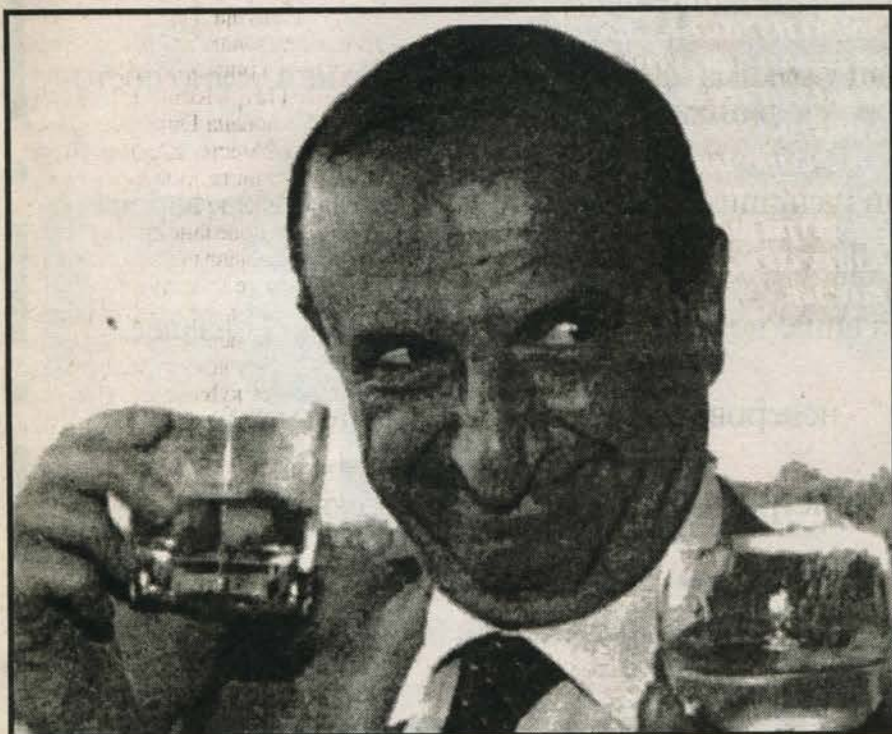
Кренула рејрезентативна група наших врлих привредника, једним прејуним аутобусом, у пионирску мисију, у Дежелу. Не би ли нам, после толико времена, ојет најунили самојослуге фамозном "Раденском водом", "Палома" шоалетним паширом и незаобилазним зобопребцима. Овај прећи производ је за чачкање зуба, после уопребе прва два наведена производа.

Поред тога, наравно, и да нам ушоле деценијску глад и жеђ за "Мока" инстаниј кафом, љубљанским шесенинама од наше шенице, "Словин" винима из Непоинској виногорја, "Фруктал" соковима од српској воћа и др.

На улазу у Словенију, на царини, паш аутобус, са целокујним шоваром живе ваге, задржан је само шест (и бројем б) саши. И одмах су, заштим, наши освајачи зајада, ни часа не часећи, ушли у здај еуројску дежелу, хишајући у загрљај брајским привредним субјекцима.

Па сад неки наши зевзеци, будибогснама, држе придику назначеним пожртованим и родољубивим привредницима. Као, да су имали образа и досиојанства, они би се још са границе врашили кући!

Види ши паметњаковиће! Зар је неколико десетина образа вредније од зашта немерљиве користи коју ће ша брајија донети нашем народу - извозом сувишних сировина и увозом неопходних финалних производа? Замислите када се наш обичан сељачки парадајз и још обичнија пашрика у њиховим шубама прешворе у инштернационални кечай, а домаћи рен у Дежелиним шеглама пошане - хрен. Жива згода, кажем вам!

И, какве ли среће, ојет ће ши аустроугарски коњушари биши наши драги - а на словеначком "драги" значи "скупи" - (на)шовариши ин (на)шоваришице. А зашто и не би били, кад имају на кога да (на)шоваре? Очигледно је да смо ми, Срби, баш као шворени за шоварење. И не само за шоварење, већ и за јахање! Нисмо ми за цабе брајсшво-јединствено дресирани, почев од далеке 1918, па до 1999. године.

Свејомир Момић

Захваљујући ДОС-у и атеисти прешли у вернике - посте.

— • —

Ма није Ђинђић шверцовао цигаре, то су чинили други, он је само узимао проценат.

— • —

Владан Батић најављује ново суђење Дражи. Море, да и њега не испоручи.

— • —

Историја се понавља. И онда су Дражи судили обреновачки комунисти.

— • —

Војска је војска. Ова или ОНА, Човићу је свеједно.

— • —

Објашњавајући испоруку Милошевића, Ђинђић исприча енглеску ловачку пословицу: "Ако хоћеш да добијеш патку, пуцај испред ње". Значи, дали смо Милошевића, добили смо патку.

— • —

У невољи сам. Док уверим Михајловића да су кости које је мој пас закопао пилеће, одох ја у Хаг.

— • —

После свирке у Новом Саду, око Динкића и Ђелића се музичке групе отимају. Најупорнији су КУД "Идијоти".

— • —

Порука Динкићу са митинга. Овде си доста свирао, сада инструмент на леђа па иди на неки други вашар.

— • —

Наслов у "Данас"-у: "Новац у рукама идијота". И код нас је исто, само постоји граматичка грешка, слово ј је вишак.

— • —

Кад су министри објаснили радницима "Заставе" шта ће добити затварањем фабрике, добили су они.

— • —

После Крагујевца, Ђелића више не зову Мики Маус, него брзи Гонзалес.

— • —

Чуде се радници "Заставе" - невероватно, онако мали, а онако брз.

— • —

Тек када сам видео како министре туку транспарентима, схватио сам значај речи транспарентно.

— • —

Казна за дивљу градњу - три године затвора. Ако си бацио око на комшиницу пријави комшију да нешто зида.

Часопис се може набавити у седишту
Српске радикалне странке на Тргу победе 3
у Земуну, као и у свим општинским одборима странке.
До сада је изашло осам бројева. Цена једног примерка
издатог 2000. године износи 100 динара,
а за 2001. годину 300 динара.

YU ISSN 1450-8753
UDK 1+3

СРПСКА СЛОБОДАРСКА МИСАО

8

ЧАСОПИС ЗА ФИЛОЗОФИЈУ, ДРУШТВЕНЕ НАУКЕ И ПОЛИТИЧКУ КРИТИКУ
ГОДИНА II • БРОЈ 2 • БЕОГРАД, МАРТ-АПРИЛ 2001. ГОДИНЕ • ЦЕНА 300 ДИНАРА

СРПСКА СЛОБОДАРСКА МИСАО 2/2001

Изрази двомесечно
Све информације на тел: 316 46 21

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА

Књиге др Војислава Шешеља
могу се купити у седишту
Српске радикалне странке
Трг победе 3, Земун

ТВРДИ ПОВЕЗ

ЗЛАТОТИСАК

ЦЕНА ЈЕДНОГ ПРИМЕРКА
ЈЕ 1000 ДИНАРА

Све информације на телефон: 011/316-46-21

НАЈАМНИЦИ ХАШКОГ ТРИБУНАЛА

